

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

1. Ρόλοι

- 1.1. Πιστωτής (Τράπεζα, Δημόσιο, ΕΦΚΑ, ΟΤΑ, Funds κλπ)
- 1.2. Οφειλέτης (Επιχείρηση Μικρή – Μεγάλη και κατάσταση αυτής σε πτώχευση, ενεργή κλπ)
- 1.3. Συντονιστής
- 1.4. Εγγυητής – Συνοφειλέτης – Συνδεδεμένα με τον οφειλέτη πρόσωπα
- 1.5. ΕΓΔΙΧ
- 1.6. Εμπειρογνώμονας – Εκτιμητής – Δικηγόρος
- 1.7. Επιμελητήρια
- 1.8. ΓΕΥΔ – ΚΕΥΔ
- 1.9. Λοιποί μηχανισμοί υποστήριξης Εξωδικαστικού (Εκπαιδευτικά Κέντρα Διαμεσολάβησης, Ελληνικό Τραπεζικό Ινστιτούτο, Επιμελητήρια κλπ)

2. Οφειλές

- 2.1. Γενικές περί οφειλών
- 2.2. Δάνεια Τραπεζών – Funds
- 2.3. προς Δημόσιο, Ασφαλιστικά Ταμεία και Λοιπούς Φορείς Δημοσίου
- 2.4. Δάνεια με εγγύηση Ελληνικού Δημοσίου
- 2.5. Δάνεια προς Αγρότες – Ελεύθερους Επαγγελματίες χωρίς πτωχευτική ικανότητα
- 2.6. Οφειλές μέχρι 20.000€, μεταξύ 20.000 € - 50.000 € και προς πιστωτή με >85% των συνολικών οφειλών
- 2.7. Νέα δάνεια με ειδικό προνόμιο

3. Αναστολή Εκτέλεσης - Πλειστηριασμοί και Αναγκαστικά Μέτρα Εκτέλεσης

4. Διαδικασία - Προθεσμίες – Διάρκεια OCW

- 4.1. Σκοπός - Αποστολή Νόμου – Ηλεκτρονική Πλατφόρμα OCW
- 4.2. Συνολική Διάρκεια Εξωδικαστικού μικρής και μεγάλης επιχείρησης
- 4.3. Προϋποθέσεις Υπαγωγής – Κριτήρια Επιλεξιμότητας – Κόστη συμμετοχής
- 4.4. Αίτησης
- 4.5. Διαπραγμάτευσης

- 4.6. Σύμβασης Αναδιάρθρωσης
- 4.7. Διαδικασίας Ενστάσεων
- 4.8. Δικαστικής Επικύρωσης
- 4.9. Ανατροπής ή ακύρωσης της Σύμβασης Αναδιάρθρωσης
- 4.10. Ακαταδίωκτο / Απιστία στελεχών Δημοσίου – Τραπεζών
- 4.11. Αρχή μη χειροτέρευσης Πιστωτών (no worse – off)
- 4.12. Αρχή Ελεύθερης διαμόρφωσης του περιεχομένου της σύμβασης

5. Μελέτη Βιωσιμότητας – Διαδικασία Επαλήθευσης Οφειλών

Ερωτήσεις – Απαντήσεις

1. Ρόλοι

1.1 Πιστωτής (Τράπεζα, Δημόσιο, ΕΦΚΑ, ΟΤΑ, Funds κλπ)

1.1.1 Υπάρχει πρόβλεψη στο νόμο για ιδιαίτερη μεταχείριση των εργαζομένων και των προμηθευτών (μικροί πιστωτές);

Οι μικροί πιστωτές με απαιτήσεις ο καθένας έως 2 εκατ. ευρώ, που αντιστοιχούν σε ποσοστό έως 1,5% επί των συνολικών απαιτήσεων, δεν συμμετέχουν και δεν δεσμεύονται από τη συμφωνία αναδιάρθρωσης, δηλαδή μπορούν να διεκδικήσουν όλα τα χρήματα που τους οφείλονται, εφόσον οι απαιτήσεις τους δεν υπερβαίνουν αθροιστικά τα 20 εκατ. ευρώ και ποσοστό 15% του συνολικού χρέους του οφειλέτη.

Πρόκειται για τους μικρούς πιστωτές μίας επιχείρησης, οι οποίοι μπορεί να είναι πολυάριθμοι, αλλά κατά κανόνα η ρύθμιση των απαιτήσεών τους δεν είναι κρίσιμη για την εξασφάλιση της βιωσιμότητας της επιχείρησης. Η μη συμμετοχή τους στη διαδικασία επιλύει ζητήματα συντονισμού και οργάνωσης, ενώ η απαγόρευση ρύθμισης των απαιτήσεών τους με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών, τους προστατεύει στο βαθμό που ικανοποιούνται κατά προτεραιότητα και στο ακέραιο και σύμφωνα με τη διεθνώς αναγνωρισμένη αρχή της μη χειροτέρευσης της θέσης των πιστωτών.

Περαιτέρω, ρυθμίζεται η περίπτωση κατά την οποία οι απαιτήσεις που δεν υπερβαίνουν ατομικά για κάθε πιστωτή το ποσό των 2.000.000 ευρώ και το ποσοστό του 1,5% υπερβαίνουν αθροιστικά ένα από τα κριτήρια του ποσού των 20.000.000 ευρώ ή του ποσοστού του 15%, όπου και ορίζεται ότι δεν συμμετέχουν στη διαδικασία και δεν δεσμεύονται από τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών οι πιστωτές με τις μικρότερες απαιτήσεις έως τη συμπλήρωση του ποσοστού του 15% ή του ποσού των 20.000.000 ευρώ, ενώ οι υπόλοιποι πιστωτές συμμετέχουν κανονικά στη διαδικασία.

Για παράδειγμα, εάν σε σύνολο απαιτήσεων 1.000.000 ευρώ υπάρχουν 15 πιστωτές με απαίτηση ο καθένας ποσού 10.000 ευρώ (δηλαδή ποσοστού 1% ο καθένας και συνολικού ποσοστού 15%) και άλλοι 10 πιστωτές με απαίτηση ο καθένας 12.000 ευρώ (δηλαδή ποσοστού 1,2% ο καθένας και συνολικού ποσοστού 12%), στη διαδικασία δε θα κληθούν να συμμετάσχουν μόνο οι πρώτοι. Οι δεύτεροι, παρά το γεγονός ότι οι απαιτήσεις τους είναι μικρότερες τόσο των 2.000.000 ευρώ όσο και του ποσοστού 1,5% επί του συνολικού χρέους του οφειλέτη, συμμετέχουν κανονικά, αφού το αθροιστικό κριτήριο του 15% έχει ήδη καλυφθεί από τους πρώτους.

(άρθρο 2§6, 9§2^α & αντιστοίχως στην αιτιολογική)

1.1.2. Ποια η έννοια της αρχής μη χειροτέρευσης της θέσης των πιστωτών;

Η ρύθμιση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών είναι ελεύθερη, αλλά υπόκειται σε υποχρεωτικούς κανόνες, ένας εκ των οποίων είναι ότι δεν επιτρέπεται να φέρει οποιονδήποτε πιστωτή σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρισκόταν σε περίπτωση ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη. (**άρθρο 9 § 2**)

1.1.3. Πώς θα κινηθεί το Δημόσιο κατά τις διαπραγματεύσεις;

Το Δημόσιο θα δύναται να προβαίνει ακόμα και σε διαγραφή τόσο βασικής οφειλής (κεφαλαίου), όσο προστίμων και προσαυξήσεων των φορολογικών και ασφαλιστικών οφειλών των συμμετεχόντων στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών επιχειρήσεων με δυνατή την παράλληλη με τη διαγραφή επιμήκυνση της αποπληρωμής των οφειλών έως τις 120 δόσεις. (**άρθρο 15 § 2**)

1.1.4. Μπορούν οι τράπεζες να εμποδίσουν την ένταξη του οφειλέτη στον εξωδικαστικό μηχανισμό μέσω μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης;

Όχι. Παράλληλα με την υπαγωγή στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών προβλέπεται **αυτοδίκαιη αναστολή** των μέτρων εκτέλεσης, από την ημέρα αποστολής από τον συντονιστή πρόσκλησης στους πιστωτές για συμμετοχή στη διαδικασία και για διάστημα 70 ημερών. Πράξεις αναγκαστικής εκτέλεσης που διενεργούνται από πιστωτές μετά την κοινοποίηση σε αυτούς αντιγράφου της αίτησης υπαγωγής στη διαδικασία είναι άκυρες. Περαιτέρω, **η αναστολή μπορεί να παραταθεί** με αίτηση ασφαλιστικών μέτρων του οφειλέτη στο Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας του για διάστημα έως 4 επιπλέον μηνών, εφόσον συναινεί η απόλυτη πλειοψηφία των συμμετεχόντων πιστωτών. (**άρθρο 13 §§ 1,3**)

1.1.5. Όταν ο πιστωτής είναι ένας (1) η αίτηση θα γίνεται μέσω της πλατφόρμας ή εκτός αυτής;

Σε περίπτωση που ο οφειλέτης οφείλει άνω του ογδόντα πέντε τοις εκατό (85%) του συνολικού χρέους του σε έναν μόνο πιστωτή ακολουθείται η απλοποιημένη διαδικασία με διμερή διαπραγμάτευση (άρθρ. 2 παρ. 5) και η αίτηση υποβάλλεται με τη χρήση της ειδικής πλατφόρμας που θα τηρείται στην ιστοσελίδα της ΕΓΔΙΧ. (**άρθρο 4 § 2**)

1.1.6. Ποιο το ουσιαστικό όφελος του εξασφαλισμένου και μη ιδιώτη πιστωτή από την συμμετοχή στην διαδικασία; Ποιες οι αρχές ρύθμισης των οφειλών της επιχείρησης;

Ο Εξωδικαστικός Μηχανισμός είναι μία διαδικασία δομημένης εξωδικαστικής διαπραγμάτευσης της επιχείρησης που επαπειλείται με αδυναμία πληρωμών ή που ήδη

αδυνατεί να αποπληρώνει τις υποχρεώσεις της, με το σύνολο των πιστωτών της, η οποία διεξάγεται εντός ρητών συντόμων προθεσμιών για την τήρηση των οποίων θα συνδράμουν ηλεκτρονική πλατφόρμα και επαγγελματίας συντονιστής. Μια επιχείρηση μπορεί να επιτύχει λύση ρύθμισης με το σύνολο των πιστωτών της (ΔΟΥ, Ασφ. Ταμεία, ΟΤΑ, Τράπεζες και Ιδιώτες) σε βραχύ χρονικό διάστημα.

Η διαδικασία διαπραγμάτευσης του μηχανισμού κινείται σαφώς στην κατεύθυνση της διατήρησης των δικαιωμάτων των προνομιούχων πιστωτών υπέρ της απαίτησής τους όπως αυτή διαμορφώνεται με τις αρχές της ελεύθερης διαμόρφωσης του περιεχομένου της σύμβασης (**άρθρο 9 § 1**) και της μη χειροτέρευσης της θέσης των πιστωτών (**άρθρο 9 § 2**). Δεδομένης της προνομιακής αντιμετώπισης στην κατανομή των ποσών που απολαμβάνει στο πλαίσιο των σχετικών κανόνων του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ο εξασφαλισμένος πιστωτής μέσω της ρήτρας συναίνεσης των 2/5 επί της πλειοψηφίας των συμμετεχόντων πιστωτών που απαιτείται σε κάθε στάδιο ψηφοφορίας αποκτά καθοριστικό ρόλο τόσο στην διαμόρφωση όσο και στην τελική έγκριση της πιο συμφέρουσας γι' αυτόν πρότασης. (**άρθρο 6 §§ 6,8**)

1.1.7. Πως επιτυγχάνεται η υποχρέωση του δημοσίου να συμμετάσχει στις διαδικασίες;

Οποιοσδήποτε φορέας του Ελληνικού Δημοσίου μπορεί ως πιστωτής να κινήσει την διαδικασία εξαδικαστικής ρύθμισης οφειλών λογιζόμενος ως συμμετέχων εφόσον υποβάλει εμπρόθεσμα αίτηση ο οφειλέτης (**άρθρο 4 § 5**). Η συμμετοχή του δε στον μηχανισμό καθίσταται υποχρεωτική σε περιπτώσεις οφειλών έως 20.000 ευρώ χωρίς δυνατότητα διαγραφής βασικής οφειλής, προσφέροντας για βασικές οφειλές έως 3.000 € αποπληρωμή σε (36) μηνιαίες δόσεις κατ' ανώτατο όριο με ελάχιστη δόση 50 €, ενώ για βασικές οφειλές άνω των 3.000 € αποπληρωμή σε (120) μηνιαίες δόσεις κατ' ανώτατο όριο με ελάχιστη δόση 50 €. Στην περίπτωση αυτή το Δημόσιο δεν συμμετέχει στις διαπραγματεύσεις, ούτε υποβάλλει πρόταση αναδιάρθρωσης οφειλών και οι οφειλές προς αυτό προσμετρώνται στις θετικές ψήφους των συμμετεχόντων πιστωτών εφόσον διαπιστωθεί ότι τηρήθηκαν οι σχετικοί κανόνες (**άρθρο 15 § 6**). Αναλόγως, όταν δημόσιοι φορείς λειτουργούν ως συνοφειλέτες ή εγγυητές δεν απαιτείται συνυποβολή της αίτησης και η διαδικασία διαπραγμάτευσης προχωρεί ως εάν ο συγκεκριμένος συνοφειλέτης είχε συνυποβάλει την αίτηση και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά (**άρθρο 4 § 3**).

Σε κάθε περίπτωση η συμμετοχή του Δημοσίου ευνοείται μέσω σειράς κινήτρων όπως:

- η δυνατότητα ένταξης υφιστάμενων ρυθμίσεων οφειλών σύμφωνα με τους νόμους 4152/2013 (Α' 107), 4174/2013 (Α' 170), 4305/2014 (Α' 237) και 4321/2015 (Α' 32), όπως έχουν διαμορφωθεί κατά την ημερομηνία έγκρισης της σύμβασης αναδιάρθρωσης ή κατ' εξαίρεση τροποποίηση των εν λόγω ρυθμίσεων προσφέροντας αύξηση του αριθμού των δόσεων κατά το απολύτως αναγκαίο μέτρο και έως 120 μηνιαίες δόσεις (**άρθρο 15 § 4**),
- η αναβίωση απαίτησης του συνόλου του υπολοίπου της οφειλής συμπεριλαμβανομένων των εκπρόθεσμων προσαυξήσεων και των αναλογούντων τόκων (**άρθρο 14 § 6**) που δυνητικά έχουν διαγραφεί στο πλαίσιο υπολογισμού της

κατανομής των ποσών προς τους πιστωτές (**άρθρο 9 § 2^{ββ}**) σε περίπτωση μη τήρησης των οριζόμενων εντός της Σύμβασης αλλά και αντίστοιχης παράλειψης έγκαιρης εξόφλησης ή τακτοποίησης κάθε είδους οφειλών οι οποίες βεβαιώθηκαν **μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2016** (**άρθρο 14 § 6**).

1.1.8. Ποιοι πιστωτές δεσμεύονται από την σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών; Δεσμεύονται και οι μη συμμετέχοντες πιστωτές;

Με την απόφαση επικύρωσης της σύμβασης από το δικαστήριο, η σύμβαση ισχύει υποχρεωτικά για όλες οι απαιτήσεις, που ρυθμίζονται στη σύμβαση αναδιάρθρωσης χωρίς να έχει σημασία αν ο εκάστοτε πιστωτής συμμετείχε ή συμβλήθηκε. Η δέσμευση όλων των πιστωτών, και ιδίως των μη συμμετεχόντων ή των συμμετεχόντων και μειοψηφησάντων, έστω κι αν συνιστά επέμβαση στην περιουσία τους, είναι επιβεβλημένη, καθώς τυχόν μη δέσμευσή τους αφενός θα έθετε σε κίνδυνο τη λειτουργία της επιχείρησης, λόγω απειλής αναγκαστικής εκτέλεσης ανά πάσα στιγμή για απαιτήσεις, τις οποίες δεν μπορεί ο οφειλέτης να εξοφλήσει άμεσα, αφετέρου θα δημιουργούσε αντικίνητρο ακόμα και στην πλειοψηφία των πιστωτών από το να συναινέσει σε οποιαδήποτε αναδιάρθρωση, προκειμένου να μη βρεθεί σε χειρότερη θέση από τη μη δεσμευόμενη μειοψηφία.

Η απόφαση επικύρωσης αποτελεί τίτλο εκτελεστό, με σκοπό να ενθαρρύνει τους πιστωτές στο να συμφωνήσουν στην αναδιάρθρωση, καθώς η αναδιαρθρωμένη απαίτησή τους είναι πλέον εξοπλισμένη με εκτελεστό τίτλο (για την απόκτηση του οποίου σημειωτέον δεν θα απαιτηθεί καν η καταβολή δικαστικού ενσήμου).

(**άρθρο 12 § 8**)

1.1.9. Κάθε πότε το ΚΕΑΟ ανανεώνει τα στοιχειά του στην πλατφόρμα του εξωδικαστικού;

Το ΚΕΑΟ ανανεώνει τα στοιχεία που αφορούν τις:

- α) παλαιές οφειλές αυθημερόν.
- β) τρέχουσες οφειλές στο τέλος του επόμενου μήνα.

Η πλατφόρμα του εξωδικαστικού ενημερώνεται αυτόματα με τα δεδομένα του ΚΕΑΟ κατά την συμπλήρωση της αίτησης από τον οφειλέτη στο πεδίο των “online κριτηρίων”.

1.2 Οφειλέτης (Επιχείρηση Μικρή – Μεγάλη και κατάσταση αυτής σε πτώχευση, ενεργή κλπ)

1.2.1 Εντάσσονται τα χρέη της εταιρίας και του επιχειρηματία στη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών του εξωδικαστικού συμβιβασμού;

Στη διαδικασία του εξωδικαστικού μηχανισμού εντάσσονται οι χρηματικές οφειλές **τόσο της εταιρίας όσο και του επιχειρηματία με πτωχευτική ικανότητα**, στο βαθμό που κριθεί απαραίτητο για τη βιωσιμότητα της επιχείρησης από την πλειοψηφία των συμμετεχόντων πιστωτών. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 1 § 1, στη διαδικασία του εξωδικαστικού μηχανισμού εντάσσονται οι χρηματικές οφειλές προς οποιονδήποτε πιστωτή, οι οποίες είτε προέρχονται από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας του οφειλέτη, είτε αποτελούν οφειλές από άλλη αιτία, εφόσον η ρύθμιση των εν λόγω οφειλών κρίνεται από τους συμμετέχοντες στη διαδικασία απαραίτητη προκειμένου να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα του οφειλέτη. (**Άρθρο 1 § 1 και άρθρο 2 § 1**)

Τα φυσικά πρόσωπα – ελεύθεροι επαγγελματίες χωρίς πτωχευτική ιδιότητα δεν εντάσσονται στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών. Μπορούν ωστόσο να απευθυνθούν στο Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης ώστε να τους παρασχεθούν λύσεις ρύθμισης των οφειλών τους ανάλογες με αυτές που αποδέχονται ή αντιπροτείνουν στο πλαίσιο της διαδικασίας εξωδικαστικής ρύθμισης των οφειλών. (**Άρθρο 15§21**)

1.2.2. Ποιά φυσικά και ποιά νομικά πρόσωπα υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Ν.4469/2017;

Σύμφωνα με το άρθρο 2§1 του Ν.4469/2017, κάθε φυσικό πρόσωπο με πτωχευτική ικανότητα και κάθε νομικό πρόσωπο το οποίο αποκτά εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, σύμφωνα με τα άρθρα 21 και 47 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α'167) και έχει φορολογική κατοικία στην Ελλάδα μπορεί να υποβάλει αίτηση για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών.

- **Πτωχευτική ικανότητα έχει το φυσικό πρόσωπο μόνο αν είναι έμπορος, δηλαδή αν έχει αποκτήσει την εμπορική ιδιότητα. Την εμπορική ιδιότητα αποκτάει κάποιος ασκώντας εμπορικές πράξεις κατά σύνηθες επάγγελμα. Επομένως, τα φυσικά πρόσωπα έχουν πτωχευτική ικανότητα όταν ασκούν εμπορική δραστηριότητα. Συνεπώς, πτωχευτική ικανότητα δεν έχουν οι μισθωτοί (δημόσιοι και ιδιωτικοί υπάλληλοι), οι συνταξιούχοι, οι ελεύθεροι επαγγελματίες και οι άνεργοι.**
- **Στην έννοια του νομικού προσώπου, το οποίο αποκτά εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, ανήκουν κατά το συνδυασμό των άρθρων 45 και 47 του Κ.Φ.Ε.:**
  - α) οι κεφαλαιουχικές εταιρείες που συστήθηκαν στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή,**
  - β) οι προσωπικές εταιρείες που συστήθηκαν στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή,**
  - γ) τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που συστήθηκαν στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή και στα οποία περιλαμβάνονται και τα κάθε είδους σωματεία και ιδρύματα**

δ) οι συνεταιρισμοί και οι ενώσεις αυτών,

ε) οι κοινωνίες αστικού δικαίου, οι αστικές κερδοσκοπικές ή μη κερδοσκοπικές εταιρείες, οι συμμετοχικές ή αφανείς εταιρείες εφόσον ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα,

στ) οι κοινοπραξίες,

ζ) οι νομικές οντότητες που δεν αναφέρονται στις προηγούμενες περιπτώσεις και ορίζονται στο άρθρο 2 του Κ.Φ.Ε., δηλαδή κάθε μόρφωμα εταιρικής ή μη οργάνωσης, ανεξαρτήτως νομικής προσωπικότητας και κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα.

1.2.3. Με ποιόν τρόπο μπορεί η επιχείρηση-οφειλέτης να προστατευθεί από τα επαπειλούμενα μέτρα εκτέλεσης (κατασχέσεις κλπ.);

Τα μέτρα, εκκρεμή ή μη, ατομικής και συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης κατά του οφειλέτη για την ικανοποίηση απαιτήσεων που ρυθμίζονται από τη σύμβαση αναστέλλονται:

- ✓ Από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης συμμετοχής στη διαδικασία από τον συντονιστή στους πιστωτές και για χρονικό διάστημα 70 ημερών.
- ✓ Για χρονικό διάστημα έως 4 μηνών (επιπλέον των 70 ημερών) κατόπιν αίτησης του οφειλέτη στο Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας του, με απαραίτητη προϋπόθεση τη σύμφωνη γνώμη την απόλυτης πλειοψηφίας των συμμετεχόντων πιστωτών.
- ✓ Από την κατάθεση της αίτησης για την επικύρωση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών στο αρμόδιο δικαστήριο και έως την έκδοση της απόφασης.
- ✓ Από την υπογραφή της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών και μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή της για τους συμβαλλόμενους πιστωτές.
- ✓ Από την επικύρωση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών από το αρμόδιο δικαστήριο και μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή της για τους μη συμβαλλόμενους πιστωτές με την εξαίρεση των μικρών πιστωτών (που προστατεύονται από τον νόμο καθώς εξαιρούνται της ένταξής τους στον εξαδικαστικό μηχανισμό).

Η αναστολή των ανωτέρω μέτρων αίρεται αυτοδικαίως όταν:

- ✓ η διαδικασία περαιωθεί ως άκαρπη, ή
- ✓ αποφασίσει η απόλυτη πλειοψηφία των συμμετεχόντων πιστωτών να μη δοθεί η αναστολή των 70 ημερών
- ✓ αποφασίσει το Μονομελές Πρωτοδικείο κατόπιν αίτησης πιστωτή την πρόωρη παύση της αναστολής των 70 ημερών, εφόσον πιθανολογείται ότι η αναστολή εκτέλεσης θα επιφέρει ανεπανόρθωτη βλάβη στον αιτούντα πιστωτή. Αν η αίτηση υποβάλλεται (συνυπογράφεται) από την πλειοψηφία των πιστωτών, το αρμόδιο δικαστήριο αίρει την αναστολή εκτέλεσης υποχρεωτικά.

(άρθρο 12 § 3, άρθρο 13)

Εξαίρεση αναστολής:

Η αναστολή των μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης δεν επηρεάζει τις συμφωνίες παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας, οι οποίες συνίστανται στην εμπράγματη ασφάλεια που παρέχεται για τη λήψη δανείου από τον οφειλέτη επί χρηματοπιστωτικών μέσων (μετοχές, ομόλογα κλπ.) ή επί μετρητών ή επί απαιτήσεων (αξιόγραφα κλπ.) που του ανήκουν, τα οποία μπορεί να ρευστοποιήσει ο δανειστής εάν ο οφειλέτης δεν είναι συνεπής στην αποπληρωμή του εν λόγω δανείου του με την κατάθεση της αίτησης στον εξωδικαστικό μηχανισμό. (**άρθρο 13 § 6 Ν.4469/2017**)

1.2.4. Βγαίνει ο οφειλέτης από τον ΤΕΙΡΕΣΙΑ με την υπογραφή της συμφωνίας αναδιάρθρωσης ώστε να μπορεί να εκδώσει πιστωτική κάρτα;

Στα Αρχεία της **ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ** δεν περιλαμβάνεται εκτίμηση, κρίση, οικονομική ή άλλη αξιολόγηση των δεδομένων που εντάσσονται σε αυτό. Η αξιολόγησή τους γίνεται αποκλειστικά από τους αποδέκτες τους σε συνδυασμό με τα υπόλοιπα στοιχεία που αυτοί διαθέτουν και με τη πολιτική χρηματοδότησης καθενός εξ αυτών. Οι πληροφορίες και τα δεδομένα των Αρχείων έχουν, συνεπώς, σαφώς επικουρικό χαρακτήρα και σε καμία περίπτωση δεν υποχρεώνουν, παρακινούν ή αποτρέπουν τον αποδέκτη τους να πραγματοποιήσει ή να μην πραγματοποιήσει κάποια οικονομική συναλλαγή. (<http://www.tiresias.gr/faq/A3.html>)

Συνεπώς, στην περίπτωση αίτησης του οφειλέτη για έκδοση πιστωτικής κάρτας το πιστωτικό ίδρυμα θα εξετάσει την χορήγηση ή μη αυτής λαμβάνοντας υπόψη συνδυαστικά τα δεδομένα των αρχείων της **ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ**, τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών και την πολιτική χρηματοδότησης που ακολουθεί το πιστωτικό ίδρυμα.

1.2.5. Τι γίνεται με τους συνεταιρισμούς που είναι σε εκκαθάριση;

Ένας συνεταιρισμός που είναι σε εκκαθάριση μπορεί να υπαχθεί στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών εάν αποφασισθεί από το αρμόδιο όργανό του η αναβίωσή του πριν από την υποβολή της αίτησης. (**άρθρο 2§3^γ**)

1.2.6. Τι γίνεται με εταιρία που έχει επέλθει η λύση της (κλείσει) και υπάρχουν χρέη;

Εταιρία που έχει διακόψει την επιχειρηματική της δραστηριότητα μπορεί να υπαχθεί στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών εάν αποφασισθεί από το αρμόδιο όργανό της η αναβίωσή της πριν από την υποβολή της αίτησης. (**άρθρο 2§3^γ**)

1.2.7. Εμποδίζει την ένταξη στον εξωδικαστικό το βεβαρυμμένο ποινικό μητρώο από χρέη του οφειλέτη?

Φυσικό ή νομικό πρόσωπο δεν μπορεί να υποβάλει αίτηση για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών εφόσον δ) έχει καταδικασθεί με αμετάκλητη απόφαση το ίδιο το φυσικό πρόσωπο ή στην περίπτωση των νομικών προσώπων οι πρόεδροι ή οι διευθύνοντες σύμβουλοι ή οι διαχειριστές ή οι εταίροι ή καθε πρόσωπο εντεταλμένο είτε από το νόμο, είτε από ιδιωτική βούληση, είτε με δικαστική απόφαση στη διαχείριση αυτών για ένα από τα ακόλουθα αδικήματα:

- αα) φοροδιαφυγή, εκτός αν αφορά μη απόδοση φόρου προστιθέμενης αξίας, φόρου κύκλου εργασιών, φόρου αασφαλίστρων, παρακρατούμενων και επιρριπτόμενων φόρων τελών ή εισφορών ή φόρου πλοίων,
- ββ) νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, υπεξαίρεση, εκβίαση, πλαστογραφία, δωροδοκία, δωροληψία, λαθρεμπορία, καταδολίευση δανειστών, χρεοκοπία, ή απάτη, σε βαθμό κακουργήματος. (**άρθρο 2§3^δ**)

1.2.8. Υπάρχει περίπτωση εμπλοκής των συγγενικών προσώπων του οφειλέτη στα χρέη του που έχουν ενταχθεί στη σύμβαση αναδιάρθρωσης (μέσω του πιστοποιητικού οικογενειακής κατάστασης που προσκομίζεται ως δικαιολογητικό)?

Το πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης είναι συνοδευτικό έγγραφο της αίτησης του οφειλέτη, και ως εκ τούτου δεν υπάρχει περίπτωση εμπλοκής των συγγενικών προσώπων του οφειλέτη, εφόσον το συγγενικό πρόσωπο δεν είναι εγγυητής ή συνοφειλέτης στη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών. (**άρθρο 1§2^γ**)

1.2.9. Ποιες επιχειρήσεις εντάσσονται στην κατηγορία «μεγάλες επιχειρήσεις»;

Ως «μεγάλες επιχειρήσεις» νοούνται όσες κατά την τελευταία χρήση πριν από την υποβολή της αίτησης είχαν κύκλο εργασιών μεγαλύτερο από 2.500.000 ευρώ ή έχουν κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης συνολικές υποχρεώσεις (ληξιπρόθεσμες ή μη) υψηλότερες των 2.000.000 ευρώ. (**άρθρο 1§2^α**)

1.2.10. Εντάσσονται τα ελεύθερα επαγγέλματα στον εξωδικαστικό μηχανισμό; Π.χ. αγρότες, πτηνοτρόφοι, δικηγόροι, μηχανικοί, γιατροί

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν. 4469/2017, ο εξωδικαστικός αφορά και σε φυσικά πρόσωπα, με την προϋπόθεση να συντρέχει στο πρόσωπό τους η εμπορική ιδιότητα και κατά συνέπεια και η πτωχευτική ικανότητα. Επομένως, κριτήριο για την υπαγωγή φυσικού προσώπου στη ρύθμιση του νόμου αποτελεί η πτωχευτική του ικανότητα κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης και όχι η φύση των χρεών του, αν δηλαδή είναι εμπορικά ή αστικά, χωρίς να γίνεται διάκριση ανάμεσα σε επαγγελματικά δάνεια – αλληλόχρεους λογαριασμούς ή στεγανοτικά – καταναλωτικά δάνεια.

Από τα πρόσωπα που αποκτούν εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα και έχουν φορολογική κατοικία στην Ελλάδα εξαιρούνται μόνο τα φυσικά πρόσωπα χωρίς εμπορική ιδιότητα – ελέυθεροι επαγγελματίες που εμπίπτουν ρητά στο πεδίο εφαρμογής του ν. 3869/2010 (Α' 130) για τη ρύθμιση των οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων και ειδικότερα οι ελεύθεροι επαγγελματίες όπως **δικηγόροι, μηχανικοί, γιατροί**. (**άρθρο 2 § 1 Αιτιολογικής Έκθεσης**)

Ως προς τους αγρότες, κτηνοτρόφους κλπ., επειδή δεν εξαιρούνται ρητά από το πεδίο εφαρμογής του νόμου, όπως περιγράφεται στην αιτιολογική έκθεση, θεωρείται ότι εντάσσονται στον εξωδικαστικό μηχανισμό σε περίπτωση που τους προσδίδεται η εμπορική ιδιότητα. (**άρθρο 2§1**)

Τα φυσικά πρόσωπα – ελεύθεροι επαγγελματίες χωρίς πτωχευτική ιδιότητα μπορούν ωστόσο να απευθυνθούν στο Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης ώστε να τους παρασχεθούν λύσεις ρύθμισης των οφειλών τους ανάλογες με αυτές που αποδέχονται ή αντιπροτείνουν στο πλαίσιο της διαδικασίας εξωδικαστικής ρύθμισης των οφειλών. (**άρθρο 15§21**)

1.2.11. «Τι γίνεται όταν μια τράπεζα δεν συμφωνεί να ενεργοποιηθεί ο Εξωδικαστικός Μηχανισμός Ρύθμισης Οφειλών των επιχειρήσεων; Υπάρχει «ρήτρα περί υποχρεωτικής συμμετοχής των πιστωτών» ;

Ο νόμος δεν προβλέπει ούτε επιβάλλει κάποια ρήτρα περί υποχρεωτικής συμμετοχής των πιστωτών, στην διαδικασία του εξωδικαστικού μηχανισμού. Προκειμένω να υπάρξει έγκριση πρότασης αναδιάρθρωσης οφειλών απαιτείται συμφωνία του οφειλέτη και πλειοψηφία των 3/5 των συμμετεχόντων πιστωτών, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται τα 2/5 των συμμετεχόντων πιστωτών με ειδικό προνόμιο, ήτοι υποθήκη, προσημείωση, ενέχυρο ή άλλο προνόμιο.

Σημειώνεται ότι, οι ρυθμίσεις της σύμβασης δεν επιτρέπεται να φέρουν οποιονδήποτε πιστωτή σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρισκόταν σε περίπτωση ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη.

Επομένως, η άποψη της πλειοψηφίας του 60% των συμμετεχόντων πιστωτών, επιβάλλεται στους υπόλοιπους πιστωτές που δεν συμμετείχαν ή δεν συμβλήθηκαν στην σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών.

1.2.12. Πως διασφαλίζεται ότι εξαιρείται ο στρατηγικός κακοπληρωτής;

Διασφαλίζεται με :

- την άρση του τραπεζικού και του φορολογικού απορρήτου στην οποία συναίνει η επιχείρηση που υποβάλει αίτηση για ένταξη στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών επιχειρήσεων.
- καθώς και η δυνατότητα κάθε πιστωτή να ζητήσει οποιοδήποτε επιπλέον στοιχείο ή έγγραφο κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων.

1.2.13. Ο οφειλέτης έχει δεύτερη ευκαιρία σε περίπτωση αποτυχίας του εξαδικαστικού μηχανισμού;

Σε περίπτωση που εκκρεμεί η υποβολή αίτησης υπαγωγής στη διαδικασία εξαδικαστικής ρύθμισης οφειλών ή έχει περαιωθεί αυτή σύμφωνα με σχετικό πρακτικό που υπογράφεται από τον συντονιστή ή αν η διαπραγμάτευση με τους πιστωτές δεν οδηγήσει σε συμφωνία και ο συντονιστής συντάξει πρακτικό αποτυχίας, ο οφειλέτης δεν έχει δικαίωμα να υποβάλει εκ νέου αίτηση (**άρθρο 4 § 1**). Εάν ωστόσο είναι το δικαστήριο αυτό που θα απορρίψει τη συμφωνία αναδιάρθρωσης, τότε ο οφειλέτης έχει δικαίωμα να ασκήσει έφεση (**άρθρο 12 § 7**)

1.2.14. Υπάρχει πρόβλεψη για την επιβράβευση των συνεπών δανειοληπτών οι οφειλές των οποίων ρυθμίζονται βάσει της σύμβασης αναδιάρθρωσης;

Ο οφειλέτης ωφελείται πολλαπλώς από την συνεπή τήρηση της συμφωνίας αναδιάρθρωσης των οφειλών του, καθώς:

- ✓ Δεν διατρέχει κίνδυνο ακύρωσης της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών, εφόσον καταβάλλει κανονικά τις συμφωνηθείσες δόσεις, σύμφωνα με το **άρθρο 14§1**,
- ✓ Θα επωφεληθεί της συμφωνηθείσας διαγραφής επί των οφειλών του (βασική οφειλή, πρόστιμα, προσαυξήσεις, τόκοι υπερημερίας και λοιπές απαιτήσεις) βάσει της σύμβασης αναδιάρθρωσης εάν και εφόσον επιτευχθεί η ολοσχερής εξόφληση όλων των οφειλών, σύμφωνα με το **άρθρο 9§2**,
- ✓ Ενισχύει το επιχείρημά του περί βιωσιμότητας της επιχείρησής του και επιβεβαιώνει τη φερεγγυότητα και αξιοπιστία του σχεδίου αποπληρωμών του (μελέτη βιωσιμότητας) με αποτέλεσμα να αποκτά μια ισχυρότερη διαπραγματευτικά θέση απέναντι στους πιστωτές του, οι οποίοι κατ' αυτόν τον τρόπο εξασφαλίζονται ώστε
  - i. να στηρίξουν χρηματοδοτικά τον συνεπή δανειολήπτη, χορηγώντας σ' αυτόν την κρίσιμη ένεση ρευστότητας που χρειάζεται για την ανάκαμψή του, και
  - ii. να προχωρήσουν σε ρυθμίσεις πιθανών μελλοντικών οφειλών του συνεπούς δανειολήπτη.

(ν. 4469/17 άρθρ. 9§3 σε συνδυασμό με ν. 4472/17 άρθρ. 65)

- ✓ Διασφαλίζει τη διατήρηση της αυτοδίκαιης αναστολής των μέτρων ατομικής και συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης, που είχαν ληφθεί εις βάρος του, για την ικανοποίηση των απαιτήσεων που ρυθμίζονται από τη σύμβαση, δεδομένο εξέχουσας σημασίας για την συνέχιση της λειτουργικής του δραστηριότητας.

1.2.15. Μια επιχείρηση που έχει κάνει διακοπή ή βρίσκεται σε αδράνεια θα πρέπει να ενεργοποιηθεί ξανά για να ενταχθεί στον εξωδικαστικό μηχανισμό;

Για να μπορέσει να ενταχθεί μια επιχείρηση στον εξωδικαστικό μηχανισμό θα πρέπει να είναι ενεργή ή αν έχει κάνει διακοπή να γίνει επανέναρξη πριν την υποβολής της αίτησης στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών.

(Ν.4469/17, άρθρο 2 § 3^γ)

1.2.16. Αν έχει γίνει ήδη ρύθμιση σε δάνεια μπορεί να μπει η επιχείρηση στον εξωδικαστικό μηχανισμό;

Ακόμη κι αν ο οφειλέτης έχει επιτύχει ευνοϊκή ρύθμιση των οφειλών του προς τις τράπεζες στο πλαίσιο του Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών (ΚΔΤ) και επιθυμεί να επιδιώξει μια ρύθμιση όλων των οφειλών του υπό το φως του εξωδικαστικού μηχανισμού, μπορεί να το πράξει, δεδομένου ότι η κοινοποίηση από τον συντονιστή αποσπάσματος της αίτησης του οφειλέτη, αναστέλλει τη διαδικασία του ΚΔΤ. Στην περίπτωση δε που δεν επιτευχθεί συμφωνία στο πλαίσιο του ν. 4469/2017, η Διαδικασία Επίλυσης Καθυστερήσεων (ΔΕΚ) - όπως ονομάζεται η διαδικασία του Κώδικα Δεοντολογίας - συνεχίζεται από το στάδιο στο οποίο είχε σταματήσει. (άρθρο 4 § 8 ν. 4469/2017)

1.2.17. Τι γίνεται στην περίπτωση που η επιχείρηση κατά την τελευταία τριετία δεν παρουσιάζει σε καμία χρήση κερδοφορία ;

Αν η επιχείρηση δεν πληροί την προϋπόθεση αυτή, είτε τηρεί απλογραφικό λογιστικό σύστημα είτε διπλογραφικό, δεν μπορεί να κάνει αίτηση υπαγωγής στο νόμο(άρθρο 3 §§ 1,2)

1.2.18. Τι προβλέπεται για τις εταιρίες που έκλεισαν και άφησαν τα χρέη τους στα φυσικά πρόσωπα;

Οι εταιρίες που έχουν διακόψει την επιχειρηματική τους δραστηριότητα ή, σε περίπτωση νομικού προσώπου, βρίσκονται σε διαδικασία λύσης και εκκαθάρισης δεν μπορούν να ενταχθούν στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών.

Μπορούν να ενταχθούν μόνο οι περιπτώσεις , όπου πριν από την υποβολή της αίτησης για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών:

- α) υποβάλουν δήλωση έναρξης εργασιών φυσικού προσώπου ή
- β) αποφασισθεί από το αρμόδιο όργανο του νομικού προσώπου η αναβίωσή του.

(άρθρο 2 § 3^γ)

1.2.19. Γιατί τα έγγραφα που προσκομίζονται στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε διαιτησία ή δίκη και τίθεται σε κίνδυνο η άμυνα του οφειλέτη έναντι των πιστωτών;

Θεσπίζεται για την επιχείρηση και τους συμμετέχοντες πιστωτές υποχρέωση ειλικρίνειας και συμμετοχής στη διαδικασία με καλή πίστη. Ρητά προβλέπεται ότι η απαγορεύεται δημοσίευση και κάθε άλλη κοινοποίηση σε τρίτους εμπιστευτικών πληροφοριών ή πληροφοριών σχετικά με τις διαπραγματεύσεις χωρίς την προηγούμενη γραπτή συναίνεση του συνόλου των συμμετεχόντων στη διαπραγμάτευση και ότι η παραβίαση της παραπάνω απαγόρευσης συνεπάγεται, πέραν των όσων προβλέπονται στις διατάξεις του ν. 2472/1997 (Α' 50), και την υποχρέωση αποζημίωσης και χρηματικής ικανοποίησης του παθόντος κατά τα άρθρα 914 επ. ΑΚ.

Ρητά, τέλος, ορίζεται ότι οι προτάσεις και οι αντιπροτάσεις ρύθμισης οφειλών που συντάσσονται στο πλαίσιο της εξωδικαστικής διαδικασίας ρύθμισης οφειλών δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν σε άλλη διαδικασία ρύθμισης ή διεκδίκησης της οφειλής, εξωδικαστικής ή δικαστικής.

(άρθρο 8 § 17 & αιτιολογική αυτού)

1.2.20. Στην αρχή της συμπλήρωσης της αίτησης (στάδιο 2) σου δίνεται η δυνατότητα να συμπληρώσεις τα στοιχεία μιας επιχείρησης «εταιρίες υπό διαδοχή». Σε ποιές περιπτώσεις συμπληρώνεται το στοιχείο αυτό;

Το εν λόγω στοιχείο συμπληρώνεται μόνον στην περίπτωση κατά την οποία υφίστανται οφειλές που προήλθαν από διαδοχή επιχειρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 479 του Αστικού Κώδικα (άρθρο 1 § 2^θ) π.χ. λόγω συγχώνευσης εταιριών, εξαγορών, απόσχισης κλάδου).

1.3. Συντονιστής

1.3.1. Ποιά είναι η αμοιβή του συντονιστή, υπάρχει δυνατότητα αύξησής της και ποιος την αναλαμβάνει;

➤ Η αμοιβή του συντονιστή ανάλογα με την κατηγορία της επιχείρησης ορίζεται σε:

α) Μικρές Επιχειρήσεις $\Rightarrow$ € 200

β) Μεγάλες Επιχειρήσεις $\Rightarrow$ € 400

Η ανωτέρω αμοιβή βαρύνει το μέρος που προκάλεσε την υποβολή της αίτησης για την έναρξη της διαδικασίας. Τα ανωτέρω μέρη μπορεί να είναι:

- α) ο οφειλέτης, ή
- β) το Ελληνικό Δημόσιο (ως πιστωτής), ή
- γ) οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης (ως πιστωτής), ή
- δ) οποιοδήποτε Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (ως πιστωτής), ή
- ε) οι χρηματοδοτικοί φορείς, (ως πιστωτής)

Το ύψος των αμοιβών αυτών δικαιολογείται τόσο από το συντονιστικό ρόλο (αποστολή προσκλήσεων και προτάσεων, συλλογή ψήφων κλπ.) που καλείται να επιτελέσει ο συντονιστής, καθώς και από την επιδιώξη ελαχιστοποίησης του κόστους της διαδικασίας για τον οφειλέτη, ο οποίος κατά κανόνα βαρύνεται με την αμοιβή του συντονιστή.

- Μπορεί να οριστεί μεγαλύτερη αμοιβή μόνο κατόπιν συμφωνίας οφειλέτη και συμμετεχόντων πιστωτών (όχι μεταξύ του βαρυνόμενου μέρους και του συντονιστή).
- Η αμοιβή προκαταβάλλεται στο συντονιστή πριν τον έλεγχο της πληρότητας της αίτησης, καθώς η καταβολή της σε ένα μεταγενέστερο στάδιο, όταν ενδεχομένως θα διαφαινόταν η μη επίτευξη συμφωνίας, θα ήταν πιο δυσχερής.
- Σε περίπτωση που ο οφειλέτης είναι Μεγάλη Επιχείρηση και η απόλυτη πλειοψηφία των συμμετεχόντων πιστωτών συμφωνήσει την αντικατάστασή του τότε η αμοιβή του νέου συντονιστή και του προσώπου που τον συνεπικουρεί βαρύνει τους πιστωτές που τους όρισαν.

(άρθρο 10)

1.3.2. Συντονιστής μπορεί να είναι ο δικηγόρος ή ο οικονομολόγος της μεγάλης επιχείρησης; Γενικότερα, ποιά επαγγελματική ιδιότητα πρέπει να έχει ο συντονιστής, ποιος τον διορίζει και ποιά είναι τα καθήκοντά του;

- Συντονιστής δεν μπορεί να είναι ο δικηγόρος ή ο οικονομολόγος της μεγάλης επιχείρησης καθώς, σύμφωνα με το **άρθρο 6 § 3**, ο συντονιστής υποχρεούται να αποποιηθεί το διορισμό του αν συντρέχουν στο πρόσωπό του περιστάσεις που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την ανεξαρτησία του. Πιο συγκεκριμένα τέτοιες περιστάσεις είναι:
  - α) κάθε προσωπική ή επαγγελματική σχέση με τον οφειλέτη ή συμμετέχοντα πιστωτή,
  - β) οποιοδήποτε οικονομικό ή άλλο συμφέρον, άμεσο ή έμμεσο, από την έκβαση της διαδικασίας.

➤ Ο συντονιστής μπορεί να είναι:

- α) διαπιστευμένος διαμεσολαβητής του Ν.3898/2010, ή
- β) να είναι δικηγόρος με τουλάχιστον πενταετή προϋπηρεσία μόνο στην περίπτωση που δεν καλυφθούν οι θέσεις συντονιστών ανά Περιφέρεια από διαπιστευμένους διαμεσολαβητές και ο Ειδικός Γραμματέας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους απευθύνει σχετική πρόσκληση προς τους Δικηγορικούς Συλλόγους της Περιφέρειας (στην οποία δεν καλύφθηκαν οι θέσεις).

(άρθρο 6 § 4, άρθρο 6 § 5)

➤ Ο συντονιστής διορίζεται από την Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. (άρθρο 6 § 1)

➤ Τα καθήκοντα του συντονιστή είναι:

- Αποδέχεται ή απορρίπτει αιτιολογημένα τον διορισμό του.
- Ελέγχει την πληρότητα της αίτησης και των συνοδευτικών εγγράφων.
- Ζητά την προσκόμιση νέων εγγράφων στις περιπτώσεις που:
  - ο φάκελος του οφειλέτη δεν είναι πλήρης, ή
  - ζητηθούν από τους πιστωτές.
- Εκδίδει τη βεβαίωση που πιστοποιεί την πληρότητα της αίτησης του οφειλέτη.
- Ελέγχει την εγκυρότητα του ύψους της απαίτησης του οφειλέτη και ορίζει το μέρος της απαίτησης που δεν αμφισβητείται.
- Ελέγχει αν έχουν συνυποβάλει αίτηση όλοι οι συνοφειλέτες του οφειλέτη και στην περίπτωση της μη συνυποβολής ενημερώνει τους πιστωτές έναντι των οποίων ευθύνονται οι εν λόγω συνοφειλέτες.
- Παρακολουθεί την πορεία υλοποίησης της διαπραγμάτευσης και την υποβολή των προβλεπόμενων στο νόμο αιτημάτων από τους συμμετέχοντες πιστωτές στα πλαίσια των προθεσμιών που ορίζει ο νόμος.
- Καλεί τα εμπλεκόμενα μέρη για την πραγματοποίηση των απαιτούμενων ψηφοφοριών.
- Κοινοποιεί εντός των ορισμένων προθεσμιών στους ορισμένους από το νόμο πιστωτές:
  - Το απόσπασμα της αίτησης
  - Πρόσκληση συμμετοχής στη διαδικασία
  - Υπόδειγμα έντυπης δήλωσης εμπιστευτικότητας
- Ελέγχει αν συγκεντρώθηκε το απαιτούμενο ποσοστό απαρτίας.
- Συντάσσει πρακτικό αποτυχίας της διαδικασίας διαπραγμάτευσης, το υπογράφει και το κοινοποιεί στα εμπλεκόμενα μέρη.
- Συντάσσει πρακτικό περαίωσης της διαδικασίας διαπραγμάτευσης, το υπογράφει και το κοινοποιεί στους πιστωτές.
- Χορηγεί παρατάσεις προθεσμιών εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος.

1.3.3. Αρκεί ο αριθμός των συντονιστών που θα εγγραφούν στο μητρώο ανά Περιφέρεια όπως ορίζει ο νόμος;

Αν διαπιστωθεί ανάγκη επαύξησης του αριθμού των συντονιστών σε συγκεκριμένη Περιφέρεια, λόγω αυξημένου αριθμού αιτήσεων, τότε ο Ειδικός Γραμματέας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους με απόφασή του μπορεί να εγγράψει στο μητρώο συντονιστών νέα μέλη από την κατάσταση επιλαχόντων ανά Περιφέρεια. Αν ο αριθμός των επιλαχόντων δεν επαρκεί για την κάλυψη των αναγκών της συγκεκριμένης Περιφέρειας, θα δημοσιευθεί κοινή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την εγγραφή στο Μητρώο Συντονιστών διαπιστευμένων διαμεσολαβητών και δικηγόρων ακολουθώντας κατά τα λοιπά την διαδικασία που προβλέπεται κατά την κείμενη νομοθεσία. (**άρθρο 8 § 5**)

1.3.4. Δεν υπάρχει οικονομική δυνατότητα για οικονομοτεχνική μελέτη (μελέτη βιωσιμότητας) που είναι υποχρεωτική για τις μεγάλες επιχειρήσεις. Μπορεί την κάνει ο συντονιστής?

Ο Συντονιστής πρέπει να είναι ένα ανεξάρτητο και αμερόληπτο πρόσωπο και υποχρεούται να αποποιηθεί τον διορισμό του εντός τεσσάρων (4) εργάσιμων ημερών, εάν συντρέχουν στο πρόσωπό του περιστάσεις που δύνανται να επηρεάσουν την ανεξαρτησία του. Οι περιστάσεις αυτές είναι ιδίως κάθε προσωπική ή επαγγελματική σχέση του με τον οφειλέτη ή πιστωτή, καθώς και οποιοδήποτε οικονομικό ή άλλο συμφέρον, άμεσο ή έμμεσο, από την έκβαση της διαδικασίας. Κατά συνέπεια δεν μπορεί να την κάνει. (**άρθρο 6 § 3**)

Παρά ταύτα, στην περίπτωση που ο διορισμός εμπειρογνώμονα, προβλέπεται ως υποχρεωτικός, όπως στις μεγάλες επιχειρήσεις, δίνεται η δυνατότητα παράλειψης του διορισμού εμπειρογνώμονα, εφόσον υφίσταται πρόσφατη αξιολόγηση βιωσιμότητας του οφειλέτη από οποιονδήποτε πιστωτή, εντός των τελευταίων δώδεκα (12) μηνών πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στο μηχανισμό και να συμφωνεί στη χρησιμοποίησή της η απόλυτη πλειοψηφία των συμμετεχόντων πιστωτών και ο οφειλέτης. (**άρθρο 11 § 4**)

1.3.5. Οι συντονιστές πως ελέγχουν; Τι πρόσβαση έχουν σε στοιχεία;

Ο συντονιστής μεριμνά για την επικοινωνία μεταξύ των συμμετεχόντων (ιδίως με ανταλλαγή ηλεκτρονικής αλληλογραφίας) άρθρο 8 παρ.12, κινεί τα στάδια της διαδικασίας, τάσσοντας και τις σχετικές προθεσμίες κατά περίπτωση, ελέγχει την πληρότητα της αίτησης του οφειλέτη, κοινοποιεί πρόσκληση συμμετοχής στη διαδικασία, συντάσσει πρακτικά επίτευξης ή αποτυχίας συμφωνίας, ελέγχει αν συγκεντρώθηκε το απαιτούμενο ποσοστό απαρτίας συμμετεχόντων πιστωτών, τάσσει προθεσμία για υποβολή πρότασης ορισμού εμπειρογνώμονα, τάσσει προθεσμία για την αποστολή αντιπροτάσεων από τους πιστωτές, θέτει σε ψηφοφορία από τους συμμετέχοντες πιστωτές τις αντιπροτάσεις τους προς τον οφειλέτη, ορίζει τυχόν συνάντηση του οφειλέτη και των πιστωτών εφόσον ζητηθεί, χορηγεί παράταση προθεσμιών στις περιπτώσεις που προβλέπονται. (**άρθρο 8 §§ 3,4,5,6,12,13**)

1.3.6. Επαρκούν οι συντονιστές για τις χιλιάδες επιχειρήσεις;

Αν διαπιστωθεί ανάγκη επαύξησης του αριθμού των συντονιστών σε συγκεκριμένη Περιφέρεια , λόγω αυξημένου αριθμού αιτήσεων, τότε ο Ειδικός Γραμματέας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους με απόφαση του μπορεί να εγγράψει στο μητρώο συντονιστών νέα μέλη από την κατάσταση επιλαχόντων ανά Περιφέρεια. (**άρθρο 8 § 5**)

1.3.7. Πώς επιλέγονται οι συντονιστές;

Για να εγγραφεί κάποιος στο Μητρώο Συντονιστών πρέπει:

- α) να είναι διαπιστευμένος διαμεσολαβητής του Ν.3898/2010, να υποβάλει αίτηση για εγγραφή στο Μητρώο Συντονιστών και να επιλεγεί/κληρωθεί ή
- β) να είναι δικηγόρος με τουλάχιστον πενταετή προϋπηρεσία, μόνο στην περίπτωση που δεν καλυφθούν οι θέσεις συντονιστών ανά Περιφέρεια από διαπιστευμένους διαμεσολαβητές. Η κάλυψη των ανωτέρω θέσεων γίνεται κατόπιν πρόσκλησης του Ειδικού Γραμματέα Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους προς τους Δικηγορικούς Συλλόγους της Περιφέρειας.

1.3.8. Η κοινή εντοπιότητα των Συντονιστών με τους αιτούντες, μπορεί να επηρεάσει μέσω προσωπικών σχέσεων;

Θα εκδοθεί Οδηγός Δεοντολογίας Συντονιστών, με τον οποίο θα εξειδικεύονται οι υποχρεώσεις των συντονιστών κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και θα προβλέπονται οι συνέπειες μη συμμόρφωσής τους με αυτές.

Η έδρα του συντονιστή πρέπει να βρίσκεται εντός της Περιφερειακής Ενότητας στην οποία έχει την έδρα του ο οφειλέτης ή σε περίπτωση που δεν υπάρχει συντονιστής με έδρα εντός αυτής της Περιφερειακής Ενότητας, εντός της διοικητικής περιφέρειας της έδρας του οφειλέτη. (**άρθρο 6 §1**)

Ο συντονιστής ειδοποιείται από την Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. για το διορισμό του, τον οποίο μπορεί να αποποιηθεί εντός τεσσάρων (4) εργάσιμων ημερών. Ο συντονιστής υποχρεούται να αποποιηθεί το διορισμό του αν συντρέχουν στο πρόσωπό του περιστάσεις που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την ανεξαρτησία του. Τέτοιες περιστάσεις είναι ιδίως:

- α) κάθε προσωπική ή επαγγελματική σχέση με τον οφειλέτη ή συμμετέχοντα πιστωτή,
- β) οποιοδήποτε οικονομικό ή άλλο συμφέρον, άμεσο ή έμμεσο, από την έκβαση της διαδικασίας. Αν για οποιονδήποτε λόγο ο συντονιστής αποποιηθεί το διορισμό του, η Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. διορίζει αμέσως νέο συντονιστή. (**άρθρο 6 § 3**)

1.3.9. Οι Συντονιστές είναι υπεύθυνοι για την επικύρωση της Σύμβασης αναδιάρθρωσης;

- Υπεύθυνοι για την δικαστική επικύρωση της Σύμβασης αναδιάρθρωσης είναι ο οφειλέτης ή ο συμμετέχων πιστωτής οι οποίοι υποβάλουν την σχετική αίτηση στο

Πολυμελές Πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου έχει έδρα ο οφειλέτης (Αρ. 12, παρ.1).

- Η επικύρωση της συμφωνίας είναι προαιρετική ώστε να μην επιβαρυνθούν τα πινάκια του Πολυμελούς Πρωτοδικείου με υποθέσεις όπως η συμφωνία αναδιάρθρωσης έγινε ομόφωνα αποδεκτή από τους πιστωτές, οι πιστωτές που δεν συμβλήθηκαν ενέκριναν εκ των υστέρων τη συμφωνία, ρητώς ή σιωπηρώς (π.χ. με την επανειλημμένη ανεπιφύλακτη αποδοχή των προβλεπόμενων σε αυτήν καταβολών ή άλλων ανταλλαγμάτων).
- Ωστόσο, προβλέπεται η επικύρωση της συμφωνίας από το Πολυμελές Πρωτοδικείο με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας (739 επ. Κ.Πολ.Δ.), λύση η οποία προκρίθηκε ως η μόνη ρεαλιστική, λαμβανομένου βεβαίως υπ' όψιν και του προσδιορισμού των υποθέσεων του Πολυμελούς Πρωτοδικείου σε σύντομες δικασίμους κατά την παρούσα χρονική συγκυρία.

1.3.10. Πώς επιλέγεται και διορίζεται ο Συντονιστής;

Ο συντονιστής είναι πρόσωπο εγγεγραμμένο στο μητρώο συντονιστών που τηρείται στην Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. και στο οποίο εγγράφονται κατά προτεραιότητα διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές του ν. 3898/2010 (Α' 211) μετά από σχετική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος από τον Ειδικό Γραμματέα Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους. Περαιτέρω, ορίζεται ότι η έδρα του συντονιστή πρέπει να βρίσκεται εντός της Περιφερειακής Ενότητας στην οποία έχει την έδρα του ο οφειλέτης, ή, σε περίπτωση που δεν υπάρχει συντονιστής με έδρα εντός αυτής της Περιφερειακής Ενότητας, εντός της διοικητικής περιφέρειας της έδρας του οφειλέτη.

Εντός (2) εργάσιμων ημερών από την κατάθεση της αίτησης, η Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. διορίζει τον συντονιστή με τυχαία επιλογή. Ο Συντονιστής μπορεί να αποποιηθεί εντός 4 εργασίμων ημερών καθώς υπάρχουν προϋποθέσεις υποχρεωτικής αποποίησης. Δεν επιτρέπεται ο διορισμός ενός συντονιστή εκ νέου, αν δεν εξαντληθεί η δυνατότητα διορισμού των λοιπών εγγεγραμμένων συντονιστών. (**Άρθρο 6**)

1.3.11. Αν σε μία Περιφέρεια υπάρχουν συντονιστές, αλλά σε κάποιο νομό δεν υπάρχει, τότε τι μπορεί να γίνει? Δεν θα έπρεπε να υπάρχει ένας ανά νομό;

Ορίζεται η διαδικασία συμπλήρωσης του αριθμού των συντονιστών σε συγκεκριμένη Περιφέρεια, σε περιπτώσεις που οι εγγεγραμμένοι συντονιστές δεν επαρκούν. (**Άρθρο 6**)

1.3.12. Αν ένας πιστωτής διαθέτει ποσοστό 60% των της επιχείρησης τι απαιτείται για επίτευξη συμφωνίας;

Για την έγκριση πρότασης ή αντιπρότασης αναδιάρθρωσης οφειλών, με την οποία έχει ήδη συμφωνήσει ο οφειλέτης, προβλέπεται ότι απαιτείται πλειοψηφία των τριών πέμπτων (3/5) των συμμετεχόντων πιστωτών, δηλ.60%, ως ποσοστό απαιτήσεων επί του συνολικού χρέους της επιχείρησης και όχι ως αριθμός των συμμετεχόντων πιστωτών.

Σε περίπτωση που υπάρχει πιστωτής που διαθέτει το 60% των οφειλών της επιχείρησης και συμφωνεί με τη ρύθμιση των οφειλών, τότε συντάσσεται σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών που υπογράφεται με επιμέλεια του συντονιστή από τον πιστωτή αυτό (τουλάχιστον) και από τον οφειλέτη.

Για λόγους διευκόλυνσης της διαδικασίας, προβλέπεται η δυνατότητα υπογραφής της σύμβασης με μηχανικό μέσο ή ηλεκτρονικό τρόπο.

Ο συντονιστής αποστέλλει αντίγραφο της υπογεγραμμένης σύμβασης σε όλους τους συμμετέχοντες πιστωτές και στον οφειλέτη. (**άρθρο 8 § 8**)

1.3.13. Ποια είναι η διαδικασία ελέγχου της πληρότητας της αίτησης;

Ο συντονιστής ειδοποιεί την Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. για την ανάληψη των καθηκόντων του, ελέγχει την πληρότητα της αίτησης και των συνοδευτικών εγγράφων.

Αν ο φάκελος της αίτησης δεν είναι πλήρης, καλεί τον οφειλέτη να καταθέσει εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών τα έγγραφα που λείπουν.

Αν ο φάκελος δεν συμπληρωθεί εμπρόθεσμα, η διαδικασία θεωρείται περαιωθείσα ως άκαρπη και ο συντονιστής συντάσσει πρακτικό αποτυχίας της διαδικασίας το οποίο αποστέλλει ηλεκτρονικά στην Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. και στον αιτούντα.

Μετά τη διαπίστωση της πληρότητας της αίτησης ή τη συμπλήρωση του φακέλου, ο συντονιστής εκδίδει υπογεγραμμένη βεβαίωση με την οποία πιστοποιεί την πληρότητα της αίτησης και την αποστέλλει αυθημερόν στην Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.. Η ανωτέρω βεβαίωση πιστοποιείται ηλεκτρονικά από την Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. και κοινοποιείται αυθημερόν στον οφειλέτη και στον συντονιστή.

Η αίτηση της επιχείρησης περιέχει υποχρεωτικά τα εξής:

1. πλήρη στοιχεία της επιχείρησης
2. κατάλογο όλων των πιστωτών της με πλήρη στοιχεία
3. την πρότασή της για τον τρόπο ρύθμισης των οφειλών της
4. οικονομικά στοιχεία των τριών & πέντε τελευταίων ετών,
5. κατάλογο των περιουσιακών στοιχείων
6. πλήρη περιγραφή των βαρών και λοιπών εξασφαλίσεων
7. πλήρη στοιχεία κάθε συνοφειλέτη
8. δήλωση για κάθε μεταβίβαση
9. στοιχεία κάθε συνδεδεμένου νομικού προσώπου
10. κατάλογος αμειβόμενων προσώπων

11.η αξία των ακινήτων

12.απαραίτητα πιστοποιητικά

(άρθρο 7 § 1)

1.3.14. Ποιες είναι οι προθεσμίες για τον ρόλο του συντονιστή στο πλαίσιο της διαδικασίας του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών;

- Προθεσμία 4 εργάσιμων ημερών για να αποποιηθεί τον διορισμό του από την ΕΓΔΙΧ (άρθρο 6 § 3).
- Προθεσμία 5 εργάσιμων ημερών για τη συμπλήρωση της αίτησης από τον οφειλέτη (άρθρο 7 § 1).
- Προθεσμία 5 ημερών για να δηλώσουν αν συναινούν στην έναρξη της διαδικασίας εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών οι πιστωτές έναντι των οποίων ευθύνονται οι συνοφειλέτες που δεν συνυπέβαλαν αίτηση, κατόπιν πρόσκλησης του συντονιστή πριν κοινοποιήσει απόσπασμα της αίτησης στο σύνολο των πιστωτών (άρθρο 7 § 3).
- Προθεσμία 5 ημερών για την τροποποίηση της πρότασης οφειλέτη, κατόπιν πρόσκλησης του συντονιστή, εάν δηλώσουν ότι δεν συναινούν στην έναρξη της διαδικασίας εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών οι πιστωτές έναντι των οποίων ευθύνονται οι συνοφειλέτες που δεν συνυπέβαλαν αίτηση (άρθρο 7 § 3).
- Προθεσμία 2 ημερών για αποστολή αποσπάσματος της αίτησης σε όλους τους πιστωτές που αναφέρονται σε αυτήν (άρθρο 7 § 2).
- Προθεσμία 10 ημερών, από την ημερομηνία κοινοποίησης της πρόσκλησης, για ηλεκτρονική δήλωση της πρόθεσης συμμετοχής και δήλωσης εμπιστευτικότητας των πιστωτών (άρθρο 8 § 1).
- Προθεσμία 5 ημερών για την προσκόμιση αποδεικτικών εγγράφων για το ύψος της απαίτησης από τον οφειλέτη και τον πιστωτή, αν ο συντονιστής διαπιστώσει ότι το ποσό απαίτησης που έχει δηλωθεί από τον οφειλέτη είναι διαφορετικό από το ποσό που βεβαιώθηκε από τον πιστωτή (άρθρο 8 § 2).
- Προθεσμία 5 ημερών για την υποβολή πρότασης διορισμού εμπειρογνώμονα, όταν πρόκειται για οφειλέτη που υπάγεται στην κατηγορία της μικρής επιχείρησης (άρθρο 8 § 3).
- Προθεσμία 1 μηνός για την αποστολή αντιπροτάσεων από τους πιστωτές, αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία για την υποβολή πρότασης διορισμού εμπειρογνώμονα, όταν πρόκειται για οφειλέτη που υπάγεται στην κατηγορία της μικρής επιχείρησης (άρθρο 8 § 4).
- Προθεσμία 1 μηνός για την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής εμπειρογνώμονα, στην περίπτωση υποβολής αιτήματος διορισμού εμπειρογνώμονα για οφειλέτη που υπάγεται στην κατηγορία της μικρής επιχείρησης ή σε περίπτωση υποχρεωτικού ορισμού

εμπειρογνώμονα για οφειλέτη που υπάγεται στην κατηγορία της μεγάλης επιχείρησης (άρθρο 8 § 4).

- Προθεσμία 15 ημερών για την υποβολή τροποποιήσεων στις αντιπροτάσεις των πιστωτών από τους λοιπούς συμμετέχοντες πιστωτές και τον οφειλέτη (άρθρο 8 § 6).
- Προθεσμία 10 ημερών για την δήλωση της αποδοχής εκ μέρους του οφειλέτη μίας ή περισσότερων από τις αντιπροτάσεις των πιστωτών (άρθρο 8 § 6).
- Προθεσμία 5 εργασίμων ημερών για τον ορισμό νέας συνάντησης από τον συντονιστή, αν αναβληθεί η ορισθείσα συνάντηση (άρθρο 8 § 13 υποπαρ. 6).
- Προθεσμία 30 εργασίμων ημερών από το διορισμό του εμπειρογνώμονα για την υποβολή εκ μέρους του στον συντονιστή, της έκθεσης αξιολόγησης βιωσιμότητας του οφειλέτη και του σχεδίου αναδιάρθρωσης οφειλών, εφόσον του έχει ανατεθεί (άρθρο 11 § 3 εδ. α').
- Προθεσμία 30 εργασίμων ημερών από το διορισμό του εμπειρογνώμονα για την υποβολή εκ μέρους του στον συντονιστή, της έκθεσης αξιολόγησης βιωσιμότητας του οφειλέτη και του σχεδίου αναδιάρθρωσης οφειλών, εφόσον του έχει ανατεθεί (άρθρο 11 § 3 εδ. α').
- Προθεσμία 2 μηνών από την τελευταία κοινοποίηση εκ μέρους του συντονιστή της έκθεσης και του σχεδίου στον οφειλέτη και τους συμμετέχοντες πιστωτές, για τη λήψη απόφασης επί του σχεδίου αναδιάρθρωσης οφειλών του εμπειρογνώμονα ή για την αποστολή αντιπροτάσεων από τους πιστωτές, σε περίπτωση οφειλέτη που αποτελεί μεγάλη επιχείρηση (άρθρο 11 § 3 εδ. β').

1.3.15. Ο αριθμός των επιλεγέντων συντονιστών είναι κλειστός;

Το σύνολο των επιλεγέντων συντονιστών ανέρχεται σε 320. Σε κάθε περιφέρεια αντιστοιχεί συγκεκριμένος αριθμός συντονιστών με πρόβλεψη διαδικασιών αντικατάστασης για κάλυψη οποιουδήποτε κενού προκύψει ώστε ο αριθμός να παραμένει σταθερός τόσο σε περιφερειακό επίπεδο όσο και στο σύνολό του. Αν διαπιστωθεί ανάγκη συμπλήρωσης του αριθμού των συντονιστών σε συγκεκριμένη Περιφέρεια, ο Ειδικός Γραμματέας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους με απόφασή του μπορεί να εγγράψει στο μητρώο συντονιστών νέα μέλη από την κατάσταση επιλαχόντων ανά Περιφέρεια. Αν ο αριθμός των επιλάχόντων δεν επαρκεί για την κάλυψη των αναγκών της συγκεκριμένης Περιφέρειας, ο Ειδικός Γραμματέας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους δημοσιεύει κοινή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την εγγραφή στο Μητρώο Συντονιστών διαπιστευμένων διαμεσολαβητών και δικηγόρων ακολουθώντας τη διαδικασία των άρθρων 4 και 5.

(α6 §§ 5,6,7)

1.4. Εγγυητής – Συνοφειλέτης – Συνδεδεμένα με τον οφειλέτη πρόσωπα

1.4.1. «Ο Εξωδικαστικός Μηχανισμός περιλαμβάνει και τους εγγυητές των δανείων, εκτός από τους πρωτοφειλέτες- επιχειρήσεις»;

Ναι, τους περιλαμβάνει. Κάθε ρύθμιση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών ευνοϊκή για τον οφειλέτη ισχύει υπέρ κάθε εγγυητή που έχει παράσχει εγγύηση για ρυθμιζόμενη με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών απαίτηση. (άρθρο 9 § 5)

1.4.2. Τι προβλέπεται σε περίπτωση εγγυητή που έχει συγγενική σχέση με τον οφειλέτη;

Οι διατάξεις του άρθρου 9 § 5, που προβλέπουν ότι κάθε ρύθμιση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών ευνοϊκή για τον οφειλέτη ισχύει και υπέρ κάθε εγγυητή που έχει παράσχει εγγύηση για ρυθμιζόμενη με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών απαίτηση, ισχύουν και για τις περιπτώσεις εγγυητών – συγγενών επιχειρηματιών των οποίων οι οφειλές ρυθμίζονται με τον εξωδικαστικό μηχανισμό.

1.4.3. Τι προβλέπεται για τους συνοφειλέτες; Τι προστασία έχουν οι συνοφειλέτες από το νόμο;

Η αίτηση για την υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών συνυποβάλλεται υποχρεωτικά και από τους συνοφειλέτες της επιχείρησης, η οποία θα πρέπει τουλάχιστον να περιλαμβάνει κατάλογο με τις υποχρεώσεις τους έναντι των δικών τους πιστωτών και των περιουσιακών τους στοιχείων και να συνοδεύεται από ορισμένα δικαιολογητικά, ώστε να μπορεί να αξιολογηθεί από τους πιστωτές η ικανότητα αυτών των προσώπων να αποπληρώσουν μέρος των υποχρεώσεων της επιχείρησης.

Επίσης, σε περίπτωση που πληρούν όλα τα κριτήρια υπαγωγής στον εξωδικαστικό μηχανισμό δεν εμποδίζονται να υποβάλουν αυτοτελώς αίτηση για ρύθμιση του συνόλου των οφειλών τους όπου οι ευνοϊκές ρυθμίσεις της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών θα ισχύουν και για τον ίδιο ως οφειλέτη πλέον.

Αν δεν συνυποβληθεί αίτηση από έναν ή περισσότερους συνοφειλέτες, για την έναρξη της διαδικασίας εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών απαιτείται συναίνεση του πιστωτή ή των πιστωτών με την πλειοψηφία των απαιτήσεων για τις οποίες ευθύνονται οι συνοφειλέτες που δεν συνυπέβαλαν αίτηση. Χωρίς την συναίνεση αυτή, η πλειοψηφία των υπολοίπων πιστωτών διατηρεί μεν την ευχέρεια να αποφασίσει την έναρξη της διαδικασίας, στην περίπτωση όμως αυτή οι απαιτήσεις των μη συναινούντων πιστωτών για τις οποίες ευθύνονται οι εν λόγω συνοφειλέτες, δεν ρυθμίζονται από τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών.

Η διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών δεν εκκινείται σε καμία περίπτωση (δηλαδή ακόμα και εάν συναινούν οι παραπάνω πιστωτές) όταν δεν συνυποβάλλεται αίτηση:

- i. από συνοφειλέτες που είναι ομόρρυθμοι εταίροι ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης,
- ii. ή από άλλα πρόσωπα που ευθύνονται εις ολόκληρον και αλληλεγγύως για το σύνολο των οφειλών της επιχείρησης.

Τέλος, διευκρινίζεται ότι δεν απαιτείται συνυποβολή της αίτησης όταν συνοφειλέτης είναι:

- i. το Ελληνικό Δημόσιο,
- ii. το Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (Ε.Τ.Ε.ΑΝ. Α.Ε.), καθώς και
- iii. οποιοσδήποτε άλλος φορέας του δημόσιου τομέα που έχει χορηγήσει εγγύηση για δάνεια οποιουδήποτε είδους.

(άρθρο 4 § 3)

Οι ευνοϊκές από τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών συνέπειες δεν επηρεάζουν τον συνοφειλέτη αν δεν συνυποβάλλει αίτηση για ένταξη στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών.

(άρθρο 9 § 5)

1.4.4. Τι προβλέπεται για τα πρόσωπα που είναι συνδεδεμένα με τον οφειλέτη; Τι προστασία έχουν τα πρόσωπα αυτά από το νόμο;

Τα συνδεδεμένα πρόσωπα που δεν είναι συνοφειλέτες ή εγγυητές στις οφειλές του βασικού οφειλέτη λειτουργούν ανεξάρτητα από αυτόν, δηλαδή οι οφειλές τους δεν επηρεάζονται από τη σύμβαση αναδιάρθρωσης που θα συναφθεί υπέρ του οφειλέτη, ούτε τυγχάνουν κάποιας προστασίας από τη διαδικασία του εξωδικαστικού μηχανισμού που ισχύει για τον οφειλέτη, π.χ. αναστολή μέτρων εκτέλεσης. Όμως, όσον αφορά στις απαιτήσεις τους, αυτές δεν προσμετρούμαι στο σχηματισμό απαρτίας και πλειοψηφίας συμμετεχόντων πιστωτών, αλλά ρυθμίζονται με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών.

(άρθρο 1 § 2¹)

1.4.5. Υπάρχει προστασία για τον εγγυητή;

Κάθε ρύθμιση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών ευνοϊκή για τον οφειλέτη ισχύει υπέρ κάθε εγγυητή που έχει παράσχει εγγύηση για ρυθμίζομενη με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών απαίτηση (άρθρο 9 § 5)

1.4.6. Σε ένα τραπεζικό δάνειο οφειλέτη έχει συνεισφερθεί σαν εξασφάλιση η έγγραφη προσημείωση υποθήκης ενός διαμερίσματος τρίτου προσώπου - εγγυητή. Ο εγγυητής με ποιο τρόπο ακριβώς συμμετέχει στη σύνταξη της αίτησης; Έχει τα χαρακτηριστικά του «συνοφειλέτη» ή εγγυάται μόνο με την αξία του παραπάνω ακινήτου;

Ο οφειλέτης σύμφωνα με το άρθρο 5§2γ οφείλει να συνοδέψει την αίτησή του υποχρεωτικά και με τα πλήρη στοιχεία κάθε συνοφειλέτη (επωνυμία, πλήρη διεύθυνση, Α.Φ.Μ., τηλέφωνο, ηλεκτρονική διεύθυνση). Επιπρόσθετα, ο εγγυητής συμπεριλαμβάνεται στην έννοια του συνοφειλέτη (άρθρο 1§2γ), και κατ' επέκταση έχει όλες τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα που έχει και ο συνοφειλέτης και απορρέουν από το νόμο του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών στο μέτρο της εγγυήσεώς του βάσει των προβλεπόμενων στη δανειακή σύμβαση (η οποία μπορεί να προβλέπει ευθύνη του εγγυητή, με το σύνολο ή μέρος της περιουσίας του, για το σύνολο ή μέρος της οφειλής του οφειλέτη). Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι στην συντριπτική πλειοψηφία των δανειακών συμβάσεων ο εγγυητής έχει παραιτηθεί από την ένσταση διζήσεως και διαιρέσεως, με αποτέλεσμα να ευθύνεται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον ως προς την επίμαχη απαίτηση (για την οποία έχει εγγυηθεί) με τον οφειλέτη.

1.4.7. Ποια τα δικαιολογητικά που συνυποβάλλει ο εγγυητής;

Ο εγγυητής συνυποβάλλει τα ίδια δικαιολογητικά με τον συνοφειλέτη καθώς ο εγγυητής συμπεριλαμβάνεται στην έννοια του συνοφειλέτη (άρθρο 1§2γ).

1.4.8. Με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών ενδέχεται να προβλεφθεί καταβολή ενός ποσού και από τυχόν συνοφειλέτη?

Σύμφωνα με το **άρθρο 9§1**, το περιεχόμενο της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών διαμορφώνεται κατ' αρχήν ελεύθερα, συνεπώς υπάρχει η δυνατότητα να προβλεφθεί καταβολή κάποιου ποσού και από τυχόν συνοφειλέτη, ωστόσο η μη τήρηση της συμφωνίας αναδιάρθρωσης από οποιαδήποτε αιτία επιφέρει συνέπειες για τον οφειλέτη βάσει του άρθρου 14 του Ν.4469/2017.

1.4.9. Τι γίνεται στην περίπτωση που ενώ οφειλέτης έχει υπαχθεί στον εξωδικαστικό, υπάρχει συνοφειλέτης, ο οποίος έχει υπαχθεί στο ν. 3869/2010 (Νόμος Κατσέλη);

Ο συνοφειλέτης πρέπει να παραιτηθεί από την αίτηση του Νόμου Κατσέλη;

Πρέπει ο συνοφειλέτης να έχει την εμπορική ιδιότητα;

Σύμφωνα με το **άρθρο 4§3 υποπαρ. 1 εδ. β'**: "Για τους συνοφειλέτες που υποβάλλουν αίτηση από κοινού με τον οφειλέτη δεν ισχύουν οι περιορισμοί των παραγράφων 1, 3 και 5 του άρθρου 2 και του άρθρου 3."

Επομένως, δεν απαιτείται ο συνοφειλέτης να έχει πτωχευτική ικανότητα (που είναι αλληλένδετη με την εμπορική ιδιότητα), ούτε να παραιτηθεί από οποιαδήποτε εκκρεμή δικαστική διαδικασία, πλην των ρητά αναφερόμενων στην προαναφερόμενη διάταξη διαδικασιών του ν. 4307/2014 (νόμου Δένδια) και ν. 3588/2007 (Πτωχευτικού Κώδικα), ώστε να συνυποβάλει αίτηση στον εξωδικαστικό μηχανισμό.

1.5. ΕΓΔΙΧ

1.5.1. Γιατί η ΕΓΔΙΧ έχει οριστεί υπεύθυνος φορέας για τον εξωδικαστικό συμβιβασμό και όχι άλλος φορέας;

Με τον ν.4389/16 συστάθηκε Κυβερνητικό Συμβούλιο Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (ΚΥ.Σ.Δ.Ι.Χ.), το οποίο αποτελείται από τους Υπουργούς Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών και είναι αρμόδιο για:

α) τη διαμόρφωση και δημοσιοποίηση της στρατηγικής και των πολιτικών σχετικά με την οργάνωση ενός ολοκληρωμένου μηχανισμού αποτελεσματικής διαχείρισης του Ιδιωτικού χρέους. Για το σκοπό αυτό συστάθηκε Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.), με κυρία αποστολή:

β) την οργάνωση και τη διαμόρφωση της πολιτικής για την ενημέρωση και την υποστήριξη προς ενδιαφερόμενους για λήψη δανείου και δανειολήπτες, καθώς και τη χρηματοοικονομική εκπαίδευση νοικοκυριών και μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.

Επίσης μεριμνά για την ομαλή λειτουργία του δικτύου ενημέρωσης και υποστήριξης δανειοληπτών, που θα παρέχει οικονομικής και νομικής φύσεως συμβουλευτικές υπηρεσίες προς ενδιαφερόμενους δανειολήπτες, φυσικά και νομικά πρόσωπα (νοικοκυριά, πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις), για ζητήματα σύναψης νέων δανείων, διαχείρισης υφιστάμενων οφειλών ενήμερων ή σε καθυστέρηση και εν γένει για θέματα χρηματοοικονομικής διαχείρισης, και συντονίζει τη λειτουργία των Κέντρων Ενημέρωσης – Υποστήριξης Δανειοληπτών (Κ.Ε.Υ.Δ.).

Κατά αυτή την έννοια και ο ν.4469/17 του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, υπάγεται στις αρμοδιότητες της (Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.), ως αρμόδια υπηρεσία για τον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών των επιχειρήσεων.

1.6. Εμπειρογνώμονας – Εκτιμητής – Δικηγόρος

1.6.1. Ποιος επιβαρύνεται την αμοιβή του εμπειρογνώμονα;

- Σε περίπτωση διορισμού εμπειρογνώμονα σε μια μικρή επιχείρηση και κατάρτισης σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών με βάση σχέδιο αναδιάρθρωσης οφειλών που εκπονήθηκε από τον εμπειρογνώμονα, η αμοιβή του τελευταίου βαρύνει τον οφειλέτη.
- Σε περίπτωση διορισμού εμπειρογνώμονα σε μια μικρή επιχείρηση με απόφαση της απόλυτης πλειοψηφίας των συμμετεχόντων πιστωτών, για την εκπόνηση σχεδίου αναδιάρθρωσης οφειλών ή και την επαλήθευση απαιτήσεων, η ύπαρξη ή το ύψος των οποίων αμφισβητείται από τον οφειλέτη ή από συμμετέχοντες πιστωτές, συμφωνείται ελεύθερα και βαρύνει τους συμμετέχοντες πιστωτές που υπέβαλαν το αίτημα διορισμού.
- Στην περίπτωση του υποχρεωτικού διορισμού εμπειρογνώμονα (μεγάλη επιχείρηση) η επιλογή και ο διορισμός του εμπειρογνώμονα γίνεται με κοινή

απόφαση του οφειλέτη και της απόλυτης πλειοψηφίας των συμμετεχόντων πιστωτών. Η αμοιβή του συμφωνείτε ελεύθερα και βαρύνει τον οφειλέτη.

(άρθρο 11 § 1,2)

1.6.2. Προβλέπεται/καθορίζεται όριο αμοιβής για τις εμπλεκόμενες με την διαδικασία διαπραγμάτευσης κατηγορίες επαγγελματιών πχ. μελετητής, εκτιμητής ακινήτων κτλ;

Στον νόμο καθορίζεται ρητά το ελάχιστο ποσό αμοιβής των Συντονιστών το οποίο ανέρχεται στο ποσό των διακοσίων (200) ευρώ για τις μικρές επιχειρήσεις και τετρακοσίων (400) ευρώ αντίστοιχα για τις μεγάλες (άρθρο 10). Κάθε άλλη περίπτωση αμοιβής επαγγελματιών εμπλεκόμενων στην διαδικασία του μηχανισμού υπόκειται στην αρχή της ελεύθερης διαπραγμάτευσης και διαμόρφωσης αυτής.

1.6.3. Ποιος ο ρόλος και οι εργασίες που μπορεί να αναλάβει ο Εμπειρογνώμονας;

Ως «εμπειρογνώμονας» νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που προσφέρει κατ' επάγγελμα υπηρεσίες παροχής χρηματοοικονομικών συμβουλών. (άρθρο 1 § 2^{ιδ})

1. Προαιρετικός διορισμός εμπειρογνώμονα: η εκπόνηση αξιολόγησης βιωσιμότητας του οφειλέτη που αποτελεί μικρή επιχείρηση μπορεί να ανατεθεί σε εμπειρογνώμονα, εφόσον υποβάλλεται σχετικό αίτημα από συμμετέχοντες πιστωτές, οι οποίοι είναι δικαιούχοι του λάχιστον του ενός τρίτου (1/3) του συνόλου των απαιτήσεων που συμμετέχουν στη διαδικασία).

Στον εμπειρογνώμονα μπορεί να ανατεθεί με τους ίδιους όρους η εκπόνηση σχεδίου αναδιάρθρωσης οφειλών ή και η επαλήθευση απαιτήσεων, η ύπαρξη ή το ύψος των οποίων αμφισβητείται από τον οφειλέτη ή από συμμετέχοντες πιστωτές. Η επιλογή και ο διορισμός του εμπειρογνώμονα γίνεται με απόφαση της απόλυτης πλειοψηφίας των συμμετεχόντων πιστωτών.

Η αμοιβή του εμπειρογνώμονα συμφωνείται ελεύθερα και βαρύνει τους συμμετέχοντες πιστωτές που υπέβαλαν το αίτημα διορισμού. Σε περίπτωση κατάρτισης σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών με βάση σχέδιο αναδιάρθρωσης οφειλών που εκπονήθηκε από τον εμπειρογνώμονα, η αμοιβή του τελευταίου βαρύνει τον οφειλέτη.

2. Υποχρεωτικός διορισμός εμπειρογνώμονα: η εκπόνηση αξιολόγησης βιωσιμότητας και του σχεδίου αναδιάρθρωσης οφειλών του οφειλέτη που αποτελεί μεγάλη επιχείρηση ανατίθεται υποχρεωτικά σε εμπειρογνώμονα.

Στον εμπειρογνώμονα μπορεί να ανατεθεί και η επαλήθευση απαιτήσεων, η ύπαρξη ή το ύψος των οποίων αμφισβητείται από τον οφειλέτη ή από συμμετέχοντες πιστωτές. Η επιλογή και ο διορισμός του εμπειρογνώμονα γίνεται με κοινή απόφαση του οφειλέτη και

της απόλυτης πλειοψηφίας των συμμετεχόντων πιστωτών. Η αμοιβή του εμπειρογνώμονα συμφωνείται ελεύθερα και βαρύνει τον οφειλέτη.

3. Σε κάθε περίπτωση ο εμπειρογνώμονας υποβάλλει στον συντονιστή, εντός τριάντα (30) εργασίμων ημερών από το διορισμό του και την παραλαβή όλων των απαιτούμενων εγγράφων και στοιχείων, την έκθεση αξιολόγησης βιωσιμότητας του οφειλέτη και, εφόσον του έχει ανατεθεί, σχέδιο αναδιάρθρωσης οφειλών. Ο συντονιστής κοινοποιεί την έκθεση και το σχέδιο στον οφειλέτη και τους συμμετέχοντες πιστωτές και σε περίπτωση οφειλέτη που αποτελεί μεγάλη επιχείρηση ορίζει προθεσμία δύο (2) μηνών από την τελευταία κοινοποίηση για τη λήψη απόφασης επί του σχεδίου αναδιάρθρωσης οφειλών του εμπειρογνώμονα ή για την αποστολή αντιπροτάσεων από τους πιστωτές. Κάθε σχέδιο αναδιάρθρωσης οφειλών που έχει εκπονηθεί από εμπειρογνώμονα εγκρίνεται από τον οφειλέτη πριν τεθεί σε ψηφοφορία για έγκριση από τους συμμετέχοντες πιστωτές.

4. Η ανάθεση σε εμπειρογνώμονα της αξιολόγησης βιωσιμότητας του οφειλέτη του παρόντος άρθρου μπορεί να παραλειφθεί, εφόσον έχει εκπονηθεί από οποιονδήποτε πιστωτή αξιολόγηση βιωσιμότητας του οφειλέτη εντός των τελευταίων δώδεκα (12) μηνών πριν από την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στην εξωδικαστική διαδικασία ρύθμισης οφειλών και συμφωνεί στη χρησιμοποίησή της για τους σκοπούς της διαδικασίας του παρόντος νόμου η απόλυτη πλειοψηφία των συμμετεχόντων πιστωτών και ο οφειλέτης. **(άρθρο 11)**

1.6.4. Ποια η διαδικασία διορισμού εμπειρογνώμονα σε μια μικρή επιχείρηση;

Όταν ο οφειλέτης είναι μικρή επιχείρηση, ο διορισμός εμπειρογνώμονα είναι προαιρετικός και πρέπει να υποβληθεί σχετικό αίτημα -εντός (5) ημερών από την κοινοποίηση της έναρξης της διαδικασίας από τον συντονιστή - από συμμετέχοντες πιστωτές που είναι δικαιούχοι τουλάχιστον του ενός τρίτου (1/3) του συνόλου των απαιτήσεων. Η επιλογή και ο διορισμός του εμπειρογνώμονα γίνεται με απόφαση της απόλυτης πλειοψηφίας των συμμετεχόντων πιστωτών. Η αμοιβή του εμπειρογνώμονα συμφωνείται ελεύθερα και βαρύνει τους συμμετέχοντες πιστωτές που υπέβαλαν το αίτημα διορισμού.

Σε περίπτωση κατάρτισης σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών με βάση σχέδιο αναδιάρθρωσης οφειλών που εκπονήθηκε από τον εμπειρογνώμονα, η αμοιβή του τελευταίου βαρύνει τον οφειλέτη.

(άρθρο 8 § 3, άρθρο11 § 1)

1.6.5. Τι ισχύει για την εκπροσώπηση των επιχειρήσεων και των πιστωτών από δικηγόρο;

Η εκπροσώπηση του οφειλέτη ή κάθε συμμετέχοντος πιστωτή από δικηγόρο είναι προαιρετική. Προβλέπεται δικαστική επικύρωση της σύμβασης αναδιάρθρωσης προκειμένου να δεσμευτούν τα μη συμβαλλόμενα μέρη και έχει χαρακτήρα εκτελεστού τίτλου η σύμβαση.

Επίσης στα πλαίσια λειτουργίας της εξωδικαστικής διαδικασίας ο συντονιστής είναι πιστοποιημένος διαμεσολαβητής και σε περίπτωση εξάντλησης των επιλογών από το μητρώο πιστοποιημένων διαμεσολαβητών τότε στο μητρώο των συντονιστών εγγράφονται δικηγόροι με τουλάχιστον πενταετή προϋπηρεσία. (άρθρο 65)

1.6.6. Πότε είναι υποχρεωτικός ο διορισμός εμπειρογνώμονα;

Στην περίπτωση των μεγάλων επιχειρήσεων, ο διορισμός εμπειρογνώμονα είναι υποχρεωτικός. Η επιχείρηση επιβαρύνεται με την αμοιβή του εμπειρογνώμονα, ενώ η επιλογή και ο διορισμός του εμπειρογνώμονα γίνεται με κοινή απόφαση του οφειλέτη και της απόλυτης πλειοψηφίας των συμμετεχόντων πιστωτών. Έτσι διασφαλίζεται ότι ο επιλεγόμενος εμπειρογνώμονας απολαύει της εμπιστοσύνης τόσο του οφειλέτη, όσο και της πλειοψηφίας των συμμετεχόντων πιστωτών και μεγιστοποιείται η πιθανότητα αποδοχής της έκθεσής του.

(άρθρο 11 § 2)

1.6.7. Σε περίπτωση ανέγερσης ακινήτου σε οικόπεδο τρίτου χρειάζεται έκθεση ορκωτού εκτιμητή για τον προσδιορισμό της αξίας του ακινήτου?

Σύμφωνα με το **άρθρο 18 του ν.4308/2014**:

Ακίνητα σε οικόπεδα τρίτων.

Συχνά μια οντότητα (μισθώτρια) συμφωνεί με τον ιδιοκτήτη οικοπέδου την ανέγερση επί αυτού ακινήτου αναλαμβάνοντας το σχετικό κόστος. Με βάση τους συνήθεις όρους σχετικών συμβάσεων, η μισθώτρια οντότητα δικαιούται να χρησιμοποιεί το ακίνητο για μια χρονική περίοδο. Η λογιστική της ανέγερσης κτηρίου επί οικοπέδου τρίτου ακολουθεί τις παρακάτω αρχές:

- i. Όταν η αφέλιμη οικονομική ζωή του ανεγειρόμενου ακινήτου είναι σημαντικά μεγαλύτερη από την περίοδο που η ανεγείρουσα-μισθώτρια έχει δικαίωμα να το χρησιμοποιεί, τότε η μισθώτρια λογίζει το κόστος κατασκευής του ακινήτου ως άυλο πάγιο περιουσιακό στοιχείο (συμβατική χρήση ακινήτου), υποκείμενο στον προβλεπόμενο από το νόμο λογιστικό χειρισμό (απόσβεση στη διάρκεια της μίσθωσης και έλεγχο απομείωσης),
- ii. Όταν η αφέλιμη οικονομική ζωή του ακινήτου ταυτίζεται ουσιαστικά με την περίοδο που η μισθώτρια το χρησιμοποιεί, τότε η σύμβαση είναι στην ουσία χρηματοδοτική μίσθωση, με το σύνολο της αξίας της (κόστος κατασκευής του ακινήτου) προκαταβαλλόμενο από τη μισθώτρια. Η οντότητα αναγνωρίζει το πάγιο ως ακίνητο (κτήριο), το οποίο υπόκειται στον προβλεπόμενο από το νόμο λογιστικό χειρισμό (απόσβεση στη διάρκεια της μίσθωσης και έλεγχο απομείωσης).(άρθρο 18 Ν.4308/2014).

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι χρειάζεται η έκθεση ορκωτού εκτιμητή για να αποτιμηθεί σε τιμές αγοράς το δικαίωμα χρήσης της εταιρείας για τον υπολειπόμενο χρόνο ζωής, εφόσον προβλέπεται σχετική δυνατότητα βάσει της συμφωνίας με τον οικοπεδούχο.

1.7. Επιμελητήρια

1.7.1. Ποιος είναι ο ρόλος των επιμελητηρίων;

Με την ενεργοποίηση του πληροφοριακού συστήματος για την εφαρμογή του νόμου, οι υπηρεσίες των επιμελητηρίων μπορούν να βοηθήσουν ουσιαστικά τις επιχειρήσεις, τόσο κατά την υποβολή της αίτησής τους, όσο και με την ενημέρωση και παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης στα μέλη τους.

1.8. ΓΕΥΔ – ΚΕΥΔ

1.8.1. Θα υπάρχει γραφείο υποστήριξης για τις ερωτήσεις των δανειοληπτών και των πιστωτών σχετικά με τη διαδικασία του εξωδικαστικού μηχανισμού; Και αν ναι, από ποιες ειδικότητες θα στελεχωθούν τα ανωτέρω γραφεία;

- Το έργο της ενημέρωσης και υποστήριξης των δανειοληπτών προβλέπεται να το αναλάβουν τα 30 Κέντρα Ενημέρωσης & Υποστήριξης Δανειοληπτών (Κ.Ε.Υ.Δ.), στα οποία θα εντάσσονται και 90 Γραφεία Ενημέρωσης & Υποστήριξης Δανειοληπτών (Γ.Ε.Υ.Δ.).
- Τα Γ.Ε.Υ.Δ. θα λειτουργούν σε κάθε πρωτεύουσα νομού. Ήδη λειτουργούν το τρία πρώτα Γ.Ε.Υ.Δ. στις ακόλουθες περιοχές:
  - i. Νίκαια (Κεντρικά της Ειδικής Γραμματείας)
  - ii. Αθήνα
  - iii. Πειραιά
- Η έδρα των 30 Κέντρων Ενημέρωσης & Υποστήριξης Δανειοληπτών (Κ.Ε.Υ.Δ.) και η έναρξη λειτουργίας τους θα οριστεί με απόφαση του ΚΥ.Σ.Δ.Ι.Χ. και θα βρίσκονται στις κάτωθι Περιφερειακές Ενότητες:
  - i. Τρία Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Κεντρικού Τομέα Αθηνών
  - ii. Δύο Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Βόρειου Τομέα Αθηνών
  - iii. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Δυτικού Τομέα Αθηνών
  - iv. Δύο Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Νότιου Τομέα Αθηνών
  - v. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Ανατολικής Αττικής
  - vi. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Δυτικής Αττικής
  - vii. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Πειραιώς
  - viii. Τρία Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης
  - ix. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Έβρου
  - x. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Καβάλας
  - xi. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Ημαθίας
  - xii. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Σερρών
  - xiii. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Κοζάνης
  - xiv. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Ιωαννίνων
  - xv. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Λάρισας
  - xvi. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Μαγνησίας
  - xvii. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Εύβοιας

- xviii. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας
- xix. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας
- xx. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Κορινθίας
- xxi. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Μεσσηνίας
- xxii. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Ρόδου
- xxiii. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου
- xxiv. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Χανίων

➤ Τα Κ.Ε.Υ.Δ. θα στελεχωθούν από 2 υπαλλήλους του δημοσίου τομέα και από εξειδικευμένους εξωτερικούς συμβούλους, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου και ειδικότερα από πτυχιούχους νομικών ή οικονομικών ή κοινωνικών και πολιτικών επιστημών.

(άρθρα 92, 93, 94 v.4389/2016)

1.8.2. Εάν ένας οφειλέτης ενταχθεί στον εξωδικαστικό μηχανισμό, μπορεί να πάρει φορολογική ενημερότητα για πάνω από 1 μήνα, για να τη χρησιμοποιήσει για την ένταξή του σε πρόγραμμα του ΕΣΠΑ;

- Εάν ο οφειλέτης είναι ενήμερος στις οφειλές του προς το Δημόσιο, σύμφωνα με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών, θα μπορεί να πάρει φορολογική ενημερότητα για όσο διάστημα θα είχε δικαίωμα να πάρει και αν δεν είχε ενταχθεί στο εξωδικαστικό μηχανισμό, είχε ρυθμίσει τις οφειλές του στη φορολογική διοίκηση και ήταν ενήμερος [(σύμφωνα με το άρθρο 12 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (v. 4174/2013)]. Για τη χορήγηση αποδεικτικού ενημερότητας δεν λαμβάνονται υπόψη τυχόν προς διαγραφή οφειλές, όπως αυτές προσδιορίζονται στη σύμβαση αναδιάρθρωσης.
- Για το χρονικό διάστημα από την υποβολή της αίτησης για ένταξη στον εξωδικαστικό μηχανισμό μέχρι την συνυπογραφή της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών, η επιχείρηση μπορεί να λάβει φορολογική ενημερότητα, μόνο εφόσον παραμένει ενήμερη ως προς τις οφειλές της στο Δημόσιο, και για το χρονικό διάστημα που ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία (άρθρο 12 N.4174/2013), καθώς δεν έχει εκδοθεί κάποια σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών.

(άρθρο 15 § 10)

1.9. Λοιποί μηχανισμοί υποστήριξης Εξωδικαστικού (Εκπαιδευτικά Κέντρα Διαμεσολάβησης, Ελληνικό Τραπεζικό Ινστιτούτο, Επιμελητήρια κλπ)

1.9.1. Τα κέντρα διαμεσολάβησης που έχουν δημιουργηθεί για την εκπαίδευση των διαμεσολαβητών γενικά, γιατί δεν αξιοποιούνται στην εκπαίδευση των εμπλεκόμενων για τον εξωδικαστικό μηχανισμό;

Τα Κέντρα Διαμεσολάβησης είναι ανεξάρτητοι φορείς, κατά κύριο λόγο μη κερδοσκοπικές οργανώσεις, με πλειάδα αντικειμένου εργασιών, παρά ταύτα δεν προβλέπεται νομοθετικά η εκπαίδευση των εμπλεκόμενων μερών για τον εξωδικαστικό μηχανισμό σε αυτούς. Οι επιχειρήσεις έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν τα αιτήματα τους για υπαγωγή στον εξωδικαστικό μηχανισμό και να πετύχουν ρύθμιση των συνολικών οφειλών τους σε ουδέτερο τόπο με τη βοήθεια του συντονιστή ο οποίος είναι διαπιστευμένος διαμεσολαβητής, του ν. 3898/2010 από τον ειδικό κατάλογο που τηρείται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

2. Οφειλές

2.1. Γενικές περί οφειλών

2.1.1. Υπάρχει αυτοματοποιημένη δυνατότητα για κούρεμα των οφειλών;

Δεν προβλέπεται δυνατότητα αυτοματοποιημένης διαγραφής οφειλών. Οι πιστωτές και ο οφειλέτης μπορούν να διαμορφώσουν ελεύθερα το περιεχόμενο της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών, λαμβάνοντας υπόψη τα κάτωθι:

- Η διαγραφή οφειλών επιτρέπεται, στην έκταση που i) κρίνεται από τους πιστωτές ότι δεν μπορούν να αποπληρωθούν από τον οφειλέτη και ii) τηρείται η αρχή της μη χειροτέρευσης της θέσης των πιστωτών, για τα κάτωθι ποσά:
  - α) το σύνολο των τόκων υπερημερίας των πιστωτών του ιδιωτικού τομέα,
  - β) ποσοστό ενενήντα πέντε τοις εκατό (95%) των απαιτήσεων του Δημοσίου από πρόστιμα που έχουν επιβληθεί από τη φορολογική διοίκηση
  - γ) ποσοστό ογδόντα πέντε τοις εκατό (85%) των απαιτήσεων του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης από προσαυξήσεις ή τόκους εκπρόθεσμης καταβολής
  - δ) μέρος της βασικής οφειλής

Τα ανωτέρω α), β), γ) & δ) ποσά εξαιρούνται από τη διαγραφή στο βαθμό που το επιτρέπει η ικανότητα αποπληρωμής του οφειλέτη. Εάν κριθεί ότι μπορούν να αποπληρωθούν, θα συνυπολογιστούν στη διανομή του ποσού που θα αποφασιστεί με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών και θα αποπληρωθούν στο τέλος.

- Δεν διαγράφονται οι εξής οφειλές προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης:
  - α) οι βασικές οφειλές, πλέον τόκων εκπρόθεσμης καταβολής και προσαυξήσεων, που κατά την ημερομηνία έγκρισης της σύμβασης αναδιάρθρωσης εντάσσονται στις υφιστάμενες ρυθμίσεις οφειλών (σύμφωνα με τους νόμους 4152/2013, 4174/2013, 4305/2014 και 4321/2015 και τους αντίστοιχους των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης). Επιτρέπεται η τροποποίηση των ανωτέρω ρυθμίσεων στις περιπτώσεις και στο βαθμό

που η εφαρμογή τους καθιστά αδύνατη, βάσει της συνολικής δυνατότητας αποπληρωμής του οφειλέτη, την αναδιάρθρωση των οφειλών προς τους λοιπούς πιστωτές χωρίς αυτοί να περιέρχονται σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρίσκονταν σε περίπτωση ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη και των συνοφειλετών και των βεβαρημένων υπέρ αυτών περιουσιακών στοιχείων τρίτων στο πλαίσιο διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης.

β) οι μη ρυθμισμένες βασικές οφειλές **έως 3.000 ευρώ**, πλέον τόκων εκπρόθεσμης καταβολής και προσαυξήσεων.

γ) οι μη ρυθμισμένες βασικές οφειλές άνω **των 3.000 ευρώ και έως 20.000 ευρώ** εξαιρουμένων των τόκων εκπρόθεσμης καταβολής και προσαυξήσεων.

δ) οι βασικές οφειλές που έχουν προκύψει από τη μη απόδοση παρακρατούμενων εισφορών εργαζομένων προς Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης. (**άρθρο 15§16**)

Η τελική – οριστική διαγραφή όλων των παραπάνω θα γίνει μετά την ολοσχερή εξόφληση όλων των οφειλών με βάση τη σύμβαση αναδιάρθρωσης.

(άρθρο 9 §§1,2, άρθρο 15 §§ 4,6,15,16)

2.1.2. Αν ένας οφειλέτης-φυσικό πρόσωπο έχει πάρει προσωπικό δάνειο για την επιχείρηση του, μπορεί να το εντάξει στον εξωδικαστικό μηχανισμό;

Βεβαίως μπορεί να το εντάξει στον εξωδικαστικό μηχανισμό αρκεί ο οφειλέτης-φυσικό πρόσωπο να:

- i. αποκτά εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, και
- ii. μην είναι ελεύθερος επιχειρηματίας, και
- iii. έχει φορολογική κατοικία στην Ελλάδα, και
- iv. οι πιστωτές να κρίνουν το συγκεκριμένο προσωπικό δάνειο απαραίτητο για την εξασφάλιση της βιωσιμότητας της επιχείρησης.

(άρθρο 2 § 1 και άρθρο 1 § 1)

2.1.3. Υπάγονται στον εξωδικαστικό μηχανισμό οι οφειλές των οποίων η ρύθμιση έχει αποτύχει μέσω του Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών;

Στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης εντάσσονται όλες οι χρηματικές οφειλές προς οποιονδήποτε πιστωτή, απ' όπου και αν προέρχονται, εφόσον η ρύθμιση των εν λόγω οφειλών κρίνεται από τους συμμετέχοντες στη διαδικασία απαραίτητη προκειμένου να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα του οφειλέτη. (**άρθρο 1 § 1**)

Επομένως, οι οφειλές για τις οποίες εκκρεμεί ή για τις οποίες έχει επιχειρηθεί αλλά έχει αποτύχει η διαδικασία του Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών, **δεν εξαιρούνται από το πεδίο**

εφαρμογής του εξωδικαστικού μηχανισμού, διότι δεν πρόκειται για τις δικαστικές διαδικασίες, αναφορικά με τις οποίες ο νόμος 4469/2017 προβλέπει ρητά τον αποκλεισμό της επιχείρησης από την εξωδικαστική ρύθμιση, δηλαδή τον νόμο 4307/2014 (Δένδια) ή τον Πτωχευτικό Κώδικα. (άρθρο 2 § 3^α)

Μάλιστα, με την κοινοποίηση από τον συντονιστή προς τους πιστωτές πρόσκλησης συμμετοχής τους στη διαδικασία, αναστέλλεται η διαδικασία του Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών (195/1/29.7.2016 απόφαση της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος, Β' 2376 που έχει θεσπισθεί σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4224/2013), ενώ αν δεν επιτευχθεί συμφωνία στο πλαίσιο του παρόντος νόμου, η Διαδικασία Επίλυσης Καθυστερήσεων (ΔΕΚ) του Κώδικα Δεοντολογίας συνεχίζεται από το στάδιο στο οποίο είχε σταματήσει. (άρθρο 4 § 8)

Σημειωτέον, ότι με τον Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών η διαπραγμάτευση του οφειλέτη με την Τράπεζα/τις Τράπεζες **έχει απόλυτα συναινετικό χαρακτήρα**, δηλαδή, εναπόκειται απόλυτα στην βούληση των μερών να καταλήξουν σε μια συμφωνία ρύθμισης των οφειλών της επιχείρησης, ενώ με τον εξωδικαστικό μηχανισμό η σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών που θα καταρτισθεί με τη συμφωνία του οφειλέτη και πλειοψηφίας τριών πέμπτων (3/5) των συμμετεχόντων πιστωτών, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται ποσοστό δύο πέμπτων (2/5) των συμμετεχόντων πιστωτών με ειδικό προνόμιο (άρθρο 8 § 8), **δεσμεύει και τους μη συναινούντες πιστωτές**.

2.1.4. Επιχειρήσεις οι οποίες είχαν ρυθμίσει τα χρέη τους μέχρι τον Ιούνιο 2016 μπορούν να υπαχθούν;

Επιχειρήσεις οι οποίες είχαν ρυθμίσει τα χρέη τους προς χρηματοδοτικούς φορείς μέχρι 30/6/2016, δεν μπορούν να υπαχθούν στον μηχανισμό για τη ρύθμισή τους, εάν δεν έχουν άλλη ληξιπρόθεσμη οφειλή μέχρι την 31/12/2016. (άρθρο 2 § 1^α)

2.1.5. Στον εξωδικαστικό μηχανισμό εντάσσονται μόνο οι οφειλές που έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες μέχρι την 31/12/2016, με τις υπόλοιπες οφειλές τι γίνεται;

Στον εξωδικαστικό μηχανισμό εντάσσονται οι συνολικές οφειλές (ληξιπρόθεσμες και μη) προς οποιονδήποτε πιστωτή, οι οποίες είτε προέρχονται από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, είτε αποτελούν οφειλές από άλλη αιτία, εφόσον η ρύθμιση των εν λόγω οφειλών κρίνεται από τους συμμετέχοντες στη διαδικασία απαραίτητη προκειμένου να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητά σας.

Απαραίτητη προϋπόθεση είναι οι οφειλές να υφίστανται κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016. Συγκεκριμένα στη ρύθμιση μπορούν να υπαχθούν:

- οι οφειλές προς χρηματοδοτικό φορέα από δάνειο σε καθυστέρηση τουλάχιστον 90 ημερών,
- οι οφειλές που ρυθμίστηκαν μετά την 1^η Ιουλίου 2016,

- οι ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τη Φορολογική Διοίκηση,
- οι ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης,
- οι οφειλές για τις οποίες είχαν σφραγισθεί επιταγές εκδόσεώς σας λόγω μη επαρκούς υπολοίπου ή είχαν εκδοθεί διαταγές πληρωμής ή δικαστικές αποφάσεις λόγω ληξιπροθέσμων απαιτήσεων εις βάρος σας. (Άρθρο 2).

Η ρύθμιση θα αφορά οφειλές, άνω των 20.000,00€, προς Τράπεζες αλλά και άλλους ιδιώτες πιστωτές (π.χ. προμηθευτές), καθώς και βεβαιωμένες οφειλές προς το Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία. (**Άρθρο 2 §1^a**)

Για συνολικές προς ρύθμιση οφειλές που δεν ξεπερνούν το ποσό των πενήντα χιλιάδων(50.000) ευρώ, ακολουθείται απλοποιημένη διαδικασία ρύθμισης με τυποποιημένο τρόπο βάσει κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. (**Άρθρο 16 §3**)

Οι οφειλές που γεννήθηκαν μετά τις 31/12/2016 δεν υπάγονται στη ρύθμιση (**Άρθρο 2 § 4**), **αλλά** θα καταγραφούν στον πίνακα χρεών της ηλεκτρονικής πλατφόρμας προκειμένου να κριθεί η συνολική ικανότητα αποπληρωμής του οφειλέτη.

2.1.6. Μπορεί κάποιος που έχει υποβάλει αίτηση στον Πτωχευτικό Κώδικα ή στην έκτακτη διαδικασία ρύθμισης υποχρεώσεων εμπόρων βάσει του νόμου 4307/2014 (νόμος Δένδια) να κάνει αίτηση για τον εξωδικαστικό;

Ναι, υπό την προϋπόθεση ότι πριν υποβάλει την αίτηση για τον εξωδικαστικό έχει εγκαίρως παραιτηθεί από τις προηγούμενες διαδικασίες. (**Άρθρο 2 § 3^a**)

2.1.7. Μπορεί να μπει στον εξωδικαστικό μέρος των οφειλών μιας επιχείρησης;

Ο εξωδικαστικός μηχανισμός ρύθμισης οφειλών (ν. 4469/2017) αποσκοπεί στη ρύθμιση του συνόλου των οφειλών του αιτούντος οφειλέτη προς το Δημόσιο και τους ιδιώτες πιστωτές για τη διάσωση μιας βιώσιμης επιχείρησης. Με την αίτησή του υποβάλλει υποχρεωτικά κατάλογο όλων των πιστωτών του με πλήρη στοιχεία (**Άρθρο 5 § 1^b**). Η αίτησή του υπέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του Ν. 1599/1986 για την ακρίβεια και την πληρότητα του περιεχομένου αυτής και των υποβληθέντων εγγράφων (**Άρθρο 5 § 7**). Επομένως, δεν δύναται ο οφειλέτης να αξιοποιήσει τον ν. 4469/2017 για να ρυθμίσει μέρος των οφειλών του.

2.1.8. Έχω κάνει ρύθμιση οφειλών ύψους € 100.000 προς φορολογική διοίκηση και/ή σε ασφαλιστικό φορέα και τόσο στις 31/12/2016 όσο και σήμερα είμαι ενήμερος

στη ρύθμιση. Το εναπομείναν ποσό προς πληρωμής είναι € 50.000. Μπορώ να ενταχθώ στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών δεδομένου ότι δεν έχω άλλες οφειλές εκτός των ανωτέρω ρυθμισμένων; Και αν ναι, ποιες οφειλές εντάσσονται;

Για την ένταξη ενός οφειλέτη (φυσικό πρόσωπο με πτωχευτική ικανότητα ή νομικό πρόσωπο το οποίο αποκτά εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα και έχει φορολογική κατοικία στην Ελλάδα) στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών αρκεί η ύπαρξη ληξιπρόθεσμης οφειλής προς τη Φορολογική Διοίκηση ή/και προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης κατά την 31.12.2016 ποσού το οποίο υπερβαίνει το όριο των € 20.000. Εφόσον, στις 31.12.2016 οι ανωτέρω οφειλές είναι ρυθμισμένες και δεν υπάρχουν λοιπές ληξιπρόθεσμες οφειλές (προς Τράπεζες, προμηθευτές και λοιπούς), ο οφειλέτης δεν μπορεί να ενταχθεί στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών.

(άρθρο 2 § 1)

2.1.9. Έχω κάνει ρύθμιση οφειλών ύψους € 100.000 προς φορολογική διοίκηση και/ή σε ασφαλιστικό φορέα και τόσο στις 31/12/2016 όσο και σήμερα είμαι ενήμερος στη ρύθμιση. Επιπλέον έχω οφειλή προς χρηματοδοτικό φορέα ύψους € 30.000 η οποία κατά την 31/12/2016 ήταν σε καθυστέρηση μεγαλύτερη των 90 ημερών. Μπορώ να ενταχθώ στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών δεδομένου ότι δεν έχω άλλες οφειλές εκτός των ανωτέρω; Και αν ναι, ποιες οφειλές εντάσσονται;

Για την ένταξη ενός οφειλέτη (φυσικό πρόσωπο με πτωχευτική ικανότητα ή νομικό πρόσωπο το οποίο αποκτά εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα και έχει φορολογική κατοικία στην Ελλάδα) στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών αρκεί η ύπαρξη ληξιπρόθεσμης οφειλής προς τη Φορολογική Διοίκηση ή/και προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης κατά την 31.12.2016 ή η ύπαρξη οφειλής προς χρηματοδοτικό φορέα σε καθυστέρηση μεγαλύτερη των 90 ημερών. Επιπρόσθετα, απαιτείται οι συνολικές προς ρύθμιση οφειλές του να ξεπερνούν το ποσό των € 20.000.

Ο οφειλέτης μπορεί να ενταχθεί στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών λόγω της οφειλής του προς χρηματοδοτικό φορέα η οποία κατά την 31/12/2016 ήταν σε καθυστέρηση μεγαλύτερη των 90 ημερών και η οποία υπερβαίνει το όριο των € 20.000 των προς ρύθμιση οφειλών.

Οι ρυθμισμένες οφειλές προς τη Φορολογική Διοίκηση ή/και προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης δεν επαναδιαπραγματεύονται, εκτός και αν η διατήρησή τους καθιστά αδύνατη, βάσει της συνολικής ικανότητας αποπληρωμής του οφειλέτη, την αναδιάρθρωση των οφειλών προς τους λοιπούς πιστωτές χωρίς αυτοί να περιέρχονται σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρίσκονταν σε περίπτωση ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη και των συνοφειλετών και των βεβαρημένων υπέρ αυτών περιουσιακών στοιχείων τρίτων στο πλαίσιο διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης. Σε αυτή την περίπτωση, η τροποποίηση των υφιστάμενων ρυθμίσεων πραγματοποιείται με

αύξηση του αριθμού των δόσεων κατά το απολύτως αναγκαίο μέτρο και έως το μέγιστο όριο των 120 δόσεων.

Παρότι, οι ρυθμισμένες οφειλές προς τη Φορολογική Διοίκηση ή/και προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης δεν επαναδιαπραγματεύονται (πλην εξαιρετικών περιπτώσεων) λαμβάνονται υπόψη και σε συνδυασμό με την εκτίμηση της ικανότητας αποπληρωμής οφειλέτη / συνοφειλετών και της βιωσιμότητας της επιχείρησης, θα προσδιοριστεί το περιεχόμενο της σύμβασης αναδιάρθρωσης.

(άρθρο 2 § 1, άρθρο 2 § 4, άρθρο 15 § 4)

2.1.10. Στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών περιλαμβάνονται και τα χρέη (οφειλές) εντός του έτους 2017;

Δεν περιλαμβάνονται οι οφειλές που έχουν γεννηθεί το 2017 (άρθρο 2 § 4), παρόλα αυτά θα καταγραφούν στον πίνακα χρεών της ηλεκτρονικής πλατφόρμας προκειμένου να κριθεί η συνολική ικανότητα αποπληρωμής του οφειλέτη.

2.1.11. Στο περιεχόμενο της αίτησης που υποβάλλεται για ένταξη στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών περιλαμβάνονται και τα χρέη από τις ΔΕΚΟ;

Στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης εντάσσονται όλες οι χρηματικές οφειλές προς οποιονδήποτε πιστωτή, απ' όπου και αν προέρχονται. (άρθρο 1 § 1)

2.1.12. Τι ισχύει στην περίπτωση που εκ παραδρομής στην αίτηση δεν αναφέρονται όλα τα χρέη της επιχείρησης ;

Καταρχήν υπάρχει το καθήκον της επιχείρησης περί ειλικρινούς δήλωσης. Αν κάποιος προμηθευτής δεν συμπεριληφθεί και επομένως δεν προσκληθεί στην διαδικασία του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών και υποβάλλει ένσταση, το δικαστήριο που είναι αρμόδιο για την επικύρωση της σύμβασης αναδιάρθρωσης δεν θα προβεί στην επικύρωσή της, εφόσον ο παραληφθείς πιστωτής έχει ποσοστό συμμετοχής στο σύνολο των απαιτήσεων ικανό να επηρεάσει το σχηματισμό απαρτίας και πλειοψηφίας.

(άρθρο 2§2στ, 8§8, 12§6)

2.1.13. Ποιες οφειλές ρυθμίζονται και τι ισχύει για τις μικρές και μεγάλες επιχειρήσεις;

Οι διατάξεις του παρόντος νόμου ρυθμίζουν τη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης χρηματικών οφειλών προς οποιονδήποτε πιστωτή, οι οποίες είτε προέρχονται από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας του οφειλέτη, είτε αποτελούν οφειλές από άλλη

αιτία, εφόσον η ρύθμιση των εν λόγω οφειλών κρίνεται από τους συμμετέχοντες στη διαδικασία απαραίτητη προκειμένου να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα του οφειλέτη.

Ειδικότερα, ανάλογα με το ύψος του κύκλου εργασιών τίθενται τα όρια διαχωρισμού των επιχειρήσεων σε μεγάλες και μικρές επιχειρήσεις, ώστε στην κατηγορία των μεγάλων να ανήκουν όσες είτε είχαν στην τελευταία χρήση πριν την ένταξή τους στη διαδικασία του παρόντος σχεδίου νόμου κύκλο εργασιών μεγαλύτερο από δύο εκατομμύρια πεντακόσιες χιλιάδες (2.500.000) Ευρώ, είτε έχουν συνολικές οφειλές (ληξιπρόθεσμες ή μη) άνω των δύο εκατομμύριων (2.000.000) ευρώ.

Στην κατηγορία των μικρών επιχειρήσεων εντάσσονται κατά ακολουθία αυτές που δεν ξεπερνούν κανένα από τα δύο όρια (κύκλος εργασιών και συνολικές οφειλές) που τίθενται για τις μεγάλες.

Ο διαχωρισμός αυτός αφορά κυρίως το κόστος της διαδικασίας (χαμηλότερη αμοιβή συντονιστή και προαιρετικός ο διορισμός του εμπειρογνώμονα για την εκπόνηση μελέτης βιωσιμότητας για τις μικρές επιχειρήσεις), αλλά και σε κάποιες διαφοροποιήσεις στα στάδια και τις προθεσμίες της διαδικασίας (δυνατότητα αντικατάστασης συντονιστή και μεγαλύτερες προθεσμίες για τις μεγάλες επιχειρήσεις).

(άρθρο 1§1,2 και αντίστοιχη αιτιολογική)

2.1.14. Πως προκύπτει ποιο είναι το πραγματικό χρέος ;Ποιος το πιστοποιεί;

Το ύψος του χρέους προσδιορίζεται και πιστοποιείται από τον συντονιστή με τον έλεγχο της πληρότητας της αίτησης της επιχείρησης και τον έλεγχο της βεβαίωσης της συνολικής απαίτησης του πιστωτή.

Σε περίπτωση που συνεχίζεται η αμφισβήτηση της οφειλής, το ύψος της απαίτησης μπορεί να επαληθευτεί από τον εμπειρογνώμονα στις περιπτώσεις που προβλέπεται ο διορισμός του.

Σε περίπτωση που το ύψος της οφειλής συνεχίζεται να αμφισβητείται προβλέπεται η δυνατότητα δικαστικής προσφυγής του πιστωτή για την απαίτηση που αμφισβητείται.

2.1.15. Τι προβλέπεται για την ένταξη ενός μη εξυπηρετούμενου δανείου στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών μιας επιχείρησης που οι πωλήσεις της επηρεάζονται από την εποχικότητα ;

Η ρύθμιση των οφειλών της επιχείρησης αυτής διενεργείται σύμφωνα με την αρχή της ελευθερίας των συμβάσεων και τους υφιστάμενους περιορισμούς των δόσεων και της ελάχιστης δόσης για τις ρυθμίσεις των οφειλών προς το δημόσιο.

2.1.16. Πώς αντιμετωπίζεται τυχόν ανταπαίτηση του οφειλέτη έναντι των πιστωτών του μετά την έναρξη ισχύος της σύμβασης αναδιάρθρωσης;

Μετά την έναρξη ισχύος της σύμβασης αναδιάρθρωσης, τυχόν ανταπαίτηση του οφειλέτη έναντι των πιστωτών του συμψηφίζεται σε όλη την έκταση της αρχικής οφειλής, καλύπτοντας κατά σειρά προτεραιότητας οφειλές εκτός της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών και δόσεις της σύμβασης αυτής, εφόσον η γενεσιουργός αιτία της ανωτέρω ανταπαίτησης ανάγεται σε χρόνο προγενέστερο της έναρξης ισχύος της σύμβασης. (**άρθρο 9 § 8**)

Πιο συγκεκριμένα, με τη διάταξη αυτή, εισάγεται ειδικός κανόνας συμψηφισμού των απαιτήσεων που ρυθμίστηκαν με τη σύβαση αναδιάρθρωσης οφειλών με ανταπαιτήσεις που τυχόν είχε ο οφειλέτης κατά των πιστωτών του πριν την κατάρτιση της σύμβασης. Ειδικότερα, ορίζεται ότι τέτοιες ανταπαιτήσεις του οφειλέτη και εφόσον η γενεσιουργός αιτία τους ανάγεται σε χρόνο προγενέστερο της έναρξης ισχύος της σύμβασης αναδιάρθρωσης, συμψηφίζονται κατά προτεραιότητα με οφειλές εκτός της σύμβασης αναδιάρθρωσης (κατά κύριο λόγο μελλοντικές οφειλές ή οφειλές που έμειναν εκτός του ρυθμιστικού πλαισίου της σύμβασης, π.χ. επειδή γεννήθηκαν μετά τις 31.12.2016) και με δόσεις καταβολής της ρυθμισμένης απαίτησης. Εάν η ανταπαίτηση αυτή καλύψει τόσο τις εκτός σύμβασης οφειλές, όσο και τις δόσεις τις σύμβασης, το υπόλοιπο του ποσού της ανταπαίτησης συμψηφίζεται με αντίστοιχο ποσό της αρχικής απαίτησης του πιστωτή, εφόσον φυσικά η τελευταία είχε μειωθεί συνεπεία της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών. (**αιτιολογική έκθεση: άρθρο 9 § 8**)

2.1.17. Ποιο το επιτόκιο των ρυθμίσεων που θα συμφωνηθεί στα πλαίσια της σύμβασης αναδιάρθρωσης για τις οφειλές προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης;

Επί των οφειλών προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης που ρυθμίζονται δυνάμει της σύμβασης αναδιάρθρωσης δεν υπολογίζονται περαιτέρω τόκοι ή προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής. (**άρθρο 15 §§ 8, 15**)

2.1.18. Ετερόρρυθμη εταιρία η οποία έχει τις προϋποθέσεις ένταξής της στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών έχει υποβάλλει αίτηση για ένταξη στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών. Ο ομόρρυθμος εταιρίος της ετερόρρυθμης εταιρίας είναι φυσικό πρόσωπο με πτωχευτική ικανότητα (ατομική επιχείρηση – περίπτερο) και πληροί τα κριτήρια ένταξής του στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών (έχει οφειλές σε τράπεζες ύψους € 30.000 από δάνειο που στις 31.12.2016 ήταν σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών και του είχε χορηγηθεί για τις ανάγκες λειτουργίας της ατομικής του επιχείρησης). Πρέπει να συμπεριλάβει τα χρέη που προέρχονται από την ετερόρρυθμη εταιρία (και για τα οποία ευθύνεται εις ολόκληρον με την ατομική του περιουσία) στην αίτησή του;

Ο ομόρρυθμος εταίρος της ετερόρρυθμης εταιρίας ο οποίος ταυτόχρονα είναι φυσικό πρόσωπο με πτωχευτική ικανότητα (καθώς έχει ατομική επιχείρηση – περίπτερο) ρυθμίζει:

- i. Τις οφειλές της ατομικής του επιχείρησης – περίπτερο υποβάλλοντας ο ίδιος αίτηση ως οφειλέτης.
Ο οφειλέτης σε αυτή την περίπτωση, θα πρέπει με βάση τις διατάξεις του νόμου (**άρθρο 5 § 1^β v. 4469/2017**) να αναγράψει κατάλογο όλων των πιστωτών του και των οφειλομένων ποσών ανά πιστωτή, καθώς και των συνοφειλετών που ευθύνονται έναντι κάθε πιστωτή. Ταυτόχρονα, θα πρέπει σε ένα αρχείο το οποίο θα επισυνάψει στην αίτησή του (πριν την οριστική υποβολή της στην καρτέλα: «Επισυναπτόμενα Αρχεία» επιλέγοντας «Άλλο έγγραφο») να αναγράψει την ιδιότητά του στην ετερόρρυθμη εταιρία, καθώς και τις οφειλές της για τις οποίες ευθύνεται με την ατομική του περιουσία. Τέλος στην πρόταση που θα υποβάλει για τον τρόπο ρύθμισης των οφειλών του (σύμφωνα με το **άρθρο 5 § 1^γ**), θα πρέπει να αναγραφεί η αίτηση που έχει υποβάλει η ετερόρρυθμη εταιρία για ένταξη στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών καθώς και το ποσό που προτείνεται από την ετερόρρυθμη εταιρία να καταβάλει ως συνοφειλέτης της καθώς οι πληροφορίες αυτές είναι απαραίτητες για τον προσδιορισμό της ικανότητας αποπληρωμής των οφειλών του φυσικού προσώπου φορέα της ατομικής επιχείρησης.
- ii. Τις οφειλές της ετερόρρυθμης εταιρίας (για τις οποίες ευθύνεται εις ολόκληρον με την ατομική του περιουσία) υποβάλλοντας αίτηση η ετερόρρυθμη εταιρία και εν συνεχείᾳ συνυποβάλλοντας ο ίδιος υποχρεωτικά ως συνοφειλέτης της εταιρίας (**άρθρο 4 § 3**).

Σε κάθε περίπτωση οι οφειλές της ετερόρρυθμης εταιρίας ρυθμίζονται μέσω της αίτηση που υποβάλλει η ίδια η εταιρία και οι οφειλές της ατομικής επιχείρησης – περίπτερο ρυθμίζονται μέσω της αίτησης που υποβάλλει η ίδια η ατομική επιχείρηση (δηλαδή το φυσικό πρόσωπο με την πτωχευτική ικανότητα). Και στις δύο αιτήσεις λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των οφειλών οφειλετών – συνοφειλετών για τον υπολογισμό της ικανότητας αποπληρωμής τους, για αυτό το λόγο και είναι απαραίτητη η καταγραφή τους και στις δύο αιτήσεις ως πληροφοριακό υλικό.

2.1.19. Είμαι επιχειρηματίας (φαρμακοποιός) που έχω εκχωρήσει το δικαίωμα είσπραξης των αποζημιώσεων των ασφαλισμένων-πελατών μου από τον ΕΟΠΥΥ, για τα φάρμακα που αγοράζουν από εμένα, σε πιστωτή μου (φαρμακαποθήκη) λόγω της οφειλής που έχω προς αυτόν. Θα παύσει να ισχύει η παραπάνω εκχώρηση με την αίτησή μου στον Ν.4469/2017;

Η ένταξη στον εξωδικαστικό επιφέρει μόνον αναστολή καταδιωκτικών μέτρων εναντίον του οφειλέτη (από την αποστολή της πρόσκλησης στους πιστωτές) και δεν επιφέρει τροποποιήσεις σε τυχόν άλλες συμφωνίες που έχει συνάψει ο οφειλέτης με τους πιστωτές του (όπως είναι και η εκχώρηση απαίτησης που περιγράφεται στο παρόν ερώτημα).

2.2. Δάνεια Τραπεζών – Funds

2.2.1. Αν μια επιχείρηση, στο πλαίσιο του εξωδικαστικού μηχανισμού, πετύχει ρύθμιση που οδηγεί σε μερική ή ολική διαγραφή των χρεών της, θα πληρώσει φόρο εισοδήματος ή απαλλάσσεται;

Σύμφωνα με το άρθρο 62 §1 του ν.4389/16, η ωφέλεια νομικού πρόσωπου, νομικής οντότητας, καθώς και φυσικού προσώπου που αποκτά εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, η οποία προκύπτει από τη διαγραφή μέρους ή του συνόλου του χρέους προς πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα, στο πλαίσιο εξωδικαστικού συμβιβασμού ή σε εκτέλεση δικαστικής απόφασης, **δεν θεωρείται δωρεά** και απαλλάσσεται του φόρου εισοδήματος. Επιπλέον, εφαρμόζεται αποκλειστικά για οφειλές που την 31η Μαρτίου 2016 βρίσκονταν σε καθυστέρηση ή ήταν επίδικες ή ρυθμισμένες και για συμφωνίες εξωδικαστικού συμβιβασμού που συνάπτονται από την 1η Ιανουαρίου 2016 μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2017.

2.2.2. Τι γίνεται με τα τραπεζικά δάνεια για τα οπία εκκρεμεί δικαστική διαδικασία;

- Ο οφειλέτης δεν μπορεί να ενταχθεί στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών για τη ρύθμιση των τραπεζικών του δανείων στις κάτωθι περιπτώσεις:
  - i. έχει οδηγηθεί στην υποβολή αίτησης ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου για υπαγωγή στις διατάξεις των άρθρων 62 επ. του ν. 4307/2014, ή στις διατάξεις του Πτωχευτικού Κώδικα, και δεν έχει υπάρξει έγκυρη παραίτηση του από τις εν λόγω διαδικασίες μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών, ή
  - ii. έχει εκδοθεί οριστική απόφαση υπαγωγής του οφειλέτη είτε στις διατάξεις των άρθρων 62 επ. του ν. 4307/2014, είτε στις διατάξεις του Πτωχευτικού Κώδικα, ή
  - iii. έχει συζητηθεί ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου η αίτηση υπαγωγής του στις διατάξεις των άρθρων 62 επ. του ν. 4307/2014 ή στις διατάξεις του Πτωχευτικού Κώδικα και εκκρεμεί η έκδοση δικαστικής απόφασης.
- Ο οφειλέτης δύναται να ζητήσει την ένταξη στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών των τραπεζικών δανείων για τα οπία:
  - i. έχει ασκηθεί ανακοπή και αίτηση αναστολής ή αγωγή και αίτηση αναστολής ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου (κατά τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας), ή
  - ii. έχει συζητηθεί ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου η ανακοπή και αίτηση αναστολής ή η αγωγή και αίτηση αναστολής και εκκρεμεί η έκδοση δικαστικής απόφασης, ή
  - iii. έχει εκδοθεί οριστική απόφαση επί της ανακοπής ή της αγωγής από το αρμόδιο δικαστήριο.

(άρθρο 2 § 3)

2.2.3. Εντάσσονται στον εξωδικαστικό μηχανισμό οι οφειλές από δάνεια που έχουν μεταβιβαστεί σε εταιρείες χρηματοπιστωτικής διαχείρισης (funds) και αντιμετωπίζονται όπως τα υπόλοιπα δάνεια;

Στον εξωδικαστικό μηχανισμό εντάσσονται όλες οι χρηματικές οφειλές της επιχείρησης προς οποιονδήποτε πιστωτή, οι οποίες είτε προέρχονται από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας του οφειλέτη, είτε αποτελούν οφειλές από άλλη αιτία, εφόσον η ρύθμιση των εν λόγω οφειλών κρίνεται από τους συμμετέχοντες στη διαδικασία απαραίτητη προκειμένου να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα του οφειλέτη. (**άρθρο 1 § 1**)

Στο πλαίσιο του εξωδικαστικού μηχανισμού, μεταξύ των πιστωτών, των οποίων οι οφειλές εντάσσονται στην εξωδικαστική ρύθμιση, ανήκουν όλα τα πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα, μεταξύ αυτών και εκείνα που τελούν υπό ειδική εκκαθάριση, οι εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης, οι εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων, καθώς και οι εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις του άρθρου 1 του ν. 4354/2015 (**funds**), εφόσον τελούν υπό την εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος ή του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού. (**άρθρο 1 § 2**)

2.2.4. Υπάρχουν συνολικές ρυθμίσεις στο θεσμικό πλαίσιο για την αντιμετώπιση των κόκκινων δανείων;

Για πρώτη φορά στην ελληνική έννομη τάξη παρέχεται μια ρεαλιστική προοπτική απεγκλωβισμού από τα χρέη σε όλους τους υπερχρεωμένους πολίτες και τις επιχειρήσεις. Αφενός, με τον αναθεωρημένο ν.3869/2010 για τα νοικοκυριά & τους ελεύθερους επαγγελματίες, λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα για τη διατήρηση και προστασία της κύριας κατοικίας των οφειλετών, αφού επιτρέπει σε αυτούς να την εξαιρέσουν από την ρευστοποίηση της περιουσίας τους. Η εισοδηματική στενότητα, τα υψηλά επιτόκια στο χώρο ιδίως της καταναλωτικής πίστης, οι ατυχείς προγραμματισμοί, απρόβλεπτα γεγονότα στη ζωή των δανειοληπτών (απώλεια εργασίας κ.α.), αποτέλεσαν παράγοντες που, δρώντας υπό την απουσία θεσμών συμβουλευτικής υποστήριξης των καταναλωτών σε θέματα υπερχρέωσης, συνέβαλαν ανενόχλητα στην αυξανόμενη υπερχρέωση νοικοκυριών που, αδυνατώντας εν συνεχείᾳ να αποπληρώσουν τα χρέη τους, υφίστανται, τις αλυσιδωτά συνέπειές της.

Αφετέρου, με τον Εξωδικαστικό Μηχανισμό Ρύθμισης Οφειλών για τις επιχειρήσεις παρέχεται μία οργανωμένη εξωδικαστική διαδικασία για τη συνολική και μακροπρόθεσμη ρύθμιση των χρεών των ελληνικών επιχειρήσεων, οι οποίες, εξαιτίας της οξύτατης και χρονικά μακράς οικονομικής κρίσης, αδυνατούν να εξυπηρετήσουν όλες τις συσσωρευθείσες οφειλές τους προς τον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα.

2.2.5. Ακίνητα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για αποπληρωμή;

Στο πλαίσιο της ελεύθερης διαμόρφωσης της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών μπορούν να αξιοποιηθούν τα περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη για την αποπληρωμή των οφειλών του. (**άρθρο 9 § 3 αιτιολογικής έκθεσης**) Ωστόσο, η δυνατότητα αυτή δεν ισχύει για την ικανοποίηση απαιτήσεων προς τους Δημόσιους Φορείς οι οποίοι δεν αποδέχονται άλλα ανταλλάγματα πλην χρηματικού ποσού. (**άρθρο 15 § 3^e**)

Η αξία των ακινήτων τα οποία δηλώνονται στην αίτηση καθορίζεται με βάση έκθεση εκτιμητή ακινήτων, την οποία συνυποβάλλει ο οφειλέτης με την αίτησή του. Αν ο οφειλέτης δεν προσκομίσει έκθεση από εκτιμητή, ως αξία των ακινήτων στην αίτηση δηλώνεται η αξία που λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (Ε.Ν.Φ.Ι.Α.). (**άρθρο 5 § 5**)

2.2.6. Τι προβλέπεται στην περίπτωση εξαγοράς οφειλών από funds;

Οι Εταιρίες Απόκτησης Απαιτήσεων Δανείων και Πιστώσεων (Ε.Α.Α.Δ.Π.) ως πιστωτές τυγχάνουν όμοιας αντιμετώπισης με τα υπόλοιπα πιστωτικά ιδρύματα στο πλαίσιο του μηχανισμού. Διευκρινίζεται ότι σε περιπτώσεις πώλησης και μεταβίβασης απαιτήσεων σε αυτές δεν χειροτερεύει η ουσιαστική και δικονομική θέση του οφειλέτη και του εγγυητή και δεν επιτρέπεται η μονομερής τροποποίηση όρου σύμβασης, καθώς και του επιτοκίου. (**άρθρο 1 § 2^δ**)

2.2.7. Μπορεί μια επιχείρηση να υποβάλει αίτηση ένταξης στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών ενώ εκκρεμεί εις βάρος της δίκη για εικονικά τιμολόγια;

Ναι, μπορεί να υποβάλλει. (**άρθρο 2 § 3^δ**)

Σύμφωνα με τον νόμο φυσικό ή νομικό πρόσωπο δεν μπορεί να υποβάλει αίτηση για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών εφόσον έχει καταδικασθεί με αμετάκλητη απόφαση το ίδιο το φυσικό πρόσωπο ή στην περίπτωση των νομικών προσώπων οι πρόεδροι ή οι διευθύνοντες σύμβουλοι ή οι διαχειριστές ή οι εταίροι ή και κάθε πρόσωπο εντεταλμένο είτε από το νόμο, είτε από ιδιωτική βούληση, είτε με δικαστική απόφαση στη διαχείριση αυτών για ένα από τα ακόλουθα αδικήματα:

αα) φοροδιαφυγή, εκτός αν αφορά μη απόδοση φόρου προστιθέμενης αξίας, φόρου κύκλου εργασιών, φόρου ασφαλίστρων, παρακρατούμενων και επιρριπτόμενων φόρων τελών ή εισφορών ή φόρου πλοίων,

ββ) νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, υπεξαίρεση, εκβίαση, πλαστογραφία, δωροδοκία, δωροληψία, λαθρεμπορία, καταδολίευση δανειστών, χρεοκοπία, ή απάτη, σε βαθμό κακουργήματος.

Στην περίπτωση της απάτης, αν ο παθών είναι το Δημόσιο ή Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης, αρκεί η καταδίκη σε βαθμό πλημμελήματος.

Επί νομικών προσώπων, η κατά τα ανωτέρω ποινική καταδίκη των παραπάνω προσώπων πρέπει να αφορά αξιόποινη πράξη που σχετίζεται με την επιχειρηματική δραστηριότητα

του νομικού προσώπου το οποίο ζητεί την ένταξή του στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών.

2.2.8. Τι προβλέπεται για τα δάνεια που έχουν συναφθεί σε ελβετικό φράγκο;

Τα δάνεια σε ελβετικό φράγκο εντάσσονται στο εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών και υπόκεινται στους κανόνες που αφορούν και στις υπόλοιπες οφειλές από οποιαδήποτε αιτία και προς οποιονδήποτε πιστωτή, ανεξαρτήτως του νομίσματος του οποίου χορηγούνται.

(άρθρο 1 § 1)

2.2.9. Ποιες τραπεζικές ρυθμίσεις έχουν «κλειδώσει» και δεν επαναδιαπραγματεύονται;

Στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών θα συνυπολογιστεί το σύνολο των τραπεζικών οφειλών μιας επιχείρησης κατά την ημερομηνία αίτησης της στην ηλεκτρονική πλατφόρμα που τέθηκε σε λειτουργία στις 3-8-2017, δηλαδή και αυτών που έχουν γεννηθεί μετά την 31-12-2016, ώστε να είναι δυνατό να κριθεί από τους πιστωτές της η βιωσιμότητά της βάσει της ικανότητας αποπληρωμής των οφειλών της. Ο οφειλέτης μπορεί να υποβάλλει αίτηση για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών εφόσον κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2016:

- είχε οφειλή προς χρηματοδοτικό φορέα από δάνειο ή πίστωση σε καθυστέρηση τουλάχιστον 90 ημερών ή οφειλή που ρυθμίστηκε μετά την 1^η Ιουλίου 2016
- ή είχε ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τη Φορολογική Διοίκηση ή Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΦΚΑ) ή άλλο ΝΠΔΔ (περιλαμβανομένων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης),
- ή είχε βεβαιωθεί η μη πληρωμή επιταγών εκδόσεώς της λόγω μη επαρκούς υπολοίπου
- ή είχαν εκδοθεί διαταγές πληρωμής ή δικαστικές αποφάσεις λόγω ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων εις βάρος της

(άρθρο 2 § 1^a)

Συγκρίνοντας την ικανότητα αποπληρωμής του οφειλέτη και των συνοφειλετών με την αξία ρευστοποίησης της κινητής και ακίνητης περιουσίας τους, οι πιστωτές προχωρούν στην διαπραγμάτευση εφόσον η εκτιμηθείσα ικανότητα αποπληρωμής είναι υψηλότερη από την αξία ρευστοποίησης.

Όλες οι τραπεζικές ή μη οφειλές κατά την ημερομηνία της αίτησης θα ληφθούν υπόψη στις διαπραγματεύσεις πιστωτών – οφειλέτη / συνοφειλετών και βάσει της εκτίμησης της ικανότητας αποπληρωμής οφειλέτη / συνοφειλετών θα προσδιοριστούν τα ποσά που θα

καταβληθούν, προκειμένου να καταρτιστεί η σύμβαση αναδιάρθρωσης εφόσον υπάρξει σχετική συμφωνία.

2.2.10. Ποιοι είναι οι στόχοι μείωσης των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων σύμφωνα με την έκθεση της Τράπεζας της Ελλάδος;

Το Σεπτέμβριο του 2016, οι ελληνικές εμπορικές και συνεταιριστικές τράπεζες υπέβαλαν τους επιχειρησιακούς τους στόχους για τα Μη Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα, βάσει των δικών τους μακροοικονομικών παραδοχών και στρατηγικών διαχείρισης. Η μείωση εκτιμάται ότι θα προέλθει κυρίως από τις επιτυχείς ρυθμίσεις δανείων (δηλαδή την αποκατάσταση της τακτικής εξυπηρέτησης δανείων που βρίσκονται επί του παρόντος σε καθυστέρηση), από διαγραφές δανείων, καθώς και, σε μικρότερο βαθμό, από ρευστοποιήσεις εξασφαλίσεων, εισπράξεις και μεταβιβάσεις δανείων.

- 1.Η στοχοθεσία των τραπεζών επικεντρώνεται στην ετήσια αύξηση των εισπράξεων, κυρίως λόγω των συνεχώς αυξανόμενων ταμειακών εισροών από ρευστοποιήσεις εξασφαλίσεων.
- 2.Προσφέρεται μια σύνθεση μακροπρόθεσμων λύσεων ρύθμισης σε πελάτες που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσχέρειες. Οι μακροπρόθεσμες ρυθμίσεις προσφέρονται για περίοδο μεγαλύτερη των δύο ετών και υποδεικνύουν λύσεις που θα μπορούσαν να οδηγήσουν έναν δανειολήπτη στη βιωσιμότητα και τελικά στην εξυπηρέτηση του δανείου του.
- 3.Όλες οι τράπεζες στοχεύουν στην ενίσχυση των προσπαθειών τους για καταγγελία των δανείων που είναι σε καθυστέρηση άνω των 720 ημερών, τα οποία δεν έχουν καταγγελθεί. Για να μειωθεί δραστικά το ποσοστό των μη καταγγελμένων δανείων με καθυστέρηση άνω των 720 ημερών στοχεύουν στην προσφυγή σε ένδικα μέσα.
- 4.Εντείνονται οι προσπάθειες των τραπεζών για να προσφέρουν από κοινού λύσεις ρύθμισης σε κοινούς πελάτες μικρομεσαίων και μεγάλων επιχειρήσεων.
- 5.Οι τράπεζες παρακολουθούν τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα των μεγάλων επιχειρήσεων, για τις οποίες έχουν ορίσει ειδικό για την εφαρμογή σχεδίου αναδιάρθρωσης της επιχειρησης.

(Έκθεση για τους Επιχειρησιακούς Στόχους Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων,ΤΤΕ 6/6/2017)

2.2.11. Ποιοι είναι οι στόχοι των τραπεζών για το έτος 2017;

Σύμφωνα με την έκθεση για τους Επιχειρησιακούς Στόχους Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος (6/6/ 2017)

Μέχρι το τέλος του 2017, το ύψος των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (MEA) να μειωθεί από 105,8 δις €(31/12/2016) σε 98,2 δις €.

2.2.12. Τι προβλέπεται για τις περιπτώσεις που οι τράπεζες προσχωρούν σε ρυθμίσεις οφειλών με τις επιχειρήσεις πριν τις 3/8/2017;

Μεταξύ των προϋποθέσεων για να υποβάλουν αίτηση για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών τα φυσικά πρόσωπα με πτωχευτική ικανότητα και τα νομικά πρόσωπα με εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα είναι να είχαν κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016 οφειλή από δάνειο ή πίστωση σε καθυστέρηση τουλάχιστον ενενήντα (90) ημερών ή οφειλή προς χρηματοδοτικό φορέα που ρυθμίστηκε μετά την 1^η Ιουλίου 2016 ή ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τη Φορολογική Διοίκηση ή προς Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης ή προς άλλο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, περιλαμβανομένων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, ή να είχε βεβαιωθεί η μη πληρωμή επιταγών εκδόσεώς τους λόγω μη επαρκούς υπολοίπου κατά το άρθρο 40 του ν. 5960/1933 (Α' 401) ή να είχαν εκδοθεί διαταγές πληρωμής ή δικαστικές αποφάσεις λόγω ληξιπροθέσμων απαιτήσεων εις βάρος τους, δηλαδή αρκεί να αποδεικνύεται η αδυναμία των επιχειρήσεων να εξυπηρετήσουν έστω και μία οφειλή τους προς οποιονδήποτε πιστωτή τους.

Επομένως οποιαδήποτε ρύθμιση πρέπει να αφορά οφειλές μετά την 1/7/2016 και μέχρι 31/12/2016 για να μπορεί να υποβληθεί αίτηση υπαγωγής στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών.

(άρθρο 2 § 2)

2.2.13. Ποιος είναι ο βασικός σκοπός του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών και πώς ενεργούν οι τράπεζες στο πλαίσιο αυτό;

Βασικός σκοπός του νέου εξωδικαστικού μηχανισμού είναι η διάσωση των βιώσιμων επιχειρήσεων και η ένταξη σε ρύθμιση όλων των οφειλών της επιχείρησης προς το σύνολο των πιστωτών της, τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημόσιου τομέα. Ωστόσο, ακόμη και αν συντρέχουν τα κριτήρια επιλεξιμότητας, η βιωσιμότητα της επιχείρησης δεν είναι δεδομένη, και απαιτείται συχνά μία ανάλυση σε βάθος. Όμοια ανάλυση πολλές φορές απαιτείται και για την κατάρτιση μίας πρότασης ρύθμισης, η οποία θα διατηρεί τη βιωσιμότητα της επιχείρησης. Αναδεικνύεται έτσι, πως είναι καθοριστική τόσο για την επιχείρηση όσο και για τους πιστωτές η διαμόρφωση ενός αποτελεσματικού σχεδίου αναδιάρθρωσης των οφειλών της επιχείρησης.

Οι τράπεζες οφείλουν στο πλαίσιο της διασφάλισης των συμφερόντων των μετόχων και των καταθετών να προβαίνουν στις δέουσες ενέργειες διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων. Στα πλαίσια αυτά η ρευστοποίηση ακινήτων αποτελεί την έσχατη επιλογή στις περιπτώσεις μη βιώσιμων και στρατηγικών κακοπληρωτών και είναι απαραίτητη στο πλαίσιο προστασίας των συμφερόντων των μετόχων και των καταθετών των τραπεζών.

(Έκθεση για τους Επιχειρησιακούς Στόχους Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων, ΤτΕ 6/6/2017 & εισαγωγικό σημείωμα αιτιολογικής)

2.2.14. Ποιες είναι οι εναλλακτικές λύσεις ρύθμισης που προτείνουν οι τράπεζες βάσει του κώδικα δεοντολογίας;

Σύμφωνα με την τελευταία αναθεώρηση του κώδικα Δεοντολογίας του Ν. 4224/2013 οι προτεινόμενοι τύποι ρυθμίσεων είναι συνολικά δεκαεννέα:

A. Τύποι βραχυπρόθεσμων ρυθμίσεων, είναι τύποι ρύθμισης με διάρκεια μικρότερη των δύο ετών που αφορούν περιπτώσεις όπου οι δυσκολίες αποπληρωμής κρίνονται, βάσιμα, προσωρινές :

1. Κεφαλαιοποίηση Ληξιπρόθεσμων Οφειλών: Η κεφαλαιοποίηση των ληξιπρόθεσμων οφειλών και η αναπροσαρμογή του προγράμματος αποπληρωμής του οφειλόμενου υπολοίπου.
2. Τακτοποίηση Ληξιπρόθεσμων Οφειλών : Συμφωνία αποπληρωμής των ληξιπρόθεσμων οφειλών με προκαθορισμένο χρονοδιάγραμμα.
3. Μειωμένη Δόση Μεγαλύτερη των Οφειλόμενων Τόκων : Μείωση της τοκοχρεωλυτικής δόσης αποπληρωμής σε επίπεδο που υπερβαίνει αυτό που αντιστοιχεί σε αποπληρωμή μόνο τόκων για καθορισμένη βραχυπρόθεσμη περίοδο.
4. Καταβολή μόνο Τόκων: Κατά τη διάρκεια καθορισμένης βραχυπρόθεσμης περιόδου καταβάλλονται μόνο τόκοι.
5. Μειωμένη Δόση Μικρότερη των Οφειλόμενων Τόκων: Μείωση της τοκοχρεωλυτικής δόσης αποπληρωμής σε επίπεδο μικρότερο από αυτό που αντιστοιχεί σε αποπληρωμή μόνο τόκων για καθορισμένη βραχυπρόθεσμη περίοδο. Οι ανεξόφλητοι τόκοι κεφαλαιοποιούνται ή διευθετούνται.
6. Περίοδος Χάριτος : Αναστολή πληρωμών για προκαθορισμένη περίοδο. Οι τόκοι κεφαλαιοποιούνται ή διευθετούνται.

B.Τύποι μακροπρόθεσμων ρυθμίσεων,είναι τύποι ρύθμισης με διάρκεια μεγαλύτερη των δύο (2) ετών, με στόχο τη μείωση της τοκοχρεωλυτικής δόσης ή/και της δανειακής επιβάρυνσης, λαμβάνοντας υπόψη συντηρητικές παραδοχές για την εκτιμώμενη μελλοντική ικανότητα αποπληρωμής του δανειολήπτη μέχρι τη λήξη του προγράμματος αποπληρωμής.

1. Μείωση Επιτοκίου : Μείωση του επιτοκίου ή του επιτοκιακού περιθωρίου.
2. Παράταση Διάρκειας : Επιμήκυνση της διάρκειας αποπληρωμής του δανείου (δηλαδή μετάθεση της συμβατικής ημερομηνίας καταβολής της τελευταίας δόσης του δανείου).
3. Διαχωρισμός Οφειλής : Διαχωρισμός της οφειλής του δανειολήπτη σε δύο τμήματα :
  - i) το τμήμα του δανείου, το οποίο ο δανειολήπτης εκτιμάται ότι μπορεί να αποπληρώνει, με βάση την υφιστάμενη και την εκτιμώμενη μελλοντική ικανότητα αποπληρωμής του, και
  - ii) το υπόλοιπο τμήμα του δανείου, το οποίο τακτοποιείται μεταγενέστερα, με ρευστοποίηση περιουσίας ή άλλου είδους διευθέτηση, η οποία συμφωνείται εξ αρχής από τα δυο μέρη.
4. Μερική Διαγραφή Οφειλής : Οριστική διαγραφή μέρους της συνολικής απαίτησης του ιδρύματος, ώστε η εναπομένουσα οφειλή να διαμορφωθεί σε ύψος που εκτιμάται ότι είναι δυνατό να εξυπηρετηθεί ομαλά.

5. Λειτουργική Αναδιάρθρωση Επιχείρησης : Αναδιοργάνωση της επιχείρησης, ώστε να καταστεί βιώσιμη και ικανή για την ομαλή εξυπηρέτηση των οφειλών της. Η αναδιοργάνωση μπορεί να περιλαμβάνει ενέργειες όπως η αλλαγή διοίκησης, η πώληση περιουσιακών στοιχείων, ο περιορισμός του κόστους, ο εταιρικός μετασχηματισμός, η ανανέωση πιστωτικών ορίων ή/και η παροχή νέων δανείων.
6. Συμφωνία Ανταλλαγής Χρέους με Μετοχικό Κεφάλαιο : Μετατροπή μέρους της οφειλής σε μετοχικό κεφάλαιο, ώστε η εναπομένουσα οφειλή να διαμορφωθεί σε ύψος που εκτιμάται ότι είναι δυνατό να εξυπηρετηθεί ομαλά.

Γ. Λύσεις Οριστικής Διευθέτησης, είναι οποιαδήποτε μεταβολή του είδους της συμβατικής σχέσης μεταξύ και δανειολήπτη ή ο τερματισμός αυτής, με στόχο την οριστική τακτοποίηση της απαίτησης του ιδρύματος έναντι του δανειολήπτη.

1. Λοιπές Εξωδικαστικές Ενέργειες : Οι εξωδικαστικές ενέργειες που δεν εμπίπτουν σε κάποια από τις παρακάτω κατηγορίες.
2. Εθελοντική Παράδοση Ενυπόθηκου Ακινήτου : Ο δανειολήπτης, ο οποίος δεν μπορεί να ανταποκριθεί στους όρους αποπληρωμής ενυπόθηκου δανείου, παραχωρεί οικειοθελώς (δηλαδή χωρίς να απαιτηθεί η προσφυγή σε δικαστικές ενέργειες από πλευράς του ιδρύματος) την κυριότητα του υπέγγυου ακινήτου στο ίδρυμα. Στη σχετική συμφωνία διατυπώνεται σαφώς ο τρόπος διευθέτησης του τυχόν υπολοίπου. Η εν λόγω λύση μπορεί να αφορά οικιστικό ακίνητο ή επαγγελματική στέγη.
3. Μετατροπή σε Ενοικίαση/Χρηματοδοτική Μίσθωση: Ο δανειολήπτης μεταβιβάζει την κυριότητα του ακινήτου στο ίδρυμα υπογράφοντας σύμβαση ενοικίασης/χρηματοδοτικής μίσθωσης, η οποία του εξασφαλίζει τη δυνατότητα μίσθωσης του ακινήτου για ορισμένη ελάχιστη χρονική περίοδο. Η εν λόγω λύση μπορεί να αφορά οικιστικό ακίνητο ή επαγγελματική στέγη.
4. Εθελοντική Εκποίηση Ενυπόθηκου Ακινήτου : Ο δανειολήπτης προβαίνει οικειοθελώς σε πώληση του υπέγγυου ακινήτου σε τρίτο με τη σύμφωνη γνώμη του ιδρύματος. Στην περίπτωση που το τίμημα της πώλησης υπολείπεται του συνόλου της οφειλής, το ίδρυμα προβαίνει σε διαγραφή της εναπομένουσας οφειλής. Η εν λόγω λύση μπορεί να αφορά οικιστικό ακίνητο ή επαγγελματική στέγη.
5. Διακανονισμός Απαιτήσεων : Εξωδικαστική συμφωνία κατά την οποία το ίδρυμα λαμβάνει είτε εφάπαξ καταβολή σε μετρητά (ή ισοδύναμα μετρητών) είτε σειρά προκαθορισμένων τμηματικών καταβολών. Στο πλαίσιο του διακανονισμού το ίδρυμα ενδέχεται να προβαίνει σε μερική διαγραφή της απαίτησης.
6. Υπερθεματιστής σε πλειστηριασμό: Το ίδρυμα υπερθεματίζει στον πλειστηριασμό αποκτώντας την κυριότητα του ενυπόθηκου ακινήτου ή άλλης εμπράγματης εξασφάλισης στο πλαίσιο ευρύτερης συμφωνίας οριστικής διευθέτησης της οφειλής με τη συναίνεση του δανειολήπτη.
7. Ολική Διαγραφή Οφειλής : Το ίδρυμα αποφασίζει τη διαγραφή του συνόλου της οφειλής εφόσον δεν υπάρχουν ρευστοποιήσιμα στοιχεία και δεν αναμένεται περαιτέρω ανάκτηση.

2.3. προς Δημόσιο, Ασφαλιστικά Ταμεία και Λοιπούς Φορείς Δημοσίου

2.3.1. Οφειλές στη Φορολογική Διοίκηση (Δημόσιο) που είναι βεβαιωμένες έως 31.12.2016 και που προέρχονται από παραβάσεις πλαστών – εικονικών φορολογικών στοιχείων διαγράφονται;

1η περίπτωση: Παραβάσεις πλαστών – εικονικών φορολογικών στοιχείων: αυτοτελές φορολογικό πρόστιμο

Δύναται να διαγραφεί το 95% του προστίμου που είναι βεβαιωμένο στη Φορολογική Διοίκηση και προέρχεται από παραβάσεις πλαστών – εικονικών φορολογικών στοιχείων εφόσον αποτελεί αυτοτελές φορολογικό πρόστιμο, αρκεί να έχει βεβαιωθεί έως τις 31.12.2016 και εφόσον:

- i. η διαγραφή αυτή δε φέρνει το Δημόσιο σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρισκόταν σε περίπτωση ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, στο πλαίσιο διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης, σύμφωνα με το άρθρο 977 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, και
- ii. εγκριθεί η συγκεκριμένη πρόταση αναδιάρθρωσης οφειλών με τη συμφωνία του οφειλέτη και πλειοψηφία 3/5 των συμμετεχόντων πιστωτών, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται ποσοστό 2/5 των συμμετεχόντων πιστωτών με ειδικό προνόμιο, και
- iii. ο οφειλέτης εξοφλήσει όλες τις οφειλές του με βάση τη σύμβαση αναδιάρθρωσης.

(Άρθρο 9 § 2, Άρθρο 8 § 8)

Η διαγραφή του προστίμου (πέραν του 95%) είναι δυνατή καθώς, σύμφωνα με το **άρθρο 9 § 1**, οι πιστωτές και ο οφειλέτης μπορούν να διαμορφώσουν ελεύθερα το περιεχόμενο της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών. Πιο συγκεκριμένα, οι πιστωτές και ο οφειλέτης μπορούν να συμφωνήσουν να ρυθμίσουν τις οφειλές του τελευταίου με οποιονδήποτε τρόπο και χωρίς κανέναν περιορισμό, εκτός φυσικά από τους ρητά αναφερόμενους στις διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου. Ενδεικτικά, η επιχείρηση και οι πιστωτές της μπορούν να συμφωνήσουν, μεταξύ άλλων, τη διαγραφή μέρους των απαιτήσεων.

(αιτιολογική έκθεση: άρθρο 9 § 1)

2η περίπτωση: Παραβάσεις πλαστών – εικονικών φορολογικών στοιχείων: μη αυτοτελές φορολογικό πρόστιμο

Δύναται να διαγραφεί το 85% των προσαυξήσεων της οφειλής που είναι βεβαιωμένη στη Φορολογική Διοίκηση και προέρχεται από παραβάσεις πλαστών – εικονικών φορολογικών

στοιχείων εφόσον δεν αποτελεί αυτοτελές φορολογικό πρόστιμο, αρκεί να έχει βεβαιωθεί έως τις 31.12.2016 και εφόσον:

- i. η διαγραφή αυτή δε φέρνει το Δημόσιο σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρισκόταν σε περίπτωση ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, στο πλαίσιο διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης, σύμφωνα με το άρθρο 977 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, και
- ii. εγκριθεί η συγκεκριμένη πρόταση αναδιάρθρωσης οφειλών με τη συμφωνία του οφειλέτη και πλειοψηφία 3/5 των συμμετεχόντων πιστωτών, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται ποσοστό 2/5 των συμμετεχόντων πιστωτών με ειδικό προνόμιο, και
- iii. ο οφειλέτης εξοφλήσει όλες τις οφειλές του με βάση τη σύμβαση αναδιάρθρωσης.

(Άρθρο 9 § 2, Άρθρο 8 § 8)

Η διαγραφή του προστίμου (πέραν του 85% των προσαυξήσεων) είναι δυνατή καθώς, σύμφωνα με το **άρθρο 9 § 1**, οι πιστωτές και ο οφειλέτης μπορούν να διαμορφώσουν ελεύθερα το περιεχόμενο της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών. Πιο συγκεκριμένα, οι πιστωτές και ο οφειλέτης μπορούν να συμφωνήσουν να ρυθμίσουν τις οφειλές του τελευταίου με οποιονδήποτε τρόπο και χωρίς κανέναν περιορισμό, εκτός φυσικά από τους ρητά αναφερόμενους στις διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου. Ενδεικτικά, η επιχείρηση και οι πιστωτές της μπορούν να συμφωνήσουν, μεταξύ άλλων, τη διαγραφή μέρους της βασικής οφειλής. (αιτιολογική έκθεση: άρθρο 9 § 1)

2.3.2. Μπορεί να γίνει επαναδιαπραγμάτευση των ρυθμίσεων των 12 ή των 24 ή και των 100 δόσεων της Δ.Ο.Υ.;

Οι Υφιστάμενες ρυθμίσεις οφειλών προς το Δημόσιο των 12, των 24 και των 100 δόσεων (ν.4152/2013, ν. 4174/2013, ν. 4305/2014, ν. 4321/2015) στην περίπτωση που τηρούνται δεν επαναδιαπραγματεύονται, εκτός και αν η διατήρησή τους καθιστά αδύνατη, βάσει της συνολικής δυνατότητας αποπληρωμής του οφειλέτη, την αναδιάρθρωση των οφειλών προς τους λοιπούς πιστωτές χωρίς αυτοί να περιέρχονται σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρίσκονταν σε περίπτωση ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη και των συνοφειλετών και των βεβαρημένων υπέρ αυτών περιουσιακών στοιχείων τρίτων στο πλαίσιο διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης. Σε αυτή την περίπτωση, η τροποποίηση των υφιστάμενων ρυθμίσεων πραγματοποιείται με αύξηση του αριθμού των δόσεων κατά το απολύτως αναγκαίο μέτρο και έως το μέγιστο όριο των 120 δόσεων.

(άρθρο 15 § 4)

2.3.3. Μπορούν να ενταχθούν στον εξωδικαστικό μηχανισμό οι οφειλές για τις οποίες δεν τηρούνται (έχουν χαθεί) οι υφιστάμενες ρυθμίσεις στη ΔΟΥ;

Ναι, μπορούν να ενταχθούν στο εξωδικαστικό μηχανισμό οι οφειλές για τις οποίες δεν τηρούνται οι υφιστάμενες ρυθμίσεις στη Δ.Ο.Υ. Εφόσον έχει χαθεί η ρύθμιση εντάσσεται στον εξωδικαστικό μηχανισμό το ποσό της οφειλής που βεβαιώθηκε στη Δ.Ο.Υ. έως τις 31.12.2016, με το σύνολο των προσαυξήσεων της. Με την ένταξη στο μηχανισμό υπάρχει η δυνατότητα διαγραφής του 85% αυτών των προσαυξήσεων εφόσον:

- i. η διαγραφή αυτή δε φέρνει το Δημόσιο σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρισκόταν σε περίπτωση ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, στο πλαίσιο διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης, σύμφωνα με το άρθρο 977 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, και
- ii. εγκριθεί η συγκεκριμένη πρόταση αναδιάρθρωσης οφειλών με τη συμφωνία του οφειλέτη και πλειοψηφία 3/5 των συμμετεχόντων πιστωτών, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται ποσοστό 2/5 των συμμετεχόντων πιστωτών με ειδικό προνόμιο, και
- iii. ο οφειλέτης εξοφλήσει όλες τις οφειλές του με βάση τη σύμβαση αναδιάρθρωσης.

(Άρθρο 9 § 2, Άρθρο 8 § 8)

Επίσης, είναι δυνατή η διαγραφή τόσο του λοιπού 15% των προσαυξήσεων όσο και του κεφαλαίου της οφειλής εάν συντρέχουν και οι τρεις ανωτέρω προϋποθέσεις. Η περαιτέρω διαγραφή της οφειλής είναι δυνατή καθώς, σύμφωνα με το **άρθρο 9 § 1**, οι πιστωτές και ο οφειλέτης μπορούν να διαμορφώσουν ελεύθερα το περιεχόμενο της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών. Πιο συγκεκριμένα, οι πιστωτές και ο οφειλέτης μπορούν να συμφωνήσουν να ρυθμίσουν τις οφειλές του τελευταίου με οποιονδήποτε τρόπο και χωρίς κανέναν περιορισμό, εκτός φυσικά από τους ρητά αναφερόμενους στις διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου. Ενδεικτικά, η επιχείρηση και οι πιστωτές της μπορούν να συμφωνήσουν, μεταξύ άλλων, τη διαγραφή μέρους της βασικής οφειλής. (**αιτιολογική έκθεση: άρθρο 9 § 1**)

2.3.4. Εντάσσεται στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών πρόστιμο το οποίο έχει επιβληθεί από την Περιφέρεια (π.χ. που έχει προέλθει από υγειονομική παράβαση);

Στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών εντάσσεται πρόστιμο το οποίο έχει επιβληθεί από την Περιφέρεια έως τις 31.12.2016 και υπάρχει δυνατότητα διαγραφής τόσο του 85% των προσαυξήσεων όσο και του λοιπού ποσού των προσαυξήσεων και της κύριας οφειλής (βεβαιωθέν πρόστιμο) εάν:

- i. η διαγραφή αυτή δε φέρνει το Δημόσιο σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρισκόταν σε περίπτωση ρευστοποίησης των περιουσιακών

- στοιχείων του οφειλέτη, στο πλαίσιο διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης, σύμφωνα με το άρθρο 977 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, και
- ii. εγκριθεί η συγκεκριμένη πρόταση αναδιάρθρωσης οφειλών με τη συμφωνία του οφειλέτη και πλειοψηφία 3/5 των συμμετεχόντων πιστωτών, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται ποσοστό 2/5 των συμμετεχόντων πιστωτών με ειδικό προνόμιο, και
  - iii. ο οφειλέτης εξοφλήσει όλες τις οφειλές του με βάση τη σύμβαση αναδιάρθρωσης.

(Άρθρο 9 § 2, Άρθρο 8 § 8)

Η διαγραφή της οφειλής (πέραν του 85% των προσαυξήσεων) είναι δυνατή καθώς, σύμφωνα με το **άρθρο 9 § 1**, οι πιστωτές και ο οφειλέτης μπορούν να διαμορφώσουν ελεύθερα το περιεχόμενο της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών. Πιο συγκεκριμένα, οι πιστωτές και ο οφειλέτης μπορούν να συμφωνήσουν να ρυθμίσουν τις οφειλές του τελευταίου με οποιονδήποτε τρόπο και χωρίς κανέναν περιορισμό, εκτός φυσικά από τους ρητά αναφερόμενους στις διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου. Ενδεικτικά, η επιχείρηση και οι πιστωτές της μπορούν να συμφωνήσουν, μεταξύ άλλων, τη διαγραφή μέρους της βασικής οφειλής. (αιτιολογική έκθεση: άρθρο 9 § 1)

2.3.5. Εντάσσονται στον εξωδικαστικό συμβιβασμό οι οφειλές που έχουν βεβαιωθεί από την Φορολογική Διοίκηση και για τις οποίες εκκρεμεί διαδικασία νομικής αμφισβήτησης από τον φορολογούμενο;

Στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης εντάσσονται όλες οι χρηματικές οφειλές προς οποιονδήποτε πιστωτή, απ' όπου και αν προέρχονται, εφόσον η ρύθμιση των εν λόγω οφειλών κρίνεται από τους συμμετέχοντες στη διαδικασία απαραίτητη προκειμένου να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα του οφειλέτη. (άρθρο 1 § 1)

Επομένως, οι βεβαιωθείσες από τη Φορολογική Διοίκηση οφειλές που αμφισβητούνται από τον φορολογούμενο, δηλαδή εκκρεμεί κατ' αυτών ενδικοφανής προσφυγή ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών της Α.Α.Δ.Ε. ή δικαστική προσφυγή στο αρμόδιο Δικαστήριο, **δεν εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του εξωδικαστικού μηχανισμού ούτε τυγχάνουν ειδικής ρύθμισης, διότι δεν πρόκειται για τις δικαστικές διαδικασίες, αναφορικά με τις οποίες ο νόμος 4469/2017 προβλέπει ρητά τον αποκλεισμό της επιχείρησης από την εξωδικαστική ρύθμιση, δηλαδή τον νόμο 4307/2014 (Δένδια) ή τον Πτωχευτικό Κώδικα.** (άρθρο 2 § 3^α)

Μάλιστα, οι εν λόγω οφειλές αντιμετωπίζονται όπως όλες οι οφειλές προς τη φορολογική διοίκηση, δηλαδή υπάρχει για αυτές η δυνατότητα διαγραφής ποσοστού 95% των προστίμων που έχουν επιβληθεί από τη φορολογική διοίκηση, ποσοστού ογδόντα πέντε τοις εκατό (85%) των απαιτήσεων του από προσαυξήσεις ή τόκους εκπρόθεσμης καταβολής (άρθρο 9 § 2^δ υποπερίπτ. ββ'), ακόμα και μέρους της βασικής οφειλής (αιτιολογική έκθεση: άρθρο 9 § 1). Επιπρόσθετα, επί των οφειλών προς το Δημόσιο που ρυθμίζονται δυνάμει της

σύμβασης αναδιάρθρωσης δεν υπολογίζονται περαιτέρω τόκοι ή προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής. (άρθρο 15 § 8)

Περαιτέρω, από την ημερομηνία υπογραφής από το Δημόσιο της εγκριθείσας σύμβασης αναδιάρθρωσης ή, σε περίπτωση δικαστικής επικύρωσης, από την κοινοποίηση στο Δημόσιο της δικαστικής απόφασης με την οποία επικυρώθηκε σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών, για τις υπαγόμενες στη σύμβαση οφειλές, αναστέλλεται η λήψη αναγκαστικών μέτρων και η συνέχιση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης επί απαιτήσεων, κινητών και ακινήτων κατά του οφειλέτη. (άρθρο 15 § 11^α)

2.3.6. Προβλέπονται ρυθμίσεις για τρέχοντα χρέη προς το Δημόσιο στο πλαίσιο του μηχανισμού;

Το παρόν νομικό πλαίσιο προϋποθέτει την ύπαρξη βεβαιωμένης ληξιπρόθεσμης οφειλής προς οποιονδήποτε Δημόσιο φορέα κατά την 31/12/2016 προκειμένου παλαιές και νέες οφειλές να τύχουν συνολικής ρύθμισης στο πλαίσιο του εξωδικαστικού μηχανισμού.

2.3.7. Μπορεί να γίνει επαναδιαπραγμάτευση των ενήμερων ρυθμίσεων ενός οφειλέτη προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης;

Οι Υφιστάμενες ρυθμίσεις οφειλών προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης στην περίπτωση που τηρούνται δεν επαναδιαπραγματεύονται, εκτός και αν η διατήρησή τους καθιστά αδύνατη, βάσει της συνολικής δυνατότητας αποπληρωμής του οφειλέτη, την αναδιάρθρωση των οφειλών προς τους λοιπούς πιστωτές χωρίς αυτοί να περιέρχονται σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρίσκονταν σε περίπτωση ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη και των συνοφειλετών και των βεβαρημένων υπέρ αυτών περιουσιακών στοιχείων τρίτων στο πλαίσιο διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης. Σε αυτή την περίπτωση, η τροποποίηση των υφιστάμενων ρυθμίσεων πραγματοποιείται με αύξηση του αριθμού των δόσεων κατά το απολύτως αναγκαίο μέτρο και έως το μέγιστο όριο των 120 δόσεων.

(άρθρο 15 §§ 4,15)

2.3.8. Γιατί βεβαιώθηκαν το τρέχον έτος από το ΚΕΑΟ παλαιές οφειλές προς τα ασφαλιστικά ταμεία σε βάθος εικοσαετίας ;

Σύμφωνα με την παραπάνω υπουργική απόφαση, στο Κ.Ε.Α.Ο. διαβιβάζονται από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς όλες οι ληξιπρόθεσμες οφειλές ανεξαρτήτως ύψους και εισπραξιμότητας, οι οποίες κατά την έκδοση της παρούσας δεν βρίσκονται σε καθεστώς ενεργούς ρύθμισης.

- 2.3.9.** Τι γίνεται στις περιπτώσεις οφειλών προς το Δημόσιο για τις οποίες δεν είχε επιτευχθεί διοικητική επίλυση της διαφοράς και ασκήθηκε από το φορολογούμενο εμπρόθεσμη προσφυγή με αποτέλεσμα να μη βεβαιωθεί από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. το σύνολο του ποσού αλλά ένα μέρος αυτού (βάσει άρθρου 74 ν. 2238/1994) και οι οποίες λόγω μη έκδοσης ακόμα απόφασης δικαστηρίου (ήτοι μετά την 31.12.2016) δεν έχουν βεβαιωθεί; Οι οφειλές αυτές θα μπορούν να ενταχθούν στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών με κάποιο τρόπο π.χ. με παραίτηση από το δικόγραφο;

Σύμφωνα με το **άρθρο 1 § 2^ο** οι οφειλές προς το Δημόσιο που δύναται να ρυθμιστούν μέσω του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών είναι οι απαιτήσεις του Δημοσίου που είναι ήδη βεβαιωμένες, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων, του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας και του Εθνικού Τελωνιακού Κώδικα, κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2016, με τις προσαυξήσεις ή τόκους εκπρόθεσμης καταβολής κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης για υπαγωγή στον εξωδικαστικό μηχανισμό. Συνεπεία αυτού, αν οι ανωτέρω οφειλές δεν είναι βεβαιωμένες με ημερομηνία έως 31.12.2016 δε μπορούν να ενταχθούν. Παρόλα αυτά, θα καταγραφούν στον πίνακα χρεών της ηλεκτρονικής πλατφόρμας προκειμένου να κριθεί η συνολική ικανότητα αποπληρωμής του οφειλέτη, αλλά με βάση το νομικό πλαίσιο που ισχύει τη δεδομένη στιγμή, δεν υπάγονται στον εξωδικαστικό, λόγω της μη βεβαίωσής τους έως 31.12.2016.

- 2.3.10. Οι Δ.Ο.Υ. είναι υποχρεωμένες να ενημερώσουν τους οφειλέτες για το συνολικό τους χρέος προς αυτές εγγράφως (βεβαίωση οφειλών);**

Σημειώνεται ότι σε σύντομο χρονικό διάστημα θα παρέχεται η δυνατότητα αυτοματοποιημένης άντλησης των οφειλών της Α.Α.Δ.Ε. στα στάδια 3 & 4 της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης από τον οφειλέτη.

Για την υποβολή αίτησης στα πλαίσια του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών ο οφειλέτης δεν υποχρεούται να προσκομίσει αναλυτική βεβαίωση οφειλών από την Α.Α.Δ.Ε., καθώς δεν συμπεριλαμβάνεται η συγκεκριμένη βεβαίωση στα υποχρεωτικά έγγραφα της αίτησης βάσει του άρθρου 5. Παρόλα αυτά, ο οφειλέτης είναι υποχρεωμένος να την προσκομίσει, εφόσον αυτό ζητηθεί από την πλειοψηφία των πιστωτών (σε μεταγενέστερο στάδιο μετά την υποβολή της αίτησης), σύμφωνα με το άρθρο 8 § 11. Οι Δ.Ο.Υ. βάσει του άρθρου 4 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999) οφείλουν να εκδώσουν βεβαίωση οφειλών εφόσον ζητηθεί από τον φορολογούμενο.

- 2.3.11. Ποιος είναι ο αρμόδιος φορέας για τη συμμετοχή του Δημοσίου στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών;**

Αρμόδιος φορέας Δημοσίου για την εκπροσώπησή του στην διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών του ν. 4469/2017, τη σύναψη και υπογραφή της σύμβασης αναδιάρθρωσης αυτών, την παρακολούθηση τήρησης των όρων της, την ανατροπή της και τη γνωστοποίηση ανατροπής αυτής στους λοιπούς πιστωτές που δεσμεύονται από την σύμβαση:

- 1) Για ποσά βασικής οφειλής προς το Δημόσιο έως 20.000,00€, και
- 2) Για ποσά προς όλους τους Πιστωτές από 20.000,01€ έως 50.000,00€
  - Σε περίπτωση οφειλής σε μία Δ.Ο.Υ. ή Τελωνείο, αρμόδιος είναι ο Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. ή του Τελωνείου Α' τάξης, ο οποίος είναι αρμόδιος για την επιδίωξη είσπραξης των οφειλών που εντάσσονται στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης. Ειδικότερα, για τα εξαρτημένα Τελωνεία, ο Προϊστάμενος του κύριου Τελωνείου.
  - Σε περίπτωση οφειλών σε περισσότερες Δ.Ο.Υ. ή περισσότερα Τελωνεία, αρμόδιος είναι ο Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. ή του Τελωνείου Α' τάξης, ο οποίος είναι αρμόδιος για την επιδίωξη είσπραξης της μεγαλύτερης οφειλής που εντάσσεται στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης. Ειδικότερα, για τα εξαρτημένα Τελωνεία, ο Προϊστάμενος του κύριου Τελωνείου.
  - Σε περίπτωση οφειλών σε Δ.Ο.Υ. και Τελωνεία, αρμόδιος είναι ο Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ., ο οποίος είναι αρμόδιος για την επιδίωξη είσπραξης της μεγαλύτερης οφειλής που εντάσσεται στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης.
- 3) Για ποσά βασικής οφειλής προς το Δημόσιο άνω των 20.000,01€ (εξαιρουμένων των περιπτώσεων της ανωτέρω κατηγορίας β – αυτοματοποιημένη διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο 16 § 3 ν.4469/2017), ύστερα από την τελική έγκριση του σχεδίου της ως άνω αναδιάρθρωσης οφειλών στις περιπτώσεις που απαιτείται:
  - Ο Προϊστάμενος της Επιχειρησιακής Μονάδας Είσπραξης (Ε.Μ.ΕΙΣ.).

Αρμόδιος φορέας Δημοσίου για την τελική έγκριση του σχεδίου αναδιάρθρωσης οφειλών στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών του ν. 4469/2017 είναι:

- 1) Για ποσά βασικής οφειλής προς το Δημόσιο από 500.000,01€ έως 1.000.000,00€:
  - Ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικής Διοίκησης για οφειλές προς τις Δ.Ο.Υ. ή Ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ε.Φ.Κ. για οφειλές προς τα Τελωνεία ή και οι δύο εκ των ανωτέρω εάν οι οφειλές είναι σε Δ.Ο.Υ. και Τελωνεία.
- 2) Για ποσά βασικής οφειλής προς το Δημόσιο άνω των 1.000.000,01€ :
  - Ο Διοικητής της Α.Α.Δ.Ε.

[ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΑΔΕ Δ.ΟΡΓ.Α1115805ΕΞ2017/31.07.2017 (ΦΕΚ2743/04.08.2017)]

2.4. Δάνεια με εγγύηση Ελληνικού Δημοσίου

2.4.1. «Περιλαμβάνονται στον Εξωδικαστικό Μηχανισμό και τα δάνεια που έχουν δοθεί με την εγγύηση του ελληνικού δημοσίου; Υποχρεούνται οι τράπεζες να τα εντάξουν στη διαδικασία ρύθμισης»;

Οι εγγυήσεις του Ελληνικού Δημοσίου υπέρ πιστωτικών ιδρυμάτων, του Εθνικού Ταμείου Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (Ε.ΤΕ.ΑΝ. Α.Ε.), καθώς και οποιουδήποτε άλλου φορέα του δημόσιου τομέα που έχει χορηγήσει εγγύηση για δάνεια οποιουδήποτε είδους ακολουθούν τις απαιτήσεις υπέρ των οποίων χορηγήθηκαν, όπως οι απαιτήσεις αυτές ρυθμίζονται με τη συμφωνία. Αν δεν τηρηθεί η συμφωνία αναδιάρθρωσης από τον οφειλέτη, οι φορείς του προηγούμενου εδαφίου ευθύνονται μόνο για την καταβολή του αντίστοιχου εγγυημένου ποσοστού του ανεξόφλητου κεφαλαίου, σύμφωνα με τους όρους χορήγησης της εγγύησης. Η παραγραφή των δικαιωμάτων των πιστωτών κατά του Ελληνικού Δημοσίου, ως εγγυητή, καθώς και η οριζόμενη στις οικείες υπουργικές αποφάσεις προθεσμία υποβολής αιτημάτων κατάπτωσης, αναστέλλονται από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών μέχρι τη σύνταξη από τον συντονιστή πρακτικού αποτυχίας της διαδικασίας για οποιονδήποτε από τους προβλεπόμενους στον παρόντα νόμο λόγους ή για όσο χρονικό διάστημα η σύμβαση αναδιάρθρωσης είναι σε ισχύ. (**άρθρο 9 § 7**)

2.4.2. Τι προβλέπεται για τα πυρόπληκτα επιχειρηματικά δάνεια του 2007;

Σύμφωνα με την τελευταία ρύθμιση και με καταληκτική ημερομηνία υποβολής των σχετικών αιτήσεων στις τράπεζες την 30.09.2015 παρεχόταν η δυνατότητα υποβολής αιτήματος αναστολής καταβολής των δόσεων της περιόδου από 31.12.2013 έως και 31.12.2016 των δανείων που λήγουν μετά την 01.01.2017 και είναι εγγυημένα από το Ελληνικό Δημόσιο των ενήμερων οφειλών επιχειρήσεων και επαγγελματιών πυρόπληκτων νομών.

Βάσει του νόμου 4469/2017 οι εγγυήσεις του Ελληνικού Δημοσίου υπέρ πιστωτικών ιδρυμάτων, του Εθνικού Ταμείου Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (Ε.ΤΕ.ΑΝ. Α.Ε.), καθώς και οποιουδήποτε άλλου φορέα του δημόσιου τομέα που έχει χορηγήσει εγγύηση για δάνεια οποιουδήποτε είδους ακολουθούν τις απαιτήσεις υπέρ των οποίων χορηγήθηκαν, όπως οι απαιτήσεις αυτές ρυθμίζονται με τη συμφωνία. Αν δεν τηρηθεί η συμφωνία αναδιάρθρωσης από τον οφειλέτη, οι φορείς του προηγούμενου εδαφίου ευθύνονται μόνο για την καταβολή του αντίστοιχου εγγυημένου ποσοστού του ανεξόφλητου κεφαλαίου, σύμφωνα με τους όρους χορήγησης της εγγύησης.

(Υ.Α. 2/43758/0025/ ΦΕΚ Β 1289/29.06.2015) &(**άρθρο 9 § 7**)

2.5. Δάνεια προς Αγρότες – Ελεύθερους Επαγγελματίες χωρίς πτωχευτική ικανότητα

2.5.1. Εξαιρούνται οι οφειλές από ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων;

Οι οφειλές από ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων λόγω παραβίασης των σχετικών διατάξεων της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξαιρούνται ρητά από το πεδίο εφαρμογής του νόμου. (**άρθρ. 2 § 7**)

2.5.2. Τι ισχύει για τους ελεύθερους επαγγελματίες;

Δεν μπορούν να υποβάλουν αίτηση ένταξης στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών διότι αποκτούν εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα αλλά στερούνται πτωχευτικής ικανότητας. Οι ελεύθεροι επαγγελματίες για τη ρύθμιση των οφειλών τους σε Τράπεζες, Δημόσιο, Ασφαλιστικά Ταμεία μπορούν να ενταχθούν στον αναθεωρημένο Νόμο Κατσέλη (Νόμο Σταθάκη) με στόχο την προστασία της κύριας κατοικίας τους και των εισοδημάτων τους που βρίσκονται στα επίπεδα των Ευλόγων Δαπανών Διαβίωσης. Προβλέπεται η δυνατότητα του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης να προχωρούν διμερώς σε ανάλογες ρυθμίσεις οφειλών με πρόσωπα που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου με την έκδοση υπουργικής απόφασης ανάλογου περιεχομένου. (**άρθρο 2 § 1, άρθρο 15 § 21**)

2.6. Οφειλές μέχρι 20.000€, μεταξύ 20.000 € - 50.000 € και προς πιστωτή με >85% των συνολικών οφειλών

2.6.1. Τι ισχύει για την περίπτωση των οφειλών , όταν το ποσοστό των απαιτήσεων ενός πιστωτή υπερβαίνει το 85% της συνολικής οφειλής της επιχείρησης ;

Αν οι απαιτήσεις ενός πιστωτή υπερβαίνουν το 85% των συνολικών απαιτήσεων κατά του οφειλέτη, η αίτηση υπαγωγής μετά την υποβολή της στην πλατφόρμα του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών, προωθείται στον εν λόγω πιστωτή για διμερή διαπραγμάτευση. (**άρθρο 2§5**)

2.7. Νέα δάνεια με ειδικό προνόμιο

2.7.1. Υπάρχει δυνατότητα ρύθμισης απαιτήσεων που δημιουργούνται μετά την σύναψη σύμβασης; (New finance-Super seniority)

Ο νόμος παρέχει την δυνατότητα συμφωνίας για απαιτήσεις που δημιουργούνται κατά την διάρκεια και μετά την σύναψη της σύμβασης αναδιάρθρωσης. Στην περίπτωση αυτή, οι απαιτήσεις των πιστωτών εφόσον συμφωνήσει θετικά η πλειοψηφία των συμμετεχόντων πιστωτών, ικανοποιούνται κατά προτεραιότητα σε σχέση με τις ρυθμιζόμενες από την σύμβαση απαιτήσεις (προνομιούχες ή μη) ειδικά αν αυτές αποσκοπούν στην εξασφάλιση της συνέχισης της δραστηριότητας του οφειλέτη. (**άρθρο 9 § 3**)

Η προνομιακή ικανοποίηση δεν ισχύει αντίστοιχα για απαιτήσεις του οφειλέτη έναντι των πιστωτών. Στην περίπτωση αυτή, οι εν λόγω οφειλές συμψηφίζονται στο ποσό της αρχικής οφειλής του οφειλέτη καλύπτοντας κατά προτεραιότητα οφειλές εκτός της σύμβασης ή δόσεις αυτής εφόσον οι οφειλές δημιουργήθηκαν πριν την σύναψη της σύμβασης (Άρ. 9, ¶8). Ωστόσο, για όσο διάστημα τηρούνται οι όροι της συμφωνίας από τον/τους οφειλέτες απαγορεύεται η εγγραφή νέου βάρους σε περιουσιακά του/τους στοιχεία για εξασφάλιση των ρυθμιζόμενων με τη σύμβαση απαιτήσεων. (**Άρθρο 9 § 4**)

2.7.2. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 παρ. 3 νοείται ότι δύνανται να μπουν στη ρύθμιση αναδιάρθρωσης και μάλιστα να ικανοποιηθούν προνομιακά απαιτήσεις του οφειλέτη που βεβαιώθηκαν ή εν γένει δημιουργήθηκαν μετά την 31-12-2016;

Απάντηση:

Σύμφωνα με το **Άρθρο 9 § 3**:

«Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται να συμφωνηθεί, με την πλειοψηφία της παραγράφου 8 του άρθρου 8 των συμμετεχόντων πιστωτών, ότι οι απαιτήσεις οι οποίες:

- α) γεννώνται ταυτόχρονα με ή μετά την κατάρτιση της σύμβασης,
- β) προέρχονται από χρηματοδοτήσεις του οφειλέτη οποιασδήποτε φύσεως ή από παροχή αγαθών ή υπηρεσιών στον οφειλέτη, και
- γ) αποσκοπούν στην εξασφάλιση της συνέχισης της δραστηριότητας του οφειλέτη,

ικανοποιούνται προνομιακά σε σχέση με όλες τις απαιτήσεις, προνομιούχες ή μη, που είχαν γεννηθεί πριν από την κατάρτιση της σύμβασης.»

Η διάταξη αυτή αναφέρεται σε νέα χρηματοδότηση του οφειλέτη (από κάποιο πιστωτικό ίδρυμα) και όχι σε απαιτήσεις του οφειλέτη που βεβαιώθηκαν ή εν γένει δημιουργήθηκαν μετά την 31-12-2016. Σημειωτέον, "απαιτήσεις που βεβαιώθηκαν" πρόκειται για απαιτήσεις του Δημοσίου, οι οποίες δεν σχετίζονται με νέα χρηματοδότηση.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση, με την παράγραφο 3 εισάγεται μία δυνητική εξαίρεση στους υποχρεωτικούς κανόνες της ελεύθερης διαμόρφωσης του περιεχομένου της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών (Άρθρο 9 § 2), η οποία εφαρμόζεται μόνο εφόσον συμφωνήσει επ' αυτής η ίδια πλειοψηφία συμμετεχόντων πιστωτών, που απαιτείται και για τη σύναψη της ίδιας της σύμβασης αναδιάρθρωσης. Σκοπός της διάταξης είναι να διευκολυνθεί η νέα χρηματοδότηση της επιχείρησης με τη δυνατότητα απονομής απόλυτου προνομίου στις απαιτήσεις των πιστωτών που είτε κατά, είτε μετά τη σύναψη της σύμβασης αναδιάρθρωσης αναλαμβάνουν να χρηματοδοτήσουν ή να συνεισφέρουν με οποιονδήποτε άλλο τρόπο στη συνέχιση της λειτουργία της επιχείρησης. Ειδικότερα προβλέπεται ότι οι απαιτήσεις αυτές, εφόσον γεννώνται ταυτόχρονα με ή μετά την κατάρτιση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών, προέρχονται από χρηματοδοτήσεις του

οφειλέτη οποιασδήποτε φύσεως ή από παροχή αγαθών ή υπηρεσιών στον οφειλέτη και αποσκοπούν στην εξασφάλιση της συνέχισης της δραστηριότητας του οφειλέτη, δύνανται, δυνάμει όρου που θα περιληφθεί στη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών, να ικανοποιούνται προνομιακά σε σχέση με όλες τις απαιτήσεις που είχαν γεννηθεί πριν από την κατάρτιση της σύμβασης εξωδικαστικής αναδιάρθρωσης οφειλών.

Η παραπάνω δυνατότητα προνομιακής μεταχείρισης δεν ισχύει για απαιτήσεις που προέρχονται από χρηματοδοτήσεις ή παροχή αγαθών ή υπηρεσιών του ίδιου του οφειλέτη ή προσώπων συνδεδεμένων με αυτόν προς την επιχείρησή του. Παρόλα αυτά, η ρύθμιση αυτή είναι ενδοτικού δικαίου, ώστε να αφήνεται περιθώριο στον οφειλέτη και τους συμμετέχοντες πιστωτές να συμφωνήσουν διαφορετικά, δηλαδή να εξοπλίσουν με το απόλυτο αυτό προνόμιο και τις απαιτήσεις προσώπων συνδεδεμένων με τον οφειλέτη. Αυτονόητο είναι ότι το προνόμιο δεν μπορεί να χορηγηθεί στον ίδιο τον οφειλέτη, ο οποίος δεν μπορεί να έχει απαίτηση έναντι του εαυτού του, είτε είναι φυσικό είτε είναι νομικό πρόσωπο.

3. Αναστολή Εκτέλεσης - Πλειστηριασμοί και Αναγκαστικά Μέτρα Εκτέλεσης

3.1.1. Αναστέλλονται τα μέτρα εκτέλεσης που έχουν ληφθεί κατά των μελών του διοικητικού συμβουλίου; Τι γίνεται με τους δεσμευμένους λογαριασμούς των μελών του Δ.Σ.;

Από την ημερομηνία αποστολής από τον συντονιστή της πρόσκλησης για συμμετοχή προς τους πιστωτές και για χρονικό διάστημα 70 ημερών αναστέλλονται **αυτοδικαίως** τα μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης κατά του οφειλέτη, για την ικανοποίηση των απαιτήσεων των οποίων ζητείται η εξωδικαστική ρύθμιση, ενώ επίσης ο οφειλέτης μπορεί να ζητήσει από το αρμόδιο δικαστήριο, **παράταση** της αναστολής των μέτρων για χρονικό διάστημα έως 4 επιπλέον μηνών, εφόσον συναινεί η απόλυτη πλειοψηφία των συμμετεχόντων πιστωτών. **(άρθρο 13)**

Περαιτέρω, στο άρθρο **71 § 1 Ν.4174/2014**, προβλέπεται ότι με τα μέτρα διασφάλισης των συμφερόντων του Δημοσίου επιβαρύνονται τα εξής φυσικά πρόσωπα: α) Στις ανώνυμες εταιρίες, οι πρόεδροι των Δ.Σ., οι διευθύνοντες ή εντεταλμένοι ή συμπράττοντες σύμβουλοι, οι διοικητές, οι γενικοί διευθυντές ή διευθυντές, ως και εν γένει κάθε πρόσωπο εντεταλμένο είτε άμεσα από το νόμο είτε από ιδιωτική βούληση είτε με δικαστική απόφαση στη διοίκηση ή διαχείριση αυτών. Αν ελλείπουν όλα τα παραπάνω πρόσωπα, ως αυτουργοί φοροδιαφυγής θεωρούνται τα μέλη των διοικητικών συμβουλίων των εταιριών αυτών, εφόσον ασκούν πράγματι προσωρινά ή διαρκώς ένα από τα καθήκοντα που αναφέρονται πιο πάνω. β) Στις εταιρίες ομόρρυθμες ή ετερόρρυθμες, οι ομόρρυθμοι εταίροι ή διαχειριστές αυτών και στις περιορισμένης ευθύνης εταιρίες, οι διαχειριστές αυτών και όταν ελλείπουν ή απουσιάζουν αυτοί, ο κάθε εταίρος, γ) Στους συνεταιρισμούς, οι πρόεδροι ή οι γραμματείς ή οι ταμίες ή οι διαχειριστές αυτών.

3.1.2. Αναστέλλονται τα καταδιωκτικά μέτρα ;

Από την ημερομηνία αποστολής από τον συντονιστή πρόσκλησης στους πιστωτές για συμμετοχή στη διαδικασία και για διάστημα 70 ημερών, αναστέλλονται αυτοδικαίως τα μέτρα, εκκρεμή ή μη, ατομικής και συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης κατά του οφειλέτη για την ικανοποίηση των απαιτήσεων, των οποίων ζητείται η εξωδικαστική ρύθμιση, καθώς και η λήψη οποιουδήποτε ασφαλιστικού μέτρου κατά του οφειλέτη. (**άρθρο 13 § 1**)

Ο οφειλέτης μπορεί να ζητήσει από το Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας του παράταση της αναστολής για διάστημα έως 4 επιπλέον μηνών, εφόσον συναινεί η απόλυτη πλειοψηφία των συμμετεχόντων πιστωτών. (**άρθρο 13 § 3**)

Απαγορεύεται η διάθεση ή η επιβάρυνση των ακινήτων και του εξοπλισμού της επιχείρησης του οφειλέτη ή και άλλων περιουσιακών του στοιχείων. (**άρθρο 13 § 5**)

3.1.3. Σύμφωνα με το άρθρο 12 παρ. 3 αναστέλλονται αυτοδικαίως τα μέτρα, εκκρεμή ή μη, ατομικής και συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης κατά του οφειλέτη για την ικανοποίηση απαιτήσεων που ρυθμίζονται από τη σύμβαση από την κατάθεση της αίτησης για την επικύρωση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών και έως την έκδοση απόφασης από το αρμόδιο δικαστήριο για την επικύρωση ή μη της συμφωνίας αναδιάρθρωσης. Τι γίνεται στην περίπτωση που εκδοθεί απορριπτική απόφαση για την έγκριση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών και ασκηθεί έφεση κατά αυτής;

Αν μετά την έκδοση της απορριπτικής απόφασης για την έγκριση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών ασκηθεί έφεση, δεν υφίσταται αναστολή των καταδιωκτικών μέτρων μέχρι την έκδοση απόφασης επί της έφεσης, εκτός εάν έχει ασκηθεί και γίνει δεκτή αίτηση αναστολής εκτέλεσης στα πλαίσια της δίκης της έφεσης, όπως προβλέπεται από τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. (**άρθρο 763 παρ. 3 Κ.Πολ.Δ.**)

4. Διαδικασία - Προθεσμίες – Διάρκεια OCW

4.1. Σκοπός - Αποστολή Νόμου – Ηλεκτρονική Πλατφόρμα OCW

4.1.1. Όταν δεν τηρούνται οι προθεσμίες τι γίνεται; Μπορεί να δοθεί παράταση; Ποιο το κόστος εκπρόθεσμης καταβολής της δόσης που ορίζεται στην αναδιάρθρωση των οφειλών;

Όταν δεν τηρούνται οι προθεσμίες που ορίζει ο νόμος (συμπεριλαμβανομένου των παρατάσεων των προθεσμιών που επίσης ορίζονται σε ειδικές περιπτώσεις) η διαδικασία θεωρείται περαιωθείσα ως άκαρπη και ο συντονιστής συντάσσει πρακτικό αποτυχίας της διαδικασίας.

Δεν προβλέπεται στο νόμο κόστος εκπρόθεσμης καταβολής της δόσης που ορίζεται στην αναδιάρθρωση των οφειλών παρά μόνο δυνατότητα ακύρωσης ή ανατροπής της σύμβασης σε περίπτωση καθυστέρηση καταβολής της δόσης για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των:

- i. 90 μηνών προς τους ιδιώτες πιστωτές
- ii. 3 μηνών προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης

(άρθρο 14 § 1,6)

Δυνατότητα επιβολής κόστους εκπρόθεσμης καταβολής δόσης που ορίζεται στην σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών μπορεί να οριστεί στα πλαίσια της συμφωνίας μεταξύ των συμβαλλομένων μερών βάσει της δυνατότητας ελεύθερης διαμόρφωσης του περιεχομένου της σύμβασης. (άρθρο 9 § 1)

4.1.2. Η πλατφόρμα του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών επιχειρήσεων θα είναι αυτοματοποιημένη;

Ο οφειλέτης μπορεί να υποβάλει αίτηση για υπαγωγή στη διαδικασία ηλεκτρονικά στην Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (ΕΓΔΙΧ) με τη χρήση ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας που τηρείται στην ιστοσελίδα της ΕΓΔΙΧ από τις 3/8/2017 (τρείς μήνες μετά την ψήφιση του νόμου). (άρθρο 23)

4.1.3. Ποιος μπορεί να εκκινήσει τη διαδικασία για την υπαγωγή στον μηχανισμό;

Τη διαδικασία για την υπαγωγή στον μηχανισμό, μπορεί να εκκινήσει κατ' αρχάς, ο οφειλέτης, ο οποίος μπορεί να υποβάλει αίτηση για υπαγωγή στη διαδικασία ηλεκτρονικά στην Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (ΕΓΔΙΧ) έως την 31η Δεκεμβρίου 2018 με τη χρήση ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας που θα τηρείται στην ιστοσελίδα της ΕΓΔΙΧ. (άρθρο 4 § 1)

Επίσης τη διαδικασία μπορούν να εκκινήσουν ως πιστωτές το Ελληνικό Δημόσιο, οι ΦΚΑ ή άλλο ΝΠΔΔ (περιλαμβανομένων των ΟΤΑ), ή οι χρηματοδοτικοί φορείς μπορούν κοινοποιώντας στον οφειλέτη έγγραφη πρόσκληση να υπαχθεί στον νόμο. Στην περίπτωση που ο οφειλέτης δεν ανταποκριθεί εντός δύο (2) μηνών (άρθρο 4, παρ.5), χάνει το δικαίωμα να κινήσει ο ίδιος τη διαδικασία μεταγενέστερα, χωρίς να προσκληθεί εκ νέου από τους πιστωτές. (άρθρο 4 § 5)

4.1.4. Πόσο αυτοματοποιημένη είναι η διαδικασία;

Ο επιχειρηματίας-οφειλέτης μπορεί να βρει τη σχετική ηλεκτρονική πλατφόρμα στην ιστοσελίδα της ΕΓΔΙΧ (keyd.gov.gr), στην οποία εισέρχεται με τους κωδικούς του TAXIS και θα βρίσκει έτοιμα όλα τα στοιχεία που υπάρχουν προσυμπληρωμένα από τους συνδεδεμένους θεσμικούς πιστωτές, θα καταχωρεί τα υπόλοιπα (όπως χρέη προς προμηθευτές, εργαζόμενους κ.λπ.) και θα επισυνάπτει ηλεκτρονικά τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που τα αποδεικνύουν.

Η ΕΓΔΙΧ θα ορίζει έναν συντονιστή από το μητρώο συντονιστών το οποίο τηρεί και ο οποίος καλείται να φέρει σε επαφή τον οφειλέτη και τους πιστωτές και να επιβλέψει έως το τέλος τη διαδικασία αναδιάρθρωσης των οφειλών. Για να προχωρήσει η διαδικασία απαιτείται να συμμετέχουν δικαιούχοι τουλάχιστον του 50% του συνόλου των απαιτήσεων κατά του οφειλέτη (μη λαμβανομένων υπόψη των απαιτήσεων προσώπων συνδεδεμένων με τον οφειλέτη).

Ο συντονιστής δεν θα προτείνει λύσεις, απλώς θα συντονίζει τη διαδικασία μεταξύ των μερών που συμμετέχουν στη διαδικασία διαπραγμάτευσης. Θα ακολουθεί συζήτηση και διαπραγμάτευση επί των προτάσεων για να καταλήξει σε κάποια ρύθμιση.

Η διαδικασία αυτή θα ισχύει για οφειλέτες με χρέη άνω των 50.000 ευρώ. Για τους οφειλές με χρέη μεταξύ 20.000 έως και 50.000 ευρώ θα ακολουθείται αυτοματοποιημένη διαδικασία. Δηλαδή, τόσο το Δημόσιο όσο και τα πιστωτικά ιδρύματα θα έχουν προτυποποιημένες λύσεις για τις περιπτώσεις αυτές.

4.1.5. Μπορούν να προτείνουν ρύθμιση ή και κούρεμα σε οφειλές από πιστωτικές κάρτες;

Στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών δύνανται να υπαχθούν χρηματικές οφειλές προς οποιονδήποτε πιστωτή, οι οποίες είτε προέρχονται από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας του οφειλέτη, είτε αποτελούν οφειλές από άλλη αιτία, δηλαδή προσωπικές οφειλές του επιχειρηματία (π.χ. στεγαστικό δάνειο, καταναλωτικό δάνειο, **πιστωτική κάρτα**), εφόσον η ρύθμιση των εν λόγω οφειλών κρίνεται από τους συμμετέχοντες στη διαδικασία απαραίτητη προκειμένου να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα του οφειλέτη. ([άρθρο 1 § 1](#))

4.1.6. Τι θα γίνεται αν ενεργοποιηθεί ο εξωδικαστικός μηχανισμός αλλά δεν καταλήξει πουθενά;

Σε αυτή την περίπτωση η διαδικασία θεωρείται περαιωθείσα ως άκαρπη και ο συντονιστής συντάσσει πρακτικό αποτυχίας της διαδικασίας, το οποίο και κοινοποιείται στα εμπλεκόμενα μέρη. ([άρθρο 8 § 9](#)) Αποκλείεται η υποβολή της ίδιας αίτησης από τον ίδιο οφειλέτη. ([άρθρο 4 § 1](#)) Συνεχίζεται ενδεχομένως η ΔΕΚ (Διαδικασία Επίλυσης Καθυστερήσεων) από εκεί που είχε σταματήσει. ([άρθρο 4 § 8](#))

4.1.7. Προβλέπεται δυνατότητα υπαγωγής απορριφθέντων οφειλετών του Νόμου Κατσέλη στην διαδικασία του εξωδικαστικού μηχανισμού;

Ο Νόμος 3886/2019 (Ν. Κατσέλη) αναφέρεται σε Φυσικά Πρόσωπα και επαγγελματίες που στερούνται πτωχευτικής Ικανότητας, συγκριτικά με τον Νόμο 4489/2017 (Εξαδικαστικό Μηχανισμός ρύθμισης οφειλών επιχειρήσεων) στον οποίο υπάγονται Φυσικά Πρόσωπα και επιχειρήσεις με Πτωχευτική Ικανότητα.

4.1.8. Δεν είναι ένα σημείο προβληματισμού ότι αν αποτύχει ο εξαδικαστικός μηχανισμός ρύθμισης των οφειλών η επιχείρηση κινδυνεύει με πτώχευση;

Είναι σημείο προβληματισμού για αυτό και είναι ευρύ πεδίο το εφαρμογής του νόμου. Αίτηση υπαγωγής στο νέο εξαδικαστικό μηχανισμό μπορούν να υποβάλλουν όλες οι επιχειρήσεις ανεξαρτήτως μεγέθους, εταιρικού τύπου ή ύψους κύκλου εργασιών, ενώ όλες οι οφειλές που είχαν γεννηθεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2016 μπορούν να ρυθμιστούν μέσω του μηχανισμού. Επιπρόσθετα, βάσει της αρχής της ελευθερίας των συμβάσεων οι λύσεις ρύθμισης που μπορούν να συμφωνηθούν μεταξύ της επιχείρησης και των πιστωτών που εκπροσωπούν την πλειοψηφία επί του συνολικού της χρέους δεν υπόκεινται σε κανέναν περιορισμό, πέραν των ειδικών κανόνων που θεσπίζονται για τις οφειλές προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης.

Επίσης βασικός σκοπός του νέου εξαδικαστικού μηχανισμού είναι η διάσωση των βιώσιμων επιχειρήσεων και η εξέταση των οφειλών της επιχείρησης προς το σύνολο των πιστωτών της (Τράπεζες, Δημόσιο και λοιποί πιστωτές). Ωστόσο, ακόμη και αν συντρέχουν τα κριτήρια επιλεξιμότητας, η βιωσιμότητα της επιχείρησης δεν είναι δεδομένη, και απαιτείται συχνά μία ανάλυση σε βάθος. Όμοια ανάλυση πολλές φορές απαιτείται και για την κατάρτιση μίας πρότασης ρύθμισης, η οποία θα διατηρεί τη βιωσιμότητα της επιχείρησης. Αναδεικνύεται έτσι, πως είναι καθοριστική τόσο για την επιχείρηση όσο και για τους πιστωτές **η διαμόρφωση ενός αποτελεσματικού σχεδίου αναδιάρθρωσης των οφειλών της επιχείρησης.**

(εισαγωγικό σημείωμα αιτιολογικής)

4.1.9. Ποια η διαδικασία καταχώρησης των πληροφοριακών στοιχείων που απαιτούνται για την έναρξη της διαδικασίας του εξαδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών;

Κατά την υποβολή της αίτησης από τον οφειλέτη στην ηλεκτρονική πλατφόρμα της ΕΓΔΙΧ που λειτουργεί από τις 3/8/2017, δηλώνονται:

- 1.τα πλήρη στοιχεία της επιχείρησης
2. ο κατάλογος όλων των πιστωτών της με πλήρη στοιχεία
- 3.η πρότασή της για τον τρόπο ρύθμισης των οφειλών της
4. τα οικονομικά στοιχεία των τριών & πέντε τελευταίων ετών,

5. ο κατάλογος των περιουσιακών στοιχείων
- 6.η πλήρης περιγραφή των βαρών και λοιπών εξασφαλίσεων
- 7.τα πλήρη στοιχεία κάθε συνοφειλέτη
- 8.η δήλωση για κάθε μεταβίβαση
- 9.τα στοιχεία κάθε συνδεδεμένου νομικού προσώπου
- 10.ο κατάλογος των αμειβόμενων προσώπων
- 11.η αξία των ακινήτων
- 12.απαραίτητα πιστοποιητικά

Παρέχεται η άδεια για αυτεπάγγελτη αναζήτησης δεδομένων

Η εφαρμογή του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών σταδιακά θα ανακτά στοιχεία από τη βάση δεδομένων της φορολογικής διοίκησης (ΑΑΔΕ)

Η εφαρμογή του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών σταδιακά θα ανακτά στοιχεία από τη βάση δεδομένων των τραπεζών (ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ)

Η εφαρμογή του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών ανακτά στοιχεία από τη βάση δεδομένων της ασφαλιστικής διοίκησης (ΚΕΑΟ)

Εισαγωγή δεδομένων περιουσιακών στοιχείων, εργαζομένων και συνδεδεμένων προσώπων

Εισαγωγή δεδομένων οφειλών και πρόταση αναδιάρθρωσης

Ο οφειλέτης έχει την υποχρέωση να επιλέξει μέσω του συστήματος την αποστολή μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προς ενημέρωση των συνοφειλετών για τη συνυποβολή αίτησης.

4.1.10. Ποιες είναι οι ασφαλιστικές δικλείδες του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών ώστε να αποτρέπονται οι στρατηγικοί κακοπληρωτές;

Στον εξωδικαστικό μηχανισμό δεν μπορούν να υπαχθούν επιχειρήσεις, των οποίων οι φορείς ή οι διοικούντες έχουν καταδικαστεί αμετάκλητα για φοροδιαφυγή, απάτη κατά του Δημοσίου ή σοβαρά οικονομικά εγκλήματα.

Επίσης η επιχείρηση που υποβάλει αίτηση για ένταξη στον εξωδικαστικό μηχανισμό συναντεί υποχρεωτικά για την άρση του τραπεζικού και του φορολογικού της απορρήτου. Επιπλέον παρέχεται η δυνατότητα σε κάθε πιστωτή να ζητήσει οποιοδήποτε επιπλέον στοιχείο ή έγγραφο κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων.

Ταυτόχρονα η επιχείρηση υποχρεώνεται να συνυποβάλει με την αίτηση τις συγκεντρωτικές καταστάσεις των πελατών και των προμηθευτών των τελευταίων πέντε (5)

φορολογικών ετών. Η συνυποβολή αυτή συμβάλλει στην αποτροπή της «δημιουργικής λογιστικής» επί των οικονομικών καταστάσεων

Έλεγχος προσώπων συνδεδεμένων με τον οφειλέτη, είτε αυτά είναι φυσικά είτε νομικά πρόσωπα.

(άρθρο 2 § 3, άρθρο 5 §§ 6,8^γ, άρθρο 8 § 11)

4.1.11. Ποιος είναι ο σκοπός του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών και μέχρι πότε ισχύει;

Βασικός σκοπός του νέου εξωδικαστικού μηχανισμού είναι η διάσωση των βιώσιμων επιχειρήσεων και η ένταξη σε ρύθμιση όλων των οφειλών της επιχείρησης προς το σύνολο των πιστωτών της, τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημόσιου τομέα. Ωστόσο, ακόμη και αν συντρέχουν τα κριτήρια επιλεξιμότητας, η βιωσιμότητα της επιχείρησης δεν είναι δεδομένη, και απαιτείται συχνά μία ανάλυση σε βάθος. Όμοια ανάλυση πολλές φορές απαιτείται και για την κατάρτιση μίας πρότασης ρύθμισης, η οποία θα διατηρεί τη βιωσιμότητα της επιχείρησης. Αναδεικνύεται έτσι, πως είναι καθοριστική τόσο για την επιχείρηση όσο και για τους πιστωτές **η διαμόρφωση ενός αποτελεσματικού σχεδίου αναδιάρθρωσης των οφειλών της επιχείρησης**. Η ρύθμιση των συνολικών οφειλών της επιχείρησης αποσκοπεί να συνεχίσει η βιώσιμη επιχείρηση να λειτουργεί απρόσκοπτα καθώς η ρύθμιση των οφειλών διενεργείται βάσει των πραγματικών δυνατοτήτων αποπληρωμής της επιχείρησης.

Οι αιτήσεις για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών υποβάλλονται έως την 31η Δεκεμβρίου 2018.

(άρθρο 4 § 1 & εισαγωγικό σημείωμα αιτιολογικής)

4.2. Συνολική Διάρκεια Εξωδικαστικού μικρής και μεγάλης επιχείρησης

4.2.1. Πότε σταματούν οι αιτήσεις για ένταξη στη ρύθμιση του εξωδικαστικού συμβιβασμού;

Ορίζεται ότι αιτήσεις για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών υποβάλλονται έως την 31η Δεκεμβρίου 2018.

4.2.2. Ποια η προβλεπόμενη διάρκεια λειτουργίας της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του εξωδικαστικού μηχανισμού;

Σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στον νόμο προκύπτει ότι η λειτουργία της ηλεκτρονικής πλατφόρμας και της εν γένει δυνατότητας υποβολής αίτησης υπαγωγής στον εξωδικαστικό μηχανισμό ξεκινά στις 03/08/2017 και ολοκληρώνεται στις 31/12/2018.

4.3. Προϋποθέσεις Υπαγωγής – Κριτήρια Επιλεξιμότητας – Κόστη συμμετοχής

4.3.1. Ποιες είναι οι κύριες προϋποθέσεις υπαγωγής στο Νόμο;

Μια επιχείρηση (νομικό ή φυσικό πρόσωπο με πτωχευτική ικανότητα) μπορεί να ενταχθεί στον Εξωδικαστικό Μηχανισμό εφόσον:

1) **αφενός** κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016:

- είχε οφειλή προς χρηματοδοτικό φορέα από δάνειο ή πίστωση σε καθυστέρηση τουλάχιστον 90 ημερών ή οφειλή που ρυθμίστηκε μετά την 1 Ιουλίου 2016
- ή είχε ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τη Φορολογική Διοίκηση ή Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΦΚΑ) ή άλλο ΝΠΔΔ (περιλαμβανομένων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης),
- ή είχε βεβαιωθεί η μη πληρωμή επιταγών εκδόσεώς της λόγω μη επαρκούς υπολοίπου
- ή είχαν εκδοθεί διαταγές πληρωμής ή δικαστικές αποφάσεις λόγω ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων εις βάρος της

(άρθρο 2 § 1^α)

2) **και αφετέρου** οι συνολικές προς ρύθμιση οφειλές της είναι μεγαλύτερες των 20.000 ευρώ (άρθρο 2 § 1^β)

3) **και** η επιχείρηση είχε σε μια τουλάχιστον από τις τελευταίες τρεις χρήσεις πριν την υποβολή της αίτησης:

- Θετικό αποτέλεσμα προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων,
- ή θετική καθαρή θέση μόνο για τις επιχειρήσεις που τηρούν διπλογραφικό λογιστικό σύστημα. (άρθρο 3 §§ 1,2)

4.3.2. Αν μία επιχείρηση στις 31.12.2016 είχε μόνο μία οφειλή η οποία ρυθμίστηκε στις 30.05.2016 μπορεί να ενταχθεί στον εξωδικαστικό;

Βάσει των προϋποθέσεων που κατεγράφησαν στην ερώτηση 4.3.1., η επιχείρηση δεν μπορεί να ενταχθεί στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών των επιχειρήσεων, αφού η οφειλή ρυθμίστηκε πριν την 1^η Ιουλίου 2016.

4.3.3. Στο άρθρο 3 ορίζεται το θετικό αποτέλεσμα ή τα κέρδη μιας επιχείρησης, ως κριτήριο για να μπει στο νόμο;

Στο άρθρο 3 ορίζεται, ως κριτήριο για να μπει μια επιχείρηση στο νόμο, το θετικό καθαρό αποτέλεσμα προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων. (**άρθρο 3 §§ 1,2**)

4.3.4. Μπορεί επιχείρηση σε αδράνεια με χρέη στις τράπεζες, να κάνει αίτηση υπαγωγής στον εξωδικαστικό συμβιβασμό;

Δεν μπορεί να υποβληθεί αίτηση υπαγωγής στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών, αν ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο έχει διακόψει την επιχειρηματική του δραστηριότητα, εκτός εάν υποβληθεί δήλωση έναρξης εργασιών φυσικού προσώπου, πριν από την υποβολή της αίτησης για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών. (**άρθρο 2§3^γ**)

4.3.5. Αν η επιχείρηση έχει ενταχθεί στο άρθρο 99 τι γίνεται; Σε ποιο στάδιο μπορεί να μπει σε εξωδικαστικό συμβιβασμό;

Επιχείρηση που έχει ενταχθεί στο άρθρο 99, μπορεί να μπει σε εξωδικαστικό συμβιβασμό, υπό την προϋπόθεση ότι πριν υποβάλει την αίτηση για τον εξωδικαστικό να έχει εγκαίρως παραιτηθεί από τις προηγούμενες διαδικασίες. (**άρθρο 2 §3α**)

4.3.6. Σε περίπτωση ζημιογόνων χρήσεων με λειτουργική κερδοφορία σε ένα από τα τρία τελευταία έτη, μπορεί η επιχείρηση να ενταχθεί στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης;

Ναι. Μπορεί να ενταχθεί .

Αν η επιχείρηση τηρεί απλογραφικό λογιστικό σύστημα αρκεί να έχει θετικό καθαρό αποτέλεσμα προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων σε μία τουλάχιστον από τις τελευταίες τρεις χρήσεις(2014,2015,2016) πριν από την υποβολή της αίτησης

Αν η επιχείρηση τηρεί διπλογραφικό λογιστικό σύστημα αρκεί σε μία τουλάχιστον από τις τελευταίες τρεις χρήσεις(2014,2015,2016) πριν από την υποβολή της αίτησης

- α) να έχει θετικά αποτελέσματα προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων ή
- β) να έχει θετική καθαρή θέση (equity).

(**άρθρο 3 § 1,3**)

4.3.7. Μπορεί μια επιχείρηση που έχει οφειλές μόνο προς ιδιώτες πιστωτές πλην χρηματοδοτικών φορέων, δηλαδή προμηθευτές κλπ., να ενταχθεί στον εξωδικαστικό συμβιβασμό;

Σύμφωνα με το **άρθρο 2 § 1**, οι προϋποθέσεις για την ένταξη στον εξωδικαστικό μηχανισμό είναι οι στο άρθρο αυτό εξαντλητικώς αναφερόμενες. Μια από αυτές είναι η βεβαίωση της μη πληρωμής επιταγής εκδόσεως του οφειλέτη λόγω μη επαρκούς υπολοίπου ή έκδοση διαταγών πληρωμής/δικαστικών αποφάσεων λόγω ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων (εννοείται ένταντι ιδιωτών πιστωτών πλην χρηματοδοτικών φορέων, δηλαδή προμηθευτών κλπ.). Εάν υφίσταται κάποια από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο αυτό, ο οφειλέτης μπορεί να ενταχθεί στον εξωδικαστικό μηχανισμό και να ρυθμίσει όλες τις οφειλές του προς το σύνολο των πιστωτών του (δηλ. ακόμα και τις οφειλές οι οποίες υφίστανται από συναλλαγματικές που έχουν παρακρατηθεί από τους πιστωτές αλλά δεν έχουν ακόμα διαμαρτυρηθεί). Ωστόσο, εάν υφίσταται μόνον τέτοια οφειλή και όχι κάποια άλλη από αυτές που έχουν τεθεί στο νόμο ως προϋποθέσεις ένταξης στο νόμο του εξωδικαστικού, τότε δεν δύναται να ενταχθεί καθότι οι προϋποθέσεις για την ένταξη είναι οι εξαντλητικώς αναφερόμενες στο ν.4469/2017.

4.3.8. Υπάγονται οι δικηγορικές εταιρίες στον εξωδικαστικό συμβιβασμό; Θεωρούνται συνοφειλέτες οι εταίροι της δικηγορικής εταιρίας;

Ειδικότερα, στο **άρθρο 2 § 1 του Ν. 4469/2017** ορίζεται ότι μπορεί να υποβάλει αίτηση για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης «κάθε φυσικό πρόσωπο με πτωχευτική ικανότητα και κάθε νομικό πρόσωπο το οποίο αποκτά εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα σύμφωνα με τα άρθρα 21 και 47 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος». Σύμφωνα με το άρθρο 47 παρ. 2 του τελευταίου, ως κέρδος από επιχειρηματική δραστηριότητα θεωρούνται «Όλα τα έσοδα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες που αναφέρονται στις περιπτώσεις του άρθρου 45». Στο δε άρθρο 45, μεταξύ των περιπτώσεων αναφέρονται και «οι κοινωνίες αστικού δικαίου, αστικές κερδοσκοπικές ή μη κερδοσκοπικές εταιρείες, συμμετοχικές ή αφανείς εφόσον ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα».

Με βάση το ΠΔ 81/2005 που διέπει τις δικηγορικές εταιρίες, και ιδίως το άρθρο 1 αυτού, η δικηγορική εταιρία συνιστά «αστική επαγγελματική εταιρία» η οποία, δυνάμει του άρθρου 7 αποκτά νομική προσωπικότητα με την εγγραφή της στο βιβλίο εταιριών του δικηγορικού συλλόγου.

Από το πλέγμα των ανωτέρω διατάξεων προκύπτει ότι δεν μπορούν να εξαιρεθούν από το μηχανισμό εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών οι δικηγορικές εταιρίες.

Αναφορικά δε με το ερώτημα εάν θεωρείται συνοφειλέτης ο κάθε εταίρος της δικηγορικής εταιρίας ισχύουν τα εξής:

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.10 του άρθρου 4 του ν.1882/1990 ορίζεται ότι "για τις κοινοπραξίες, τις κοινωνίες και τις αστικές εταιρείες, που ασκούν επιχείρηση, οι οφειλές κύριες και πρόσθετες, από φόρους, τέλη, εισφορές και από πρόστιμα για φορολογικές παραβάσεις γενικά που αφορούν αυτές βεβαιώνονται στο όνομά τους, η ευθύνη όμως για την καταβολή αυτών βαρύνει αλληλεγγύως και σε ολόκληρο καθένα από τα μέλη τους". Επιπλέον, με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παρ.1 του άρθρου 50 του ν.4174/2013 ορίζεται ότι τα πρόσωπα που είναι διευθυντές, πρόεδροι, διαχειριστές, διευθύνοντες σύμβουλοι, εντεταλμένοι στη διοίκηση και εκκαθαριστές των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων κατά το χρόνο της διάλυσης ή συγχώνευσης τους, ευθύνονται προσωπικά και αλληλέγγυα για την πληρωμή του φόρου τόκων και προστίμων που οφείλονται από αυτά τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες καθώς και του φόρου που παρακρατείται, ανεξάρτητα από το χρόνο βεβαιώσης. (Έγγραφο ΑΑΔΕ: ΔΕΑΦ Β 1107928 ΕΗ 2017/12.07.2017)

Έτσι, και δεδομένου ότι οι δικηγορικές εταιρείες, ως αστικές εταιρείες, αποτελούν νομικές οντότητες οι οποίες ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα δια της παροχής δικηγορικών υπηρεσιών, τα κέρδη των οποίων υπόκεινται σε φορολογία σύμφωνα με τις προαναφερθείσες διατάξεις, συνάγεται ότι μετά την έναρξη ισχύος του ν.4174/2013 (ΚΦΔ), εφαρμόζονται επί αυτών μόνο οι διατάξεις του άρθρου 50 του ν.4174/2013 για την αλληλέγγυα ευθύνη». Δεδομένου λοιπόν ότι, όπως γίνεται δεκτό, οι εταίροι της δικηγορικής εταιρίας υπέχουν προσωπική και αλληλέγγυα ευθύνη, θα πρέπει να θεωρηθούν συνοφειλέτες και επομένως να προβούν σε συνυποβολή της αίτησης.

4.4 Αίτησης

4.4.1. Η διαδικασία είναι γρήγορη; Ποια η διάρκειά της;

Η διαδικασία της διαπραγμάτευσης και της συμφωνίας είναι για όλους βραχύχρονη (στην ευνοϊκή της εκδοχή 88 ημέρες). Για τις μεγάλες επιχειρήσεις η διάρκεια επιμηκύνεται κατά 45 περίπου ημέρες προκειμένου να δεχτούν ή να απορρίψουν την πρόταση τα εμπλεκόμενα μέρη.

4.4.2. Ο εξωδικαστικός μηχανισμός ρύθμισης οφειλών είναι πιο γρήγορη διαδικασία σε σύγκριση με τον ΚΔΤ;

Η διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών είναι πιο γρήγορη διαδικασία, καθώς είναι διαρθρωμένη σε ευδιάκριτα στάδια με οριοθετημένες προθεσμίες που πρέπει να τηρούνται από την επιχείρηση, τους πιστωτές και τον ίδιο το συντονιστή και θα διεξάγεται αποκλειστικά με ηλεκτρονικά μέσα. (Αιτιολογική Έκθεση ν. 4469/2017 - Προοίμιο)

4.4.3. Ενώ για την διαπίστωση «θετικού καθαρού αποτελέσματος» ως κριτήριο υπαγωγής στην διαδικασία αναφέρονται οι τρεις τελευταίες χρήσεις γιατί απαιτείται προσκόμιση της κατάστασης των οικονομικών στοιχείων της επιχείρησης (έντυπο Ε3) των τελευταίων πέντε (5) οικονομικών ετών;

Βασικός σκοπός του νέου εξωδικαστικού μηχανισμού είναι η διάσωση των βιώσιμων επιχειρήσεων. Η διαπίστωση θετικού καθαρού αποτελέσματος προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων σε μία (1) τουλάχιστον από τις τελευταίες τρεις (3) χρήσεις πριν από την υποβολή της αίτησης αποτελεί μία πρώτη ένδειξη της λειτουργικής βιωσιμότητας της επιχείρησης (**άρθρο 3 § 1**). Ουτόσο, ακόμα και αν συντρέχουν τα εν λόγω κριτήρια, υπάρχουν περιπτώσεις που χρήζουν εκτενέστερης ανάλυσης.

4.4.4. Ποια είναι τα πιστοποιητικά που απαιτούνται για την αίτηση του οφειλέτη, πλην των φορολογικών και ασφαλιστικών, και από πού παρέχονται;

Τα συνοδευτικά πιστοποιητικά που απαιτούνται για την αίτηση στην πλατφόρμα και δεν είναι φορολογικά ή ασφαλιστικά, όπως αναφέρονται στο ν.4469/3.5.2017 άρθρο 5 παράγραφος 8, είναι τα ακόλουθα:

- i. αντίγραφο ποινικού μητρώου γενικής χρήσης το οποίο παρέχεται από τα ΚΕΠ και το ηλεκτρονικό σύστημα EPMH
- ii. πιστοποιητικό περί μη πτώχευσης από το αρμόδιο Πρωτοδικείο το οποίο παρέχεται από τα ΚΕΠ
- iii. πιστοποιητικό περί μη κατάθεσης αίτησης πτώχευσης από το αρμόδιο Πρωτοδικείο το οποίο παρέχεται από τα ΚΕΠ
- iv. πιστοποιητικό περί μη λύσης της εταιρείας από το Γ.Ε.ΜΗ. το οποίο παρέχεται από το ΓΕΜΗ
- v. πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης το οποίο παρέχεται από τα ΚΕΠ και το ηλεκτρονικό σύστημα EPMH

4.4.5. Στο άρθρο 5 § 3 γίνεται αναφορά για συναλλαγή εκτός των τρεχουσών της εταιρίας. Μπορείτε να το διευκρινίσετε;

Σύμφωνα με το **άρθρο 5 § 3**:

Με την αίτηση συνυποβάλλονται υποχρεωτικά και τα εξής:

α) δήλωση για κάθε μεταβίβαση ή επιβάρυνση περιουσιακού στοιχείου του οφειλέτη που έγινε εντός των τελευταίων πέντε (5) ετών πριν από την υποβολή της αίτησης και για κάθε καταβολή μερίσματος από τον οφειλέτη προς τους μετόχους ή εταίρους ή άλλη συναλλαγή, εκτός των τρεχουσών συναλλαγών της επιχείρησης, που έγινε εντός των τελευταίων 24 μηνών πριν από την υποβολή της αίτησης.

Από την παραπάνω διάταξη συνάγεται η υποχρέωση του οφειλέτη να αναφέρει τις συναλλαγές που πραγματοποίησε εντός των τελευταίων 24 μηνών πριν από την υποβολή

της αίτησης και αφορούν κάθε καταβολή μερίσματος από τον οφειλέτη προς τους μετόχους ή εταίρους ή άλλη συναλλαγή, εκτός των τρεχουσών συναλλαγών της επιχείρησης.

Για να θεωρηθεί μια συναλλαγή ως τρέχουσα θα πρέπει να εμπίπτει στη συνήθη δραστηριότητα της εταιρίας. Οι καθημερινές συναλλαγές της εταιρίας αποτελούν την δραστηριότητα της εταιρίας, η οποία κατατείνει στην επίτευξη του οικονομικού σκοπού της επιχείρησης. Άρα, τρέχουσα μπορεί να θεωρηθεί μια συναλλαγή μόνο εφόσον εμπίπτει στον κύκλο δράσης (κύριας ή δευτερεύουσας) της εταιρίας και φυσικά κινείται μέσα στα πλαίσια επιδίωξης του εταιρικού σκοπού.

Σε κάθε περίπτωση, δεν μπορούν να θεωρηθούν ως περιεχόμενο τρέχουσας συναλλαγής, οι ασυνήθιστοι όροι που προβλέπουν ευμενή μεταχείριση των διοικούντων την εταιρία σε βάρος της επιχείρησης. Το μέτρο της τρέχουσας συναλλαγής προσδιορίζεται από την δραστηριότητα της εταιρίας, την οικονομική ευρωστία της, το περιεχόμενο της σύμβασης και τις συνθήκες των συναλλαγών.

4.4.6. Αν ο οφειλέτης δεν δηλώσει ακίνητα ζητάμε να προσκομίσει Ε9, το οποίο θα είναι μηδενικό;

Ναι, προσκομίζει μηδενικό Ε9 και μηδενικό ΕΝΦΙΑ τα οποία αντλεί από το *taxisnet*.

4.4.7. Τί πρέπει κατ' ελάχιστο να περιλαμβάνει η πρόταση του οφειλέτη η οποία είναι αναπόσπαστο στοιχείο της αίτησής του για ένταξη στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών;

Η πρόταση του οφειλέτη για τον τρόπο ρύθμισης των οφειλών του πρέπει κατ' ελάχιστο:

- 1) να βασίζεται στα εκτιμώμενα έσοδα και έξοδα του οφειλέτη κατά τις επόμενες τρεις (3) τουλάχιστον χρήσεις,
- 2) να είναι σύμφωνη με τις διατάξεις των «υποχρεωτικών κανόνων της σύμβασης αναδιάρθρωσης» όπως ορίζονται στο άρθρο 9 και των «κανόνων συμμετοχής του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης» όπως ορίζονται στο άρθρο 15 του ν.4469/2017, και
- 3) να περιέχει:
  - i. βασικά συμπεράσματα σχετικά με τη βιωσιμότητα της επιχείρησης του οφειλέτη,
  - ii. την «αξία ρευστοποίησης» των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη και των συνοφειλετών που έχουν υποβάλει την αίτηση από κοινού με τον οφειλέτη,
  - iii. την «ικανότητα αποπληρωμής», δηλαδή το ποσό που προτείνεται να καταβάλουν σε μηνιαία ή ετήσια βάση ο οφειλέτης και οι τυχόν συνοφειλέτες που έχουν συνυποβάλει αίτηση για την αποπληρωμή των οφειλών για τις οποίες ευθύνονται, και

iv. το συνολικό ποσό που πρέπει να πληρωθεί σε κάθε πιστωτή με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών, κατ' εφαρμογή των υποχρεωτικών κανόνων του άρθρου 9 και του άρθρου 15 του ν.4469/2017, βάσει συνημμένου πίνακα κατάταξης.

(άρθρο 5 § 1^γ, άρθρο 8 § 5)

4.5. Διαπραγμάτευσης

4.5.1. Είναι υποχρεωτική η δικαστική επικύρωση του αποτελέσματος της διαπραγμάτευσης, όταν έχει επέλθει συμφωνία μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών;

Η δικαστική επικύρωση της σύμβασης αναδιάρθρωσης είναι προαιρετική. Ο οφειλέτης ή ο συμμετέχων πιστωτής μπορεί να υποβάλει στο Πολυμελές Πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου έχει έδρα ο οφειλέτης, αίτηση για την επικύρωση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών. (άρθρο 12)

4.5.2. Που λαμβάνουν χώρα οι διαπραγματεύσεις; Στον ίδιο νομό;

Ορίζεται ότι η έδρα του συντονιστή πρέπει να βρίσκεται εντός της Περιφερειακής Ενότητας στην οποία έχει την έδρα του ο οφειλέτης, ή, σε περίπτωση που δεν υπάρχει συντονιστής με έδρα εντός αυτής της Περιφερειακής Ενότητας, εντός της διοικητικής περιφέρειας της έδρας του οφειλέτη.

Κατανέμεται ο συνολικός αριθμός των τριακοσίων είκοσι (320) Συντονιστών που θα εγγραφούν κατά προτεραιότητα στο μητρώο συντονιστών σε διοικητικές περιφέρειες, καθώς το ενδεχόμενο φυσικών συναντήσεων μεταξύ του οφειλέτη και των πιστωτών του επιβάλλει αυτή τη γεωγραφική κατανομή, που γίνεται με βάση πληθυσμιακά κριτήρια. (άρθρο 6)

4.5.3. Πώς ανακτώνται και πως επαληθεύονται οι οφειλές προς τους χρηματοδοτικούς φορείς;

Για την ένταξη στο μηχανισμό του εξωδικαστικού συμβιβασμού, ανακτώνται στοιχεία από τη βάση δεδομένων της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε., μεταξύ των οποίων είναι:

- i. Η ύπαρξη οφειλής προς χρηματοδοτικό φορέα από δάνειο σε καθυστέρηση τουλάχιστον 90 ημερών κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016 ή οφειλής που ρυθμίστηκε μετά την 1η Ιουλίου 2016.
- ii. Η ύπαρξη επιταγών εκδόσεως του οφειλέτη που δεν πληρώθηκαν, λόγω μη επαρκούς υπολοίπου (άρθρο 40 ν. 5960/33).
- iii. Η ύπαρξη διαταγών πληρωμής ή δικαστικών αποφάσεων που έχουν στη διάθεσή τους οι χρηματοδοτικοί φορείς.

Όσα από τα στοιχεία του παρόντος βήματος δεν είναι εφικτό να αντληθούν αυτόματα από τη βάση δεδομένων της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ (είτε εξαιτίας έλλειψης διεπαφής είτε εξαιτίας μη καταχώρησης των στοιχείων στη βάση δεδομένων) θα δηλώνονται από το χρήστη και θα επαληθεύονται από τους πιστωτές – χρηματοδοτικούς φορείς.

4.5.4. Τι προβλέπεται στην περίπτωση ταυτόχρονης ύπαρξης εξυπηρετούμενων και μη εξυπηρετούμενων οφειλών προς τον ίδιο πιστωτή;

Μέσω της διαδικασίας του εξωδικαστικού μηχανισμού μπορούν να ρυθμίζονται συνολικά εξυπηρετούμενες και μη οφειλές, προϋποθέτοντας ότι πληρούνται τα καθοριζόμενα από τον νόμο κριτήρια υπαγωγής στον μηχανισμό (Υπαρξη βεβαιωμένης οφειλής πριν την 31/12/2016 κτλ.) (**άρθρο 2§1^a**)

4.6. Σύμβασης Αναδιάρθρωσης

4.6.1. Τι ποσοστό απαιτείται για την έγκριση αναδιάρθρωσης;

Για την έγκριση πρότασης αναδιάρθρωσης οφειλών απαιτείται συμφωνία του οφειλέτη και πλειοψηφία των 3/5 των συμμετεχόντων πιστωτών (60%), στους οποίους συμπεριλαμβάνονται τα 2/5 των συμμετεχόντων πιστωτών (40%) με ειδικό προνόμιο, ήτοι υποθήκη, προσημείωση, ενέχυρο ή άλλο προνόμιο.

Εφόσον εγκριθεί η πρόταση αναδιάρθρωσης υπογράφεται η σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών από τον οφειλέτη και τους συναντούντες πιστωτές, διαφορετικά η διαδικασία θεωρείται περαιωθείσα ως άκαρπη. (**άρθρο 8§8**)

4.6.2. Με ποιους τρόπους μπορεί να γίνει η ρύθμιση των οφειλών μέσω της συμφωνίας αναδιάρθρωσης στα πλαίσια του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών;

Μέσω της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών μπορεί να επιτευχθεί ρύθμιση των οφειλών με διάφορους τρόπους αρκεί να μην παραβιάζονται οι υποχρεωτικοί κανόνες που έχουν οριστεί. Ενδεικτικά τέτοιοι τρόποι είναι:

- i. η επιμήκυνση της περιόδου αποπληρωμής των δανείων,
- ii. η εξόφληση σε περισσότερες δόσεις,
- iii. η μείωση επιτοκίου,
- iv. η εξάρτηση καταβολής τόκων από το ύψος των κερδών της επιχείρησης,
- v. η διαγραφή μέρους των απαιτήσεων,
- vi. η κεφαλαιοποίηση απαιτήσεων με έκδοση μετοχών ή εταιρικών μεριδών,
- vii. η απονομή περιόδου χάριτος στον οφειλέτη,

viii. η εκποίηση επί μέρους περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη σε πιστωτή ή τρίτο πρόσωπο.

(αιτιολογική έκθεση: **άρθρο 9§1**)

Επίσης, με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης μπορεί να ρυθμίζεται το δικαίωμα πιστωτή να εγγράψει υποθήκη, προσημείωση υποθήκης ή ειδικό προνόμιο σε περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη και των συνοφειλετών του. Με την επιφύλαξη αυτή, μετά τη σύναψη αναδιάρθρωσης οφειλών και εφόσον αυτή εξυπηρετείται, απαγορεύεται η εγγραφή νέου βάρους σε περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη ή των συνοφειλετών για εξασφάλιση των ρυθμισμένων με τη σύμβαση απαιτήσεων. (**άρθρο 9 § 4**)

4.6.3. Τι συμβαίνει όταν ήδη έχει ξεκινήσει διαδικασία ρύθμισης στο πλαίσιο του Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών;

Η διαδικασία αναστέλλεται από τη στιγμή που υποβάλλεται η αίτηση υπαγωγής στον εξωδικαστικό. Εάν δεν επέλθει συμφωνία, η διαδικασία συνεχίζεται από το σημείο που είχε σταματήσει. (**άρθρο 4 § 8**)

4.6.4. Ποιες είναι οι υποχρεώσεις του οφειλέτη μετά την υπογραφή της σύμβασης αναδιάρθρωσης;

Κατ' αρχάς ξεκινά η καταβολή των δόσεων που έχουν συμφωνηθεί, ακόμη και αν η συμφωνία κατατεθεί στο δικαστήριο προς επικύρωση. Προς το Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία απαγορεύεται η αποπληρωμή των οφειλών να γίνει σε περισσότερες από 120 δόσεις, η μηνιαία δόση να είναι μικρότερη από 50 ευρώ, να παρασχεθεί περίοδος χάριτος και να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις με άλλα ανταλλάγματα αντί χρηματικού ποσού (**άρθρο 9 § 6**)

4.6.5. Τι θα συμβεί εάν ο οφειλέτης δεν τηρήσει τη συμφωνία αναδιάρθρωσης;

Εάν ο οφειλέτης καθυστερήσει την καταβολή δόσης προς οποιονδήποτε από τους πιστωτές του για πάνω από 90 ημέρες, ο πιστωτής δικαιούται να ζητήσει ακύρωση της σύμβασης αναδιάρθρωσης, έστω και αν υπάρχει μερική εμπρόθεσμη καταβολή. Η ακύρωση γίνεται μόνο μέσω της δικαστικής οδού, ανεξαρτήτως του εάν η συμφωνία είχε επικυρωθεί από το δικαστήριο ή όχι. (**άρθρο 14 § 1**)

4.6.6. Πότε ακυρώνεται αυτοδίκαια η σύμβαση;

Στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) μη καταβολή δόσεων προς εφορία και ασφαλιστικά ταμεία ποσού που αντιστοιχεί σε τρεις δόσεις, β) παράλειψη του οφειλέτη να υποβάλει τις προβλεπόμενες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος, ΦΠΑ και ΑΠΔ εντός τριών μηνών από την παρέλευση της προθεσμίας υποβολής τους, γ) παράλειψη του οφειλέτη να εξοφλήσει ή να ρυθμίσει νόμιμα οφειλές προς Δημόσιο και ασφαλιστικά ταμεία που βεβαιώθηκαν μετά την 31η Δεκεμβρίου 2016 (δεν υπάγονται δηλαδή στον εξωδικαστικό) εντός 90 ημερών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της σύμβασης ή εντός 60 ημερών από τη λήξη της νόμιμης προθεσμίας καταβολής τους για οφειλές που κατέστησαν ληξιπρόθεσμες μετά την έναρξη ισχύος της σύμβασης. Το Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία υποχρεούνται να γνωστοποιήσουν την επέλευση της αυτοδίκαιης ανατροπής της σύμβασης σε όλους τους πιστωτές και εντός 30 ημερών μπορεί οποιοσδήποτε πιστωτής να ζητήσει την ακύρωση της συμφωνίας προς όλους τους πιστωτές. (**άρθρο 14 παρ. 1**)

4.6.7. Τι προβλέπεται για μια συνταχθείσα σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών :

i)αν μειωθούν οι πωλήσεις της επιχείρησης μετά από ένα χρόνο;

ii) αν αυξηθούν οι πωλήσεις της επιχείρησης μετά από ένα χρόνο;

Η σύμβαση αναδιάρθρωσης είναι άμεσα δεσμευτική για οφειλέτη και συμβαλλόμενους και μετά την δικαστική επικύρωση για όλους τους πιστωτές. Επομένως για διακυμάνσεις στα οικονομικά μεγέθη της εταιρίας μόνο εφόσον προβλέπονται στους όρους της σύμβασης αναδιάρθρωσης μπορεί να υπάρχουν αλλαγές στα καταβαλλόμενα ποσά στους ιδιώτες πιστωτές και όχι για το δημόσιο.

4.7. Διαδικασίας Ενστάσεων

4.7.1. Από ποιο δικαστήριο εξετάζονται οι ενστάσεις που προβλήθηκαν; Ποια ένδικα μέσα μπορούν να ασκηθούν κατά της απόφασης που απορρίπτει την αίτηση επικύρωσης; Μπορούν να ασκηθούν ένδικα μέσα κατά της απόφασης που επικυρώνει τη συμφωνία;

Το Πολυμελές Πρωτοδικείο στην περιφέρεια του οποίου έχει έδρα ο οφειλέτης κατά την διαδικασία επικύρωσης της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών εξετάζει όλες τις ενστάσεις που υποβλήθηκαν εγγράφως κατά της διαδικασίας διαπραγμάτευσης, καθώς και κάθε άλλη ένσταση που προβάλλεται ενώπιον του, και κατόπιν εκδίδει την απόφασή του. (**άρθρο 12 παρ.6**)

Επίσης, κατά της απόφασης του δικαστηρίου που επικυρώνει τη σύμβαση δεν επιτρέπεται άσκηση οποιουδήποτε ένδικου μέσου ή τριτανακοπής. Κατά της απόφασης που απορρίπτει την αίτηση για την επικύρωση επιτρέπεται η άσκηση έφεσης. (**άρθρο 12 § 7**)

4.8. Δικαστικής Επικύρωσης

4.8.1. Είναι προαιρετική η δικαστική επικύρωση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών;

Η δικαστική επικύρωση της συμφωνίας **είναι προαιρετική** (**άρθρο 12 § 1**). Παρόλα αυτά **είναι απαραίτητη** για να επέλθει η νομική δέσμευση των μη συμβαλλόμενων πιστωτών (**αιτιολογική έκθεση: άρθρο 12**)

4.8.2. Πως αναμένεται να αντιμετωπιστεί η γενικευμένη καθυστέρηση εκδικάσεων σε περίπτωση προσφυγής των επιχειρήσεων για δικαστική επικύρωση της σύμβασης;

Στον νόμο γίνεται ρητή αναφορά πως η συζήτηση της αίτησης προσδιορίζεται εντός δύο (2) μηνών από την κατάθεση και η απόφαση του δικαστηρίου δημοσιεύεται εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία της συζήτησης. (**άρθρο 12 § 4**)

4.9. Ανατροπής ή ακύρωσης της Σύμβασης Αναδιάρθρωσης

4.9.1. Σε περίπτωση που μετά τη ρύθμιση των οφειλών μου αδυνατώ να πληρώσω κάποιες δόσεις, η συμφωνία παραμένει σε ισχύ;

Εάν ο οφειλέτης καθυστερήσει την καταβολή δόσης προς οποιονδήποτε από τους πιστωτές του για πάνω από 90 ημέρες, ο πιστωτής δικαιούται να ζητήσει ακύρωση της σύμβασης αναδιάρθρωσης, έστω και αν υπάρχει μερική εμπρόθεσμη καταβολή. Η ακύρωση γίνεται μόνο μέσω της δικαστικής οδού, ανεξαρτήτως του εάν η συμφωνία είχε επικυρωθεί από το δικαστήριο ή όχι. (**άρθρο 14 § 1**)

Επέρχεται αυτοδικαίως ανατροπή της σύμβασης αναδιάρθρωσης έναντι του Δημοσίου ή των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης και αναβίωση των απαιτήσεών τους, με συνέπεια να καθίσταται αμέσως ληξιπρόθεσμο και απαιτητό το σύνολο του υπολοίπου της οφειλής που παραμένει ανεξόφλητο, σύμφωνα με τα στοιχεία της αρχικής βεβαίωσης, μαζί με τους αναλογούντες τόκους και προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής, στις εξής περιπτώσεις:

α) μη καταβολή δόσεων ή μερική καταβολή δόσεων από τον οφειλέτη προς τη Φορολογική Διοίκηση ή τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, όπως αυτές προσδιορίζονται στη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών, έως τη συμπλήρωση του ποσού που αντιστοιχεί σε τρεις (3) δόσεις,

β) παράλειψη του οφειλέτη να υποβάλει τις προβλεπόμενες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και φόρου προστιθέμενης αξίας, καθώς και την προβλεπόμενη Αναλυτική Περιοδική Δήλωση (Α.Π.Δ.), εντός τριών (3) μηνών από την παρέλευση της προθεσμίας υποβολής τους, και

γ) παράλειψη του οφειλέτη να εξοφλήσει ή να τακτοποιήσει με νόμιμο τρόπο, με αναστολή είσπραξης ή ρύθμιση τμηματικής καταβολής, τις οφειλές του είτε προς το Δημόσιο ή υπέρ τρίτων που εισπράττονται από τη Φορολογική Διοίκηση είτε προς τους Φορείς Κοινωνικής

Ασφάλισης, οι οποίες βεβαιώθηκαν μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2016, εντός ενενήντα (90) ημερών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος ή, σε περίπτωση δικαστικής επικύρωσης, από την ημερομηνία επικύρωσης της σύμβασης αναδιάρθρωσης, ή, προκειμένου για οφειλές που κατέστησαν ληξιπρόθεσμες μετά την έναρξη ισχύος ή την επικύρωση της σύμβασης, εντός εξήντα (60) ημερών από τη λήξη της νόμιμης προθεσμίας καταβολής τους.

Το Δημόσιο και οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης υποχρεούνται να γνωστοποιήσουν αμελλητί (χωρίς χρονοτριβή) την επέλευση της αυτοδίκαιης ανατροπής της σύμβασης σε όλους τους πιστωτές. Εντός τριάντα (30) ημερών από τη γνωστοποίηση αυτή οποιοσδήποτε πιστωτής μπορεί να ζητήσει την ακύρωση της συμφωνίας ως προς όλους τους πιστωτές. (άρθρο 14 § 6)

4.10. Ακαταδίωκτο / Απιστία στελεχών Δημοσίου – Τραπεζών

4.10.1. Ποιά είναι η ευθύνη των Δημοσίων υπαλλήλων και των στελεχών των τραπεζών για τις ρυθμίσεις που υπογράφουν;

Όσοι από το νόμο ή από δικαιοπραξία έχουν την επιμέλεια ή διαχείριση περιουσίας πιστωτικού ιδρύματος **δεν υπέχουν ποινική και αστική ευθύνη για πράξεις ή παραλείψεις** τις οποίες τελούν για την εξυπηρέτηση της αναδιάρθρωσης ή διαγραφής δανείων, οφειλών ή χρεών, εφόσον αυτές είναι σύμφωνες με τους εσωτερικούς κανονισμούς και τα καταστατικά των νομικών προσώπων που εκπροσωπούν (νόμος 4472/17, άρθρ. 65). Για πράξεις ή παραλείψεις των υπαλλήλων του Δημοσίου ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από αίτηση του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης (νόμος 4472/17, άρθρο 65 παρ. 2). Για πράξεις ή παραλείψεις των στελεχών των τραπεζών ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από αίτηση τριμελούς Επιτροπής από δικαστές, οι οποίοι ορίζονται από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο. Εκπρόσωπος της Τράπεζας της Ελλάδος συντάσσει ειδική και εμπεριστατωμένη γνώμη σχετικά με την παράβαση των στελεχών των τραπεζών. (Ν. 4472/17, άρθρο 65 § 4)

4.11. Αρχή μη χειροτέρευσης Πιστωτών (no worse – off)

4.11.1. Προβλέπονται τυποποιημένες λύσεις ως προς τον τρόπο και τον χρόνο αποπληρωμής των οφειλών στο πλαίσιο του μηχανισμού;

Τυποποιημένες ρυθμίσεις αποπληρωμής προβλέπονται προς το παρόν για τις οφειλές έως 20.000 ευρώ προς το Δημόσιο το οποίο στην περίπτωση αυτή συμμετέχει υποχρεωτικά στην διαδικασία. Συγκεκριμένα, προβλέπεται:

- αποπληρωμή σε (36) μηνιαίες δόσεις κατ' ανώτατο όριο με ελάχιστη δόση 50 € χωρίς δυνατότητα διαγραφής κανενός ποσού για βασικές οφειλές έως 3.000 € ενώ,

- για βασικές οφειλές άνω των 3.000 € αποπληρωμή σε (120) μηνιαίες δόσεις κατ' ανώτατο όριο με ελάχιστη δόση 50 € χωρίς δυνατότητα διαγραφής βασικής οφειλής. (**άρθρο 15 § 6**)

Με έκδοση σχετικής Υπουργικής Απόφασης μπορεί να προβλεφθούν αντίστοιχες ρυθμίσεις και για οφειλές 20.000 έως 50.000 ευρώ. (**άρθρο 16 § 3**)

4.11.2. Σύμφωνα με τα άρθρο 9 §§ 1,2^{α,β} το περιεχόμενο της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών μπορεί να διαμορφωθεί ελεύθερα αρκεί οι πιστωτές να μην έρχονται σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρισκόταν σε περίπτωση ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη.

- α) Πώς κρίνεται ότι ο πιστωτής δεν έρχεται σε χειρότερη οικονομική θέση με την σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών;
- β) Αν τελικά ο πιστωτής συμφωνήσει στην σύμβαση αναδιάρθρωσης ακόμη και στη περίπτωση που έρχεται σε χειρότερη οικονομική θέση, είναι έγκυρη η συμφωνία αναδιάρθρωσης;

α) Μία από τις εξαιρέσεις στις οποίες υπόκειται κατ' **άρθρο 9 § 2^{α,β}** η ελεύθερη διαμόρφωση του περιεχομένου της σύμβασης, είναι ότι οι ρυθμίσεις της σύμβασης δεν επιτρέπεται να φέρουν οποιονδήποτε πιστωτή σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρισκόταν σε περίπτωση ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, στο πλαίσιο διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης.

Για να κριθεί εάν ο πιστωτής έρχεται ή όχι σε χειρότερη οικονομική θέση με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών υπολογίζεται το ελάχιστο ποσό που αναλογεί στον συγκεκριμένο πιστωτή ακολουθώντας τα ακόλουθα στάδια:

- 1) Υπολογίζεται η αξία ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης - οφειλέτη. Για να υπολογιστεί η ανωτέρω αξία ρευστοποίησης για κάθε ένα περιουσιακό στοιχείο της επιχείρησης - οφειλέτη πρέπει αρχικά να εκτιμηθεί η εμπορική του αξία, που σε μία υποθετική διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης θα λαμβανόταν ως βάση για την τιμή πρώτης προσφοράς σε πλειστηριασμό, και από αυτήν να αφαιρεθούν τα έξοδα που θα συνεπαγόταν η αναγκαστική εκποίησή τους.
- 2) Αντίστοιχα, υπολογίζεται η αξία ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων των συνοφειλετών που ευθύνονται απέναντι των πιστωτών καθώς και τρίτων προσώπων, σε περιουσιακά στοιχεία των οποίων έχει εγγραφεί εξασφάλιση υπέρ πιστωτή. Με τον τρόπο αυτό, εάν έναντι ενός συγκεκριμένου πιστωτή ευθύνεται εκτός από την ίδια την επιχείρηση και ορισμένος συνοφειλέτης (π.χ. ο εγγυητής δανειακής σύμβασης, ή ο διαχειριστής μίας εταιρείας περιορισμένης ευθύνης για τις ασφαλιστικές εισφορές των εργαζομένων που οφείλει μία επιχείρηση) ή τρίτο πρόσωπο με συγκεκριμένο περιουσιακό του στοιχείο κατά τα παραπάνω (π.χ. τρίτο πρόσωπο που χωρίς να έχει εγγυηθεί την οφειλή της επιχείρησης, έχει συναινέσει στην εγγραφή προσημείωσης υποθήκης σε ακίνητο ιδιοκτησίας του για την εξασφάλιση της απαίτησης του πιστωτή) για την εφαρμογή της αρχής της μη

χειροτέρευσης και κατά τον υπολογισμό του ποσού που θα λάμβανε ο συγκεκριμένος πιστωτής σε περίπτωση διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης, θα συνυπολογιστεί και η αξία ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του συνοφειλέτη ή του συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου του τρίτου προσώπου. Για παράδειγμα, εάν μία επιχείρηση είναι νομικό πρόσωπο και ένα από τα δάνεια της το έχει εγγυηθεί ο βασικός της μέτοχος ή εταίρος, ο οποίος έχει στην ιδιοκτησία του ένα ακίνητο, το πιστωτικό ίδρυμα που χορήγησε το εν λόγω δάνειο πρέπει να λάβει με βάση τους όρους της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών τουλάχιστον την αξία ρευστοποίησης (εμπορική αξία μείον έξοδα εκτέλεσης) του ακινήτου του εγγυητή.

- 3) Εν συνεχείᾳ, υπολογίζεται το ποσοστό επί της ανωτέρω υπολογιζόμενης αξίας ρευστοποίησης που αντιστοιχεί στον πιστωτή ανάλογα με το είδος της εμπράγματης ή μη εξασφάλισης που έχει επ' αυτού σύμφωνα με την εφαρμογή των κανόνων του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας για την κατάταξη των πιστωτών σε περίπτωση πλειστηριασμού κινητών ή ακίνητων περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη. Για παράδειγμα, με βάση την ισχύουσα σήμερα διάταξη του άρθρου 977 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ένας μη εξασφαλισμένος πιστωτής, όταν υπάρχουν και εξασφαλισμένοι πιστωτές με ειδικά και γενικά προνόμια, θα ικανοποιηθεί από το 10% του πλειστηριασμάτος που θα προκύψει από τη ρευστοποίηση ενός περιουσιακού στοιχείου του οφειλέτη. Εάν αυτό το 10% στο παρόν παράδειγμα εκτιμάται ότι ισούται με 1.000 ευρώ, δεν επιτρέπεται να συμφωνηθεί με όρο της σύμβασης ότι ο συγκεκριμένος πιστωτής θα λάβει μικρότερο ποσό έναντι της απαίτησης του.

Το ποσό που προκύπτει από την ανωτέρω διαδικασία είναι το ελάχιστο ποσό που πρέπει να οριστεί ανά πιστωτή στη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών ώστε να είναι σε ισχύ η αρχή της μη χειροτέρευσης.

(αιτιολογική: άρθρο 9 § 2^{α,β})

β) Η σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών δεν είναι έγκυρη σε περίπτωση που δεν τηρηθούν οι υποχρεωτικοί κανόνες του άρθρου 9 ακόμα και αν υπάρχει σχετική συμφωνία των πιστωτών. Στην περίπτωση που καταρτιστεί μια τέτοια σύμβαση απορρίπτεται στο δικαστήριο σύμφωνα με το άρθρο 12 § 6^α.

4.11.3. Πώς αξιολογείται η αξία ρευστοποίησης της περιουσίας του οφειλέτη από το Ελληνικό Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης;

Για την αξιολόγηση της «αξίας ρευστοποίησης» των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, των συνοφειλετών και των βεβαρημένων υπέρ τους περιουσιακών στοιχείων τρίτων το Ελληνικό Δημόσιο και οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης ελέγχουν και λαμβάνουν υπόψη τα εξής:

A. Για τα ακίνητα:

Έκθεση εκτιμητή ακινήτων, σύμφωνα με την περίπτωση (ιε) της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 4469/2017 και σε περίπτωση που προσκομίζονται από οφειλέτη, συνοφειλέτη ή πιστωτές περισσότερες εκθέσεις εκτιμητών, την πιο πρόσφατη. Εκτίμηση αξίας ακινήτων που περιλαμβάνεται σε έκθεση εμπειρογνώμονα, σύμφωνα με την περίπτωση (ιδ) της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 4469/2017, λαμβάνεται υπόψη μόνο όταν βασίζεται σε έκθεση εκτιμητή ακινήτων.

Σε περίπτωση που δεν προσκομίζεται έκθεση εκτιμητή ακινήτων, το Δημόσιο και οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης ελέγχουν και λαμβάνουν υπόψη:

- i. Τη φορολογητέα αξία για τον υπολογισμό του ΕΝ.Φ.Ι.Α., σύμφωνα με το ν. 4223/2013, από την τελευταία συντεθείσα δήλωση ΕΝ.Φ.Ι.Α. - πράξη προσδιορισμού φόρου.
- ii. Για ακίνητα για τα οποία δεν προσδιορίζεται αξία ΕΝ.Φ.Ι.Α., την αντικειμενική αξία αυτών, η οποία προκύπτει κατά τις διατάξεις του άρθρου 41Α του ν. 1249/1982 (ΦΕΚ 43Α') και της απόφασης του Υπουργού Οικονομικών 1144814/26361/ΠΟΛ 1310/1998 (ΦΕΚ Β' 1328). Για τον υπολογισμό αυτής συμπληρώνεται από τον οφειλέτη ή τον συνοφειλέτη το έντυπο υπολογισμού αξίας «ΑΑ ΓΗΣ» και η ορθότητα του υπολογισμού της βεβαιώνεται από συμβολαιογράφο.

B. Για τα κινητά:

- i. που σχετίζονται με την άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας του οφειλέτη ή συνοφειλέτη, όπως ενσώματα και άυλα πάγια πλην ακινήτων, αποθέματα, χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (π.χ. απαιτήσεις, τίτλοι, καταθέσεις, μετρητά, μετοχές), την αγοραία αξία όπως προκύπτει είτε από πρόσφατη έκθεση οικονομολόγου, μέλους του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, προκειμένου για οφειλέτη που τηρεί διπλογραφικά βιβλία με ετήσιο κύκλο εργασιών έως και 1.500.000 ευρώ ή απλογραφικά βιβλία είτε από πρόσφατη έκθεση ορκωτού ελεγκτή, προκειμένου για οφειλέτη, που τηρεί διπλογραφικά βιβλία με ετήσιο κύκλο εργασιών μεγαλύτερο των 1.500.000 ευρώ. Ως «πρόσφατη έκθεση» θεωρείται αυτή που έχει συνταχθεί εντός των τελευταίων δώδεκα μηνών πριν από την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στην εξωδικαστική διαδικασία ρύθμισης οφειλών. Σε περίπτωση που δεν προσκομίζεται η ως άνω έκθεση, το Δημόσιο και οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης λαμβάνουν υπόψη την αξία που αναφέρεται στην αίτηση του οφειλέτη ή συνοφειλέτη και δύναται να ζητήσουν τυχόν διαθέσιμα συνοδευτικά έγγραφα για τον έλεγχο της ως άνω δηλωθείσας αξίας.
- ii. που δεν υπάγονται στην ανωτέρω υποπερίπτωση και αφορούν σε κινητά μεγάλης αξίας, ενός εκάστου άνω των 2.000 ευρώ και συνολικά εκτιμώμενα άνω των 30.000 ευρώ, την αξία που αναφέρεται στην αίτηση του οφειλέτη ή συνοφειλέτη, για τον έλεγχο της οποίας το Δημόσιο και οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης δύναται να ζητήσουν τυχόν διαθέσιμα συνοδευτικά έγγραφα και η οποία δεν

- μπορεί να υπολείπεται αυτής που αναγράφεται σε εν ισχύ σύμβαση ασφάλισής τους.
- iii. μικρής αξίας, η αξία που αναφέρεται στην αίτηση του οφειλέτη ή συνοφειλέτη.

(άρθρο 1 ΠΟΛ 1105/12.07.2017, άρθρο 1 της υπ' αριθμ. 32320/1841/10.07.2017
Απόφασης του Υφυπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης)

4.12. Αρχή Ελεύθερης διαμόρφωσης του περιεχομένου της σύμβασης

4.12.1. Τι ορίζει η «Αρχή Ελεύθερης Διαμόρφωσης» του περιεχομένου της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών;

Σύμφωνα με το γενικό κανόνα της ελεύθερης διαμόρφωσης του περιεχομένου της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών οι πιστωτές και ο οφειλέτης μπορούν να συμφωνήσουν να ρυθμίσουν τις οφειλές του τελευταίου με οποιονδήποτε τρόπο και χωρίς κανέναν περιορισμό, **εκτός** φυσικά από τους ρητά αναφερόμενους στις διατάξεις των άρθρων 9 και 15 του νόμου 4469/03.05.2017.

Ενδεικτικά, η επιχείρηση και οι πιστωτές της μπορούν να συμφωνήσουν, μεταξύ άλλων, τη μεταβολή του χρόνου εκπλήρωσης των απαιτήσεων και την εξόφλησή τους σε περισσότερες δόσεις, τη μείωση του επιτοκίου, την εξάρτηση καταβολής τόκων από το ύψος των κερδών της επιχείρησης, τη διαγραφή μέρους των απαιτήσεων, την κεφαλαιοποίηση των απαιτήσεων με έκδοση μετοχών ή εταιρικών μεριδίων, την απονομή περιόδου χάριτος στον οφειλέτη ή την εκποίηση επί μέρους περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη σε πιστωτή ή τρίτο πρόσωπο.

(αιτιολογική έκθεση: άρθρο 9§1)

5. Μελέτη Βιωσιμότητας – Διαδικασία Επαλήθευσης Οφειλών

5.1. Πότε είναι υποχρεωτική και πότε όχι η μελέτη βιωσιμότητας;

Στις μικρές επιχειρήσεις η εκπόνηση αξιολόγησης βιωσιμότητας του οφειλέτη από εμπειρογνώμονα είναι προαιρετική, αφήνοντας στους συμμετέχοντες πιστωτές να επιλέξουν αν θα εκτιμήσουν από μόνοι τους τη βιωσιμότητα του οφειλέτη και την ικανότητα αποπληρωμής αυτού ή αν θα επιμείνουν στο διορισμό εμπειρογνώμονα. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι μετά από αίτημα από συμμετέχοντες πιστωτές που είναι δικαιούχοι τουλάχιστον του ενός τρίτου (1/3) του συνόλου των απαιτήσεων που συμμετέχουν στη διαδικασία και με απόφαση της απόλυτης πλειοψηφίας των

συμμετεχόντων πιστωτών μπορεί να ανατεθεί σε εμπειρογνώμονα η εκπόνηση αξιολόγησης βιωσιμότητας του οφειλέτη, καθώς και η εκπόνηση σχεδίου αναδιάρθρωσης οφειλών. (**άρθρο 11§1**)

Αντιθέτως, στις μεγάλες επιχειρήσεις, η εκπόνηση αξιολόγησης βιωσιμότητας του οφειλέτη, καθώς και η εκπόνηση σχεδίου αναδιάρθρωσης οφειλών ανατίθεται υποχρεωτικά σε εμπειρογνώμονα. Στον εμπειρογνώμονα μπορεί να ανατεθεί και η επαλήθευση απαιτήσεων, η ύπαρξη ή το ύψος των οποίων αμφισβητείται από τον οφειλέτη ή από συμμετέχοντες πιστωτές. Η επιλογή και ο διορισμός του εμπειρογνώμονα γίνεται με κοινή απόφαση του οφειλέτη και της απόλυτης πλειοψηφίας των συμμετεχόντων πιστωτών έτσι ώστε να διασφαλιστεί ότι ο επιλεγόμενος εμπειρογνώμονας απολαύει της εμπιστοσύνης τόσο του οφειλέτη, όσο και της πλειοψηφίας των συμμετεχόντων πιστωτών, και να μεγιστοποιείται η πιθανότητα αποδοχής της έκθεσής του. (**άρθρο 11§2**)

5.2. Ποιοί οι βασικοί δείκτες βιωσιμότητας της επιχείρησης και ποιές οι προδιαγραφές που θέτουν οι τράπεζες;

Στο νόμο δεν τίθενται προδιαγραφές για το περιεχόμενο της μελέτης βιωσιμότητας, αλλά το περιεχόμενό της είναι αποτέλεσμα της επαγγελματικής κατάρτισης και τεχνικής κρίσης του εμπειρογνώμονα κατά την κατάρτιση της μελέτης, καθώς βάσει αυτής θα κρίνουν οι πιστωτές το βαθμό που η επιχείρηση – οφειλέτης είναι βιώσιμη, και θα θέσουν τις προδιαγραφές για τη ρύθμιση των οφειλών.

Για τη διαπίστωση της βιωσιμότητας του οφειλέτη μπορεί να χρησιμοποιηθεί μια πληθώρα αριθμοδεικτών για την ανάλυση των χρηματοοικονομικών του καταστάσεων. Οι αριθμοδείκτες αυτοί χρησιμοποιούνται τόσο για τη διαχρονική ανάλυση (αφορά τα μεγέθη της ίδιας εταιρίας μέσα στο χρόνο) όσο και για την συγκριτική ανάλυση (βασίζεται στην ανάλυση στοιχείων ομοειδών επιχειρήσεων). Οι τέσσερις ενδεικτικοί αριθμοδείκτες που προτείνονται από τη Διεθνή Πρακτική και βιβλιογραφία είναι οι ακόλουθοι:

	Δείκτης Κάλυψης	E.B.I.T.D.A.
1)	τοκοχρεολυτικών και μη πληρωμών (DSCR)	= <u>Τοκοχρεωλυτικές και Λοιπές Πληρωμές Έτους</u>
2)	Δεικτής Χρόνου αποπληρωμής Ξένων Κεφαλαίων	<u>Ξένα κεφάλαια</u> = <u>E.B.I.T.D.A.</u>
3)	Δείκτης	<u>Ίδια κεφάλαια</u> = _____

$$4) \quad \frac{\Delta\text{έκτης Άμεσης}{\text{Ρευστότητα}} = \frac{\text{Κυκλοφορούν ενεργητικό – Αποθέματα} \\ - \text{Επισφαλείς Απαιτήσεις}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$$

Όπου: **E.B.I.T.D.A. = Λειτουργικό κέρδος – Φόροι – Τόκοι – Αποσβέσεις**

Ο Δείκτης Κάλυψης Τοκοχρεολυτικών και μη Πληρωμών (DSCR) αποτελεί τον βασικό δείκτη για τον προσδιορισμό της ικανότητας αποπληρωμής των δανειακών και μη υποχρεώσεων της επιχείρησης.

Ο Δείκτης Χρόνου Αποπληρωμής Ξένων Κεφαλαίων προσδιορίζει τα έτη που απαιτούνται για την πλήρη αποπληρωμή των υφιστάμενων δανειακών και μη υποχρεώσεων από την προβλεπόμενη λειτουργική αποδοτικότητα της επιχείρησης.

Ο Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας προσδιορίζει το βαθμό αυτονομίας της επιχείρησης. Ο δείκτης αυτός είναι ιδιαίτερα σημαντικός καθώς αποτυπώνει το βαθμό στον οποίο η επιχείρηση βασίζεται για τη λειτουργία της σε ίδια κεφάλαια ή σε ξένα (μακροπρόθεσμος ή βραχυπρόθεσμος δανεισμός).

Ο Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας είναι βασικός για τη μέτρηση της ικανότητας της επιχείρησης να εξοφλεί τις υποχρεώσεις της με χρήση των ευκολότερα ρευστοποιήσιμων στοιχείων της.

5.3. Είναι απαραίτητη στη διαδικασία του εξωδικαστικού συμβιβασμού η μελέτη βιωσιμότητας;

Η μελέτη βιωσιμότητας είναι υποχρεωτική όταν ο οφειλέτης ανήκει στην κατηγορία των «μεγάλων επιχειρήσεων». Στην περίπτωση αυτή διορίζεται εμπειρογνώμονας ο οποίος και θα συντάξει τη μελέτη. Η ανάθεση σε εμπειρογνώμονα της μελέτης βιωσιμότητας του οφειλέτη μπορεί να παραληφθεί εφόσον έχει εκπονηθεί από οποιονδήποτε πιστωτή αξιολόγηση βιωσιμότητας εντός των τελευταίων 12 μηνών πριν τη υποβολή της αίτησης για υπαγωγή στο νόμο (**άρθρο 11 §§ 2, 3, 4**).

5.4. Τι προβλέπεται για την ένταξη μιας επιχείρησης στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών που έχει θετική χρήση σε ένα από τα τρία τελευταία χρόνια αλλά κριθεί από τους πιστωτές ότι δεν είναι βιώσιμη;

Αν από την μελέτη βιωσιμότητας προκύπτει ότι η εταιρία δεν είναι βιώσιμη και ότι η αξία ρευστοποίησης είναι μεγαλύτερη από την καθαρή παρούσα των ποσών που θα λαμβάνουν

οι πιστωτές βάσει της ρύθμισης αναδιάρθρωσης, οι πιστωτές οφείλουν να προχωρήσουν στην ρευστοποίηση της εταιρίας άμεσα.

(άρθρο 9 § 6, άρθρο 14 §§1,2,6 και αιτιολογική έκθεση)

5.5. Πότε μία επιχείρηση κρίνεται ως μη βιώσιμη;

Βασικός σκοπός του νέου εξωδικαστικού μηχανισμού είναι η διάσωση των βιώσιμων επιχειρήσεων. Για την έγκριση της πρότασης αναδιάρθρωσης των οφειλών απαιτείται απόφαση τουλάχιστον της ειδικής πλειοψηφίας των συμμετεχόντων πιστωτών που ορίζει ο νόμος [πλειοψηφία 3/5 των συμμετεχόντων πιστωτών στους οποίους συμπεριλαμβάνεται ποσοστό 2/5 των συμμετεχόντων πιστωτών με ειδικό προνόμιο (άρθρο 8 § 8)]. Αν μία πρόταση αναδιάρθρωσης οφειλών εγκριθεί από την ανωτέρω πλειοψηφία των συμμετεχόντων πιστωτών τότε οι πιστωτές με τον οφειλέτη προχωρούν στην υπογραφή της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών βάσει αυτής της πρότασης.

Για να επιλεγεί η κατάλληλη πρόταση αναδιάρθρωσης λαμβάνονται υπόψη και αναλύονται σε βάθος από τους πιστωτές τα δεδομένα που προέρχονται από:

- ✓ την αίτηση του οφειλέτη (άρθρο 5),
- ✓ το σύνολο των εγγράφων του οφειλέτη που συνυποβάλλονται υποχρεωτικά με την αίτηση (άρθρο 5),
- ✓ το σύνολο των εγγράφων που συνυποβάλλονται από τους συνοφειλέτες (άρθρο 4 § 3),
- ✓ τα δεδομένα που έχουν οι ίδιοι οι πιστωτές στη διάθεσή τους [τα οποία μπορεί να παραθέσουν στις πιθανές αντιπροτάσεις τους (άρθρο 8 § 5)], και
- ✓ τα επιπλέον έγγραφα που πιθανόν να ζητήσουν από τον οφειλέτη – συνοφειλέτη (άρθρο 8 § 11).

Εν συνεχείᾳ βάσει των ανωτέρω δεδομένων υπολογίζεται από τους πιστωτές:

- ✓ η αξία ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη – συνοφειλετών, και
- ✓ η ικανότητα αποπληρωμής του οφειλέτη – συνοφειλετών.

Εάν στα πλαίσια της πρότασης αναδιάρθρωσης η «αξία ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων οφειλέτη – συνοφειλετών» είναι μεγαλύτερη της «ικανότητας αποπληρωμής οφειλέτη – συνοφειλετών» τότε οι πιστωτές προχωρούν σε μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης και εν συνεχείᾳ σε ρευστοποίηση της περιουσίας του οφειλέτη.

Καθοριστικός είναι ο ρόλος του εμπειρογνώμονα (υποχρεωτικός για τις μεγάλες επιχειρήσεις), ο οποίος προσφέρει κατ' επάγγελμα υπηρεσίες παροχής χρηματοοικονομικών συμβουλών και μπορεί να συνδράμει τόσο τον οφειλέτη στη διαμόρφωση ενός αποτελεσματικού σχεδίου αναδιάρθρωσης, όσο και τους πιστωτές στην αποδοχή ή μη των προτάσεων ρύθμισης, καθώς και στη διατύπωση αντιπροτάσεων. (άρθρο 1 § 2^δ, άρθρο 11)

5.6. Πώς υπολογίζεται η «αξία ρευστοποίησης» των ακινήτων του οφειλέτη από το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης;

Για τον υπολογισμό της «αξίας ρευστοποίησης» των ακίνητων περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη το Δημόσιο και οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης ελέγχουν και λαμβάνουν υπόψη τους τα κάτωθι:

- ✓ Έκθεση εκτιμητή ακινήτων (πιστοποιημένου και καταχωρημένου στο Μητρώο Πιστοποιημένων Εκτιμητών του Υπουργείου Οικονομικών) και σε περίπτωση που προσκομίζονται από οφειλέτη, συνοφειλέτη ή πιστωτές περισσότερες εκθέσεις εκτιμητών, την πιο πρόσφατη.
- ✓ Εκτίμηση αξίας ακινήτων που περιλαμβάνεται σε έκθεση εμπειρογνώμονα η οποία λαμβάνεται υπόψη μόνο όταν βασίζεται σε έκθεση εκτιμητή ακινήτων.
- ✓ Σε περίπτωση που δεν προσκομίζεται έκθεση εκτιμητή ακινήτων ελέγχεται και λαμβάνεται υπόψη:
  - i) Η φορολογητέα αξία για τον υπολογισμό του ΕΝ.Φ.Ι.Α., σύμφωνα με το ν. 4223/2013, από την τελευταία συντεθείσα δήλωση ΕΝ.Φ.Ι.Α. - πράξη προσδιορισμού φόρου.
  - ii) Για ακίνητα για τα οποία δεν προσδιορίζεται αξία ΕΝ.Φ.Ι.Α., η αντικειμενική αξία αυτών, η οποία προκύπτει κατά τις διατάξεις του άρθρου 41Α του ν. 1249/1982 (ΦΕΚ 43Α') και της απόφασης του Υπουργού Οικονομικών 1144814/26361/ΠΟΛ 1310/1998 (ΦΕΚ Β' 1328). Για τον υπολογισμό αυτής συμπληρώνεται από τον οφειλέτη ή τον συνοφειλέτη το έντυπο υπολογισμού αξίας «ΑΑ ΓΗΣ» και η ορθότητα του υπολογισμού της βεβαιώνεται από συμβολαιογράφο.

[ΠΟΛ 1105/12.07.2017 (ΦΕΚ2426/14.07.2017) & ΑΠΟΦΑΣΗ 32320/1841/10.07.2017
(ΦΕΚ2360/11.07.2017)]

5.7. Πώς υπολογίζεται η «αξία ρευστοποίησης» των κινητών περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη από το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης;

Για τον υπολογισμό της «αξίας ρευστοποίησης» των κινητών περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη το Δημόσιο και οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης ελέγχουν και λαμβάνουν υπόψη τους τα κάτωθι:

- ✓ Για τα κινητά που σχετίζονται με την άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας του οφειλέτη ή συνοφειλέτη, όπως ενσώματα και άυλα πάγια πλην ακινήτων, αποθέματα, χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (π.χ. απαιτήσεις, τίτλοι, καταθέσεις, μετρητά, μετοχές),
  - i. την αγοραία αξία όπως προκύπτει από πρόσφατη έκθεση οικονομολόγου, μέλους του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, προκειμένου για οφειλέτη που τηρεί διπλογραφικά βιβλία με ετήσιο κύκλο εργασιών έως και 1.500.000 ευρώ ή απλογραφικά βιβλία

- ii. την αγοραία αξία όπως προκύπτει από πρόσφατη έκθεση ορκωτού ελεγκτή,
προκειμένου για οφειλέτη, που τηρεί διπλογραφικά βιβλία με ετήσιο κύκλο
εργασιών μεγαλύτερο των 1.500.000 ευρώ.

Ως «πρόσφατη έκθεση» θεωρείται αυτή που έχει συνταχθεί εντός των τελευταίων δώδεκα μηνών πριν από την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στην εξωδικαστική διαδικασία ρύθμισης οφειλών. Σε περίπτωση που δεν προσκομίζεται η ως άνω έκθεση, το Δημόσιο λαμβάνει υπόψη την αξία που αναφέρεται στην αίτηση του οφειλέτη ή συνοφειλέτη και δύναται να ζητήσει τυχόν διαθέσιμα συνοδευτικά έγγραφα για τον έλεγχο της ως άνω δηλωθείσας αξίας.

- ✓ Για τα κινητά που δεν υπάγονται στην ανωτέρω περίπτωση και αφορούν σε κινητά μεγάλης αξίας, ενός εκάστου άνω των 2.000 ευρώ και συνολικά εκτιμώμενα άνω των 30.000 ευρώ, την αξία που αναφέρεται στην αίτηση του οφειλέτη ή συνοφειλέτη, για τον έλεγχο της οποίας το Δημόσιο δύναται να ζητήσει τυχόν διαθέσιμα συνοδευτικά έγγραφα και η οποία δεν μπορεί να υπολείπεται αυτής που αναγράφεται σε εν ισχύ σύμβαση ασφάλισής τους.
- ✓ Για τα κινητά μικρής αξίας, την αξία που αναφέρεται στην αίτηση του οφειλέτη ή συνοφειλέτη.

[ΠΟΛ 1105/12.07.2017 (ΦΕΚ2426/14.07.2017) & ΑΠΟΦΑΣΗ 32320/1841/10.07.2017
(ΦΕΚ2360/11.07.2017)]

5.8. Πώς υπολογίζεται η «ικανότητα αποπληρωμής» και η «μηνιαία δυνατότητα αποπληρωμής» του οφειλέτη – συνοφειλέτη, για το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, στα πλαίσια ένταξής του στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών;

Ως «ικανότητα αποπληρωμής» νοείται το ποσό που δύναται να αποπληρώσει συνολικά ο οφειλέτης και οι συνοφειλέτες που υπέγραψαν την αίτηση από κοινού με τον οφειλέτη, έναντι των οφειλών τους προς όλους τους πιστωτές εντός χρονικού διαστήματος, που για το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης δεν μπορεί να υπερβαίνει τις εκατόν είκοσι (120) μηνιαίες δόσεις.

Η «ικανότητα αποπληρωμής» και η «μηνιαία δυνατότητα αποπληρωμής» οφειλέτη – συνοφειλέτη υπολογίζονται:

- i. για τα νομικά πρόσωπα, είτε πρόκειται για τον οφειλέτη είτε για συνοφειλέτη που υπέγραψε την αίτηση από κοινού με τον οφειλέτη, με βάση:
  - ✓ τα κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) της πιο κερδοφόρας χρήσης της τελευταίας τριετίας πριν την υποβολή της αίτησης του οφειλέτη,
  - ✓ την υποχρέωση αποπληρωμής φόρων,
  - ✓ την ανάγκη για πραγματοποίηση επενδύσεων απαραίτητων για τη συνέχιση λειτουργίας της επιχείρησης,
  - ✓ τις καταθέσεις, καθώς και
  - ✓ το ελάχιστο αναγκαίο ποσό για τη συνέχιση λειτουργίας της επιχείρησης.

- ii. για φυσικά πρόσωπα, που έχουν ατομική επιχείρηση είτε πρόκειται για τον οφειλέτη είτε για συνοφειλέτη που υπέγραψε την αίτηση από κοινού με τον οφειλέτη, με βάση:
- ✓ τα κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) της πιο κερδοφόρας χρήσης της τελευταίας τριετίας, πριν την υποβολή της αίτησης του οφειλέτη,
  - ✓ τα έσοδα από άλλες πηγές,
  - ✓ τις εύλογες δαπάνες διαβίωσης,
  - ✓ τις οφειλές που προέρχονται από άλλη αιτία εκτός της άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας,
  - ✓ τις καταθέσεις, καθώς και
  - ✓ το ελάχιστο αναγκαίο ποσό για τη συνέχιση λειτουργίας της επιχείρησης.
- iii. για φυσικά πρόσωπα, όταν πρόκειται για συνοφειλέτη που υπέγραψε την αίτηση από κοινού με τον οφειλέτη και δεν έχει ατομική επιχείρηση, με βάση:
- ✓ τα έσοδα από κάθε πηγή, όπως δηλώθηκαν στην τελευταία φορολογική δήλωση, πριν την υποβολή της αίτησης του οφειλέτη,
  - ✓ τις εύλογες δαπάνες διαβίωσης, καθώς και
  - ✓ τις τυχόν καταθέσεις.

Σε κάθε περίπτωση υπολογισμού ικανότητας αποπληρωμής συνοφειλέτη λαμβάνεται υπόψη το ποσό της συνυπευθυνότητάς του σε σχέση με το συνολικό ποσό των οφειλών αυτού.

[ΠΟΛ 1105/12.07.2017 (ΦΕΚ2426/14.07.2017) & ΑΠΟΦΑΣΗ 32320/1841/10.07.2017 (ΦΕΚ2360/11.07.2017)]

5.9. Ποιο το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της «καθαρής παρούσας αξίας» κατά τον προσδιορισμό της αξίας ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων και της ικανότητας αποπληρωμής του οφειλέτη και των συνοφειλετών, που υπέγραψαν την αίτηση από κοινού με τον οφειλέτη, από το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης;

Για τον υπολογισμό της «καθαρής παρούσας αξίας» των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη και των συνοφειλετών, που υπέγραψαν την αίτηση από κοινού με τον οφειλέτη, από το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης χρησιμοποιείται ως προεξοφλητικό επιτόκιο το Euribor τριμήνου προσαυξημένο κατά πέντε ποσοστιαίες μονάδες (5%).

[ΠΟΛ 1105/12.07.2017 (ΦΕΚ2426/14.07.2017) & ΑΠΟΦΑΣΗ 32320/1841/10.07.2017 (ΦΕΚ2360/11.07.2017)]